

Stichting Pensioenfonds voor Dierenartsen

Jaarrapport 2014

Stichting Pensioenfonds voor Dierenartsen

Postbus 90170

5000 LM Tilburg

E-mail: spd@achmea.nl

Telefoon: (013) 462 35 18

Internetsite: www.pensioenfondsdierenartsen.nl

INHOUDSOPGAVE

Pagina

A	Voorwoord	4
B	Kerncijfers	6
C	Karakteristieken van het fonds	9
D	Verslag van het verantwoordingsorgaan	17
E	Bestuursverslag	23
	Hoofdlijnen	24
	Pensioenbeleid	30
	Beleggingen	33
	Financiële paragraaf	43
	Risicoparagraaf	45
	Toekomstparagraaf	46
F JAARREKENING		
1	Balans per 31 december	48
2	Staat van baten en lasten	49
3	Kasstroomoverzicht	50
4	Algemene toelichting	51
5	Toelichting op de balans	56
6	Toelichting op de staat van baten en lasten	72
G OVERIGE GEGEVENS		
1	Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum	79
2	Statutaire resultaatbestemming	79
3	Actuariële verklaring	80
4	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	82
BIJLAGEN		
1	Verloopstaat deelnemers	85
2	Pensioenregeling	86
3	Rapportage Compliance Officer Stichting Pensioenfonds Dierenartsen over 2014	94

A VOORWOORD

VOORWOORD

2014 was het jaar van de veranderingen. Of eigenlijk het jaar van de voorbereidingen op de veranderingen die eraan zaten te komen.

Allereerst de pensioenregeling. Veranderingen in de fiscale wet- en regelgeving zorgden ervoor dat onze pensioenregeling moest worden aangepast. Samen met DPD heeft het bestuur hard gewerkt om de nieuwe pensioenregeling voor 2015 vorm te geven. De pensioenleeftijd blijft 65, maar de premiestaffel is aangepast en de franchise is verlaagd wat resulteert in een verhoogde pensioenopbouw. Na de zomer van 2014 werd de nieuwe pensioenregeling voorgelegd aan de leden van DPD. Een grote meerderheid van de leden die hun stem uitbrachten waren akkoord met het voorstel.

Dan de verplichtstelling. Sinds de oprichting van het fonds in 1975 is de pensioenregeling bestemd voor dierenartsen die in Nederland werken én wonen. Europese regels stellen echter dat de woonplaatseis in onze verplichtstelling niet meer is toegestaan. Daarom is de pensioenregeling nu ook verplicht gesteld voor dierenartsen die in Nederland werken maar in het buitenland wonen. In maart 2015 gaf het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid zijn formele akkoord op de uitbreiding van de verplichtstelling.

Vervolgens de beleggingen. Gedurende het hele jaar is het bestuur en de commissie beleggingen druk bezig geweest met het project herziening vermogensbeheer. Niet alleen zijn de afspraken met de vermogensbeheerders aangescherpt, ook de beleggingsportefeuille zelf is grondig tegen het licht gehouden. Na een ALM-studie heeft het bestuur een nieuwe strategische beleggingsmix vastgesteld, waarin meer ruimte is voor het nemen van beleggingsrisico's om zo de herstelkracht van het fonds te vergroten. In 2015 wordt een begin gemaakt met de groei naar de nieuwe strategische portefeuille.

Ten slotte het Financieel Toetsingskader. Lang bleef onduidelijk wanneer het precies zou worden ingevoerd en hoe het er precies uit zou komen te zien. Uiteindelijk werd de ingangsdatum bepaald op 1 januari 2015. Nu, in het tweede kwartaal van 2015, zijn we druk bezig met een update van ons premie-, toeslag- en kortingsbeleid en moet er een nieuw herstelplan komen.

Kortom een jaar vol veranderingen achter de rug, die allemaal zijn beslag krijgen in 2015. Maar daarmee zijn we er natuurlijk niet. Veranderingen zullen er blijven komen. Om deze het hoofd te kunnen bieden is een deskundig en betrokken bestuur nodig. In dat kader wil ik hier van de gelegenheid gebruik maken om Kajé Broekhuizen te bedanken, die na de maximale zittingstermijn van 9 jaar ons bestuur heeft verlaten. Zijn deskundigheid en betrokkenheid staan buiten kijf en daarom zullen we hem missen. Gelukkig hebben we in Hans van Gils een goede opvolger kunnen vinden.

Stichting Pensioenfonds voor Dierenartsen

Hans Smit
Voorzitter

B KERNCIJFERS

KERNCIJFERS

Deelnemers, pensioengerechtigden met uitstel ingang pensioen, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden

	2014		2013		2012		2011		2010	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Deelnemers	3.532	57,7	3.464	58,2	3.412	59,0	3.369	59,9	3.275	60,0
Gewezen deelnemers	1.134	18,5	1.126	18,9	1.068	18,5	1.037	18,4	993	18,2
Pensioengerechtigden met uitstel ingang pensioen	17	0,3	9	0,2	9	0,2	10	0,2	44	0,8
Pensioengerechtigden	1.437	23,5	1.357	22,7	1.293	22,3	1.209	21,5	1.149	21,0
	<u>6.120</u>	<u>100,0</u>	<u>5.956</u>	<u>100,0</u>	<u>5.782</u>	<u>100,0</u>	<u>5.625</u>	<u>100,0</u>	<u>5.461</u>	<u>100,0</u>

Bijdragen van deelnemers, saldo waardeoverdrachten, pensioenuitkeringen en uitvoeringskosten (x € 1.000)

	2014	2013	2012	2011	2010
Bijdragen van deelnemers	18.877	18.525	17.919	17.255	16.548
Saldo overdrachten van rechten risico pensioenfonds	-809	17	-	-620	-600
Pensioenuitkeringen	-24.707	-23.538	-21.840	-19.805	-18.384
Uitvoeringskosten	-1.633	-1.670	-1.747	-1.585	-1.536

Technische voorzieningen, algemene reserve, totaal vermogen (x € 1.000) en dekkingsgraad (%)

	31-12-2014	31-12-2013	31-12-2012	31-12-2011	31-12-2010
Technische voorzieningen					
- voor risico pensioenfonds	1.212.509	985.815	1.055.373	965.953	826.943
Algemene reserve	82.857	40.080	-12.859	-45.132	-3.687
Beleggingen					
- voor risico pensioenfonds	1.292.362	1.033.373	1.039.223	922.110	823.917
Overige activa	399	626	358	273	1.043
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	5.314	4.227	3.813	4.039	3.975
Saldo overige activa en passiva	-2.709	-12.331	-880	-5.601	-5.679
Totaal vermogen	<u>1.295.366</u>	<u>1.025.895</u>	<u>1.042.514</u>	<u>920.821</u>	<u>823.256</u>
Aanwezige dekkingsgraad	106,8	104,1	98,8	95,3	99,6
Vereiste dekkingsgraad	113,4	110,7	111,1	111,6	112,5
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,1	104,1	104,1	104,1	104,1

Verdeling beleggingsportefeuille voor risico pensioenfonds (x € 1.000)

	31-12-2014		31-12-2013		31-12-2012		31-12-2011		31-12-2010	
		%		%		%		%		%
Vastgoedbeleggingen	50.419	3,9	50.946	5,0	53.515	5,2	65.740	7,2	66.741	8,1
Aandelen	270.312	20,9	240.353	23,5	222.067	21,4	160.017	17,4	169.980	20,7
Vastrentende waarden	716.318	55,5	651.942	63,8	616.946	59,4	504.070	54,9	477.390	58,1
Derivaten	204.123	15,8	28.649	2,8	85.476	8,2	138.849	15,1	55.624	6,8
Overige beleggingen	49.477	3,9	49.951	4,9	61.213	5,8	49.830	5,4	51.680	6,3
	<u>1.290.649</u>	<u>100,0</u>	<u>1.021.841</u>	<u>100,0</u>	<u>1.039.217</u>	<u>100,0</u>	<u>918.506</u>	<u>100,0</u>	<u>821.415</u>	<u>100,0</u>
Derivaten met een negatieve waarde, verantwoord onder overige schulden	1.713		11.532		6		3.604		2.502	
	<u>1.292.362</u>		<u>1.033.373</u>		<u>1.039.223</u>		<u>922.110</u>		<u>823.917</u>	

Beleggingsopbrengsten (x € 1.000)

	2014	2013	2012	2011	2010
Directe beleggingsopbrengsten	29.580	29.596	23.328	20.085	23.239
Indirecte opbrengsten	249.164	-36.751	107.352	84.170	55.902
Kosten vermogensbeheer	-2.901	-3.300	-2.246	-1.905	-1.914
	<u>275.843</u>	<u>-10.455</u>	<u>128.434</u>	<u>102.350</u>	<u>77.227</u>

Beleggingsrendement voor risico pensioenfonds

	2014	2013	2012	2011	2010
	%	%	%	%	%
Werkelijk (inclusief resultaat valuta- en rentehedge)	27,4	-0,7	14,3	12,7	10,7
Werkelijk (exclusief resultaat valuta- en rentehedge)	8,8	4,0	11,0	1,9	6,1
Benchmark rendement	8,4	3,8	10,6	1,3	5,9

C KARAKTERISTIEKEN VAN HET FONDS

KARAKTERISTIEKEN VAN HET FONDS

Profiel

Stichting Pensioenfonds voor Dierenartsen (SPD), statutair gevestigd te Utrecht is opgericht op 1 januari 1975. De laatste statutenwijziging was op 18 november 2014. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41178388. SPD is een beroepspensioenfonds en is aangesloten bij de Pensioenfederatie.

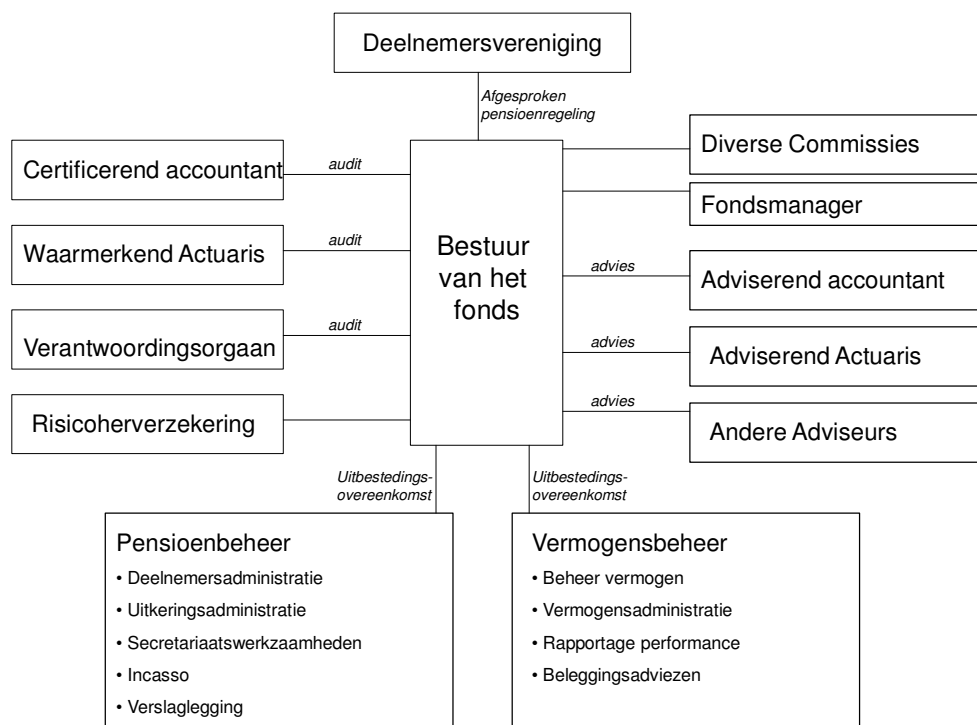
De stichting voert de pensioenregeling uit die op verzoek van de beroepspensioenvereniging "Deelnemersvereniging Pensioenfonds Dierenartsen" door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is verplicht gesteld voor iedere dierenarts die de praktijk in Nederland voert en in Nederland woonachtig is. SPD heeft tot doel uitvoering te geven aan het pensioenreglement, zoals dat geldt voor de praktiserende dierenartsen.

SPD beperkt zijn activiteiten tot het uitvoeren van (een) pensioenregeling(en) en het verrichten van werkzaamheden die daar rechtstreeks verband mee houden en die het pensioenfonds in staat stellen zijn maatschappelijke functie - het opvangen van de financiële gevolgen van pensionering, overlijden of arbeidsongeschiktheid op basis van solidariteit en collectiviteit voor (gewezen) deelnemers - zo goed mogelijk uit te voeren. Het pensioenfonds ontwikkelt géén activiteiten die niet behoren tot de kerntaken van een pensioenfonds en oefent geen nevenactiviteiten uit.

Organisatie van het pensioenfonds

Verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden

In het vervolg van dit hoofdstuk beschrijven wij de huidige organisatie van ons fonds aan de hand van onderstaand schema.

Bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor het beheer van het pensioenfonds en het uitvoeren van de pensioenregeling, waaronder het doen van pensioenuitkeringen aan pensioengerechtigden. Onderdeel van deze verantwoordelijkheid is het uitvoeren van interne controlemaatregelen gericht op de juiste en volledige registratie van de gegevens van het pensioenfonds. Het bestuur heeft, krachtens de statuten en reglementen, bevoegdheden tot het verrichten van betalingen en het aangaan van contractuele verplichtingen met derden.

Rooster van aftreden

Het bestuur van het pensioenfonds bestaat uit ten minste vijf en maximaal zeven leden. Maximaal zes bestuursleden worden gekozen uit de deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden die lid zijn van de Deelnemersvereniging Pensioenfonds Dierenartsen (DPD) en wel door de algemene vergadering van deze deelnemersvereniging. Een bestuurslid kan niet tevens bestuurslid zijn van de DPD. Eén bestuurslid wordt voorgedragen door het bestuur van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde. Dit bestuurslid is aan het pensioenfonds verbonden als (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, maar hoeft geen lid te zijn van de DPD. De leden van het bestuur treden om de drie jaar af. Een aftredend lid kan tweemaal worden herkozen of benoemd. Een vierde termijn is uitsluitend mogelijk op expliciet verzoek van de DPD.

Aan het eind van het verslagjaar is de samenstelling van het bestuur als volgt:

	<i>In functie vanaf</i>	<i>Aftredend per</i>
De heer K.J. Broekhuizen	15 december 2005	31 december 2014 (3 ^e termijn)
De heer T. de Ruijter	20 september 2006	31 december 2015 (3 ^e termijn)
De heer I.J. de Vries (secretaris)	17 januari 2011	31 december 2016 (2 ^e termijn)
De heer M. Smit (voorzitter)	2 januari 2012	31 december 2014 (1 ^e termijn)
Mevrouw A.C.M van Heuven-van Kats	2 januari 2012	31 december 2014 (1 ^e termijn)
Mevrouw L.A.M. Stark (namens KNMvD)	2 januari 2012	31 december 2014 (1 ^e termijn)

Eind 2014 eindigde de laatste zittingstermijn van de heer Broekhuizen. Hij is opgevolgd door de heer Van Gils. Mevrouw Van Heuven-van Kats, mevrouw Stark en de heer Smit zijn eind 2014 herbenoemd voor een tweede termijn.

Het bestuur van SPD heeft de dagelijkse uitvoering van de werkzaamheden uitbesteed aan een uitvoeringsorganisatie. Deze werkzaamheden betreffen vermogensbeheer, pensioenadministratie en bestuursondersteuning. Uitgangspunt is dat het bestuur, conform de eisen van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb), verantwoordelijk blijft voor de juiste uitvoering van de uitbestede taken.

Dagelijks beleid

De voorzitter en de secretaris zijn samen belast met de uitvoering van de besluiten van het bestuur van SPD. Zij vertegenwoordigen gezamenlijk SPD in en buiten rechte. Het bestuur heeft uitsluitend bevoegdheden conform de statuten en reglementen van SPD, in overeenstemming met de vastlegging in de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN).

Deelnemersvereniging

Om het draagvlak van de verplichtgestelde pensioenregeling te kunnen toetsen is in 2006 de beroepspensioenvereniging opgericht onder de naam "Deelnemersvereniging Pensioenfonds Dierenartsen" (DPD). De DPD bepaalt de opzet van de regeling, benoemt onder meer de bestuursleden en heeft een adviserende rol bij reglementswijzigingen (statutair vastgelegd). Het bestuur van SPD overlegt minimaal eenmaal per jaar met het bestuur van DPD.

Het bestuur van de DPD bestaat ultimo 2014 uit:

- mevrouw S.M. Nab, voorzitter
- de heer B. van der Heijden, secretaris
- de heer A.J.G. den Hertog
- de heer T. Hepkema
- de heer F. Zwanenburg

Verantwoordingsorgaan

Het bestuur legt jaarlijks verantwoording af over het gevoerde beleid aan het verantwoordingsorgaan. Het verantwoordingsorgaan is een orgaan van het pensioenfonds en is op 31 december 2014 als volgt samengesteld:

- de heer D. van der Meij
- de heer M. Westerhof
- de heer H. van Rossem

Jaarlijks beoordeelt het verantwoordingsorgaan de werkwijze, het beleid en de keuzes van het bestuur van SPD. Het verantwoordingsorgaan geeft een schriftelijk en beargumenteerd oordeel. Vervolgens geeft het bestuur van SPD een schriftelijke en beargumenteerde reactie hierop. Zowel het oordeel van het verantwoordingsorgaan als de reactie van het bestuur is opgenomen in hoofdstuk D van dit jaarverslag.

Intern toezicht

Tot en met 2014 werd het intern toezicht uitgevoerd door een visitatiecommissie van Stichting Dienstverlening Beroepspensioenfondsen (SDB), een samenwerkingsverband tussen acht beroepspensioenfondsen. De basis voor het intern toezicht is neergelegd in de Code Pensioenfondsen en wettelijk verankerd in de Wvb.

Het toezicht richt zich met name op het beoordelen van de beleids- en bestuursprocedures en -processen, op de checks and balances, de wijze waarop de uitvoering van de regeling wordt bestuurd en aangestuurd en op de wijze waarop wordt omgegaan met de risico's op de langere termijn voor het pensioenfonds.

De visitatiecommissie, die bestaat uit 3 leden, bezoekt eens in de drie jaar het bestuur van SPD. SPD is getoetst in 2008, 2011 en 2014. De samenvatting van het visitatierapport vindt u verderop in het verslag.

Per eind 2014 heeft SPD het contract met SDB opgezegd. Het bestuur heeft daarop een vergelijking gemaakt van verschillende aanbieders van visitatie en een keuze gemaakt voor VCP. Deze keuze is voor advies voorgelegd aan het verantwoordingsorgaan. Het verantwoordingsorgaan is akkoord gegaan met het voorstel van het bestuur en heeft daarbij een concrete invulling geadviseerd. Het advies is bindend. Het bestuur heeft daarop in april 2015, conform het advies van het verantwoordingsorgaan, de volgende leden benoemd in de visitatiecommissie:

- Mevrouw M. Meijer-Zaalberg
- De heer J.G. Stokkel
- De heer J. van Dulst

Uitvoeringsorganisatie

Het bestuur heeft met inachtneming van de Beleidsregel uitbesteding pensioenfondsen er voor gekozen om de uitvoering van het pensioenbeheer, de beleidsvoorbereiding hiervoor en de ondersteuning van het bestuur uit te besteden. Het pensioenbeheer en de bestuursondersteuning zijn uitbesteed aan Syntus Achmea Pensioenbeheer te Tilburg (SAPB). Ook de fondsmanager wordt van deze organisatie ingehuurd.

Het vermogensbeheer en de vermogensadministratie zijn uitbesteed aan Syntus Achmea Vermogensbeheer te De Meern (SAVB). Zowel SAPB als SAVB zijn voor de uitvoering van de werkzaamheden van het pensioenfonds in het bezit van een ISAE3402 verklaring. De verklaringen zijn rapportages van de accountant van de uitvoeringsorganisatie, dat de betreffende organisatie de procedures volgt die het moet volgen. Het bestuur neemt kennis van deze rapportage en bespreekt deze met de betreffende organisaties.

SPD heeft met alle uitvoeringsorganisaties overeenkomsten en Service Level Agreements vastgelegd. De afzonderlijke SLA's zijn zodanig ingericht dat het bestuur inzicht heeft in de wijze van inrichting en uitvoering van de uitbestede bedrijfsprocessen en de daarin door de uitvoeringsorganisatie verankerde maatregelen van interne controle en risicobeheersing inclusief maatregelen gericht op fraudepreventie. Handhaving van de getroffen maatregelen gericht op een beheerste en integere bedrijfsvoering vindt plaats via interne en/of externe audits bij de uitvoeringsorganisaties. Over de uitkomsten van deze audits wordt het bestuur geïnformeerd. Daarnaast heeft de externe accountant van SPD toegang tot alle gegevens en informatie betreffende de aan de pensioen- en vermogensbeheerders uitbestede werkzaamheden.

Commissies

Om zijn werkzaamheden optimaal te kunnen uitvoeren heeft het bestuur commissies en werkgroepen ingesteld die onder meer tot taak hebben besluiten die het bestuur moet nemen voor te bereiden en genomen besluiten op verzoek van het bestuur uit te voeren.

Zij kunnen ook toezien op de uitvoering van door het bestuur genomen besluiten. Het bestuur kan besluiten dat externe deskundigen en niet-bestuursleden deel uit maken van een commissie.

Op basis van actualiteit wordt gewerkt met werkgroepen (tijdelijke aard) en voor langdurige aandachtsgebieden met commissies (permanent). Op dit moment kent het bestuur een drietal vaste commissies, te weten:

- Commissie Beleggingen;
- Communicatiecommissie;
- Commissie PFG.

De commissies werken op basis van een reglement met daarin een vastgestelde taakopdracht. Deze commissies bestaan uit bestuursleden van het pensioenfonds en worden ondersteund door adviseurs vanuit de administrateur respectievelijk de vermogensbeheerder. De Commissie Beleggingen kent twee externe leden.

Commissie Beleggingen

Het pensioenfonds kent een Commissie Beleggingen met als mandaat het:

- nader invullen van het strategische beleggingsbeleid;
- formuleren van beleidsvoorstellen ter besluitvorming voor het bestuur, in samenspraak met de vermogensbeheerder;
- monitoren van de uitvoering van het beleggingsbeleid door de vermogensbeheerder.

De commissie adviseert het bestuur over alle zaken die de beleggingen van SPD betreffen. De commissie is samengesteld uit leden van het bestuur (per eind 2014 de heren Broekhuizen, De Ruijter (voorzitter), Smit en De Vries en twee externe leden (de heer L. Sibbing en de heer A. Blezer). In verband met zijn aftreden als bestuurslid is de heer Broekhuizen per eind 2014 ook uit de commissie beleggingen getreden. Hij zal niet worden vervangen.

Communicatiecommissie

Het pensioenfonds kent een communicatiecommissie die aandacht besteedt aan alle vormen en middelen van communicatie rondom de pensioenregeling en het pensioenfonds. Mede in het kader van de uitvoerige eisen van de Wet verplichtstelling beroepspensioenregeling (Wvb) is het bestuur van mening dat het thema 'communicatie' extra aandacht verdient en in de toekomst blijft verdienen. Het bestuur heeft een communicatiebeleid vastgesteld ten behoeve van de (verbetering van) de informatieverstrekking en vergroting van kennis en acceptatie van de pensioenregeling bij de deelnemers. De uitvoering van dit beleid is door het bestuur gedelegeerd aan de communicatiecommissie.

In de commissie hebben zitting de bestuursleden mevrouw Stark (voorzitter) en de heer De Vries. Zij worden in hun werkzaamheden bijgestaan door een externe communicatieadviseur van SAPB.

Commissie PFG

De commissie PFG adviseert het bestuur omtrent alle zaken die te maken hebben met goed pensioenfondsbestuur, intern toezicht, verantwoording en compliance. De commissie bestaat uit de heer Smit en de dames Stark en Van Heuven-van Kats (voorzitter).

Werkgroepen

De werkgroepen hebben, in tegenstelling tot de hierboven genoemde commissies, een tijdelijk karakter en voeren een door het bestuur geformuleerde opdracht uit. Naast bestuursleden kunnen (externe) adviseurs deel uitmaken van de werkgroepen.

De volgende werkgroepen waren in 2014 actief:

<i>Werkgroep</i>	<i>Leden</i>	<i>Opdracht</i>
Werkgroep Contracten, Statuten en Reglementen	De heer K.J. Broekhuizen De heer T. de Ruijter De heer I.J. de Vries De heer M. Smit	Het voeren van contractsonderhandelingen; resultaten worden ter definitieve goedkeuring voorgelegd aan het bestuur.
Werkgroep Individuele Casuïstiek	De heer T. de Ruijter De heer I.J. de Vries	Beoordelen deelnemersverzoeken inzake vermindering beroepsinkomen, verevening e.d.
Werkgroep SLA	Mevrouw L.A.M. Stark Mevrouw A.C.M. van Heuven-van Kats	Controle en periodieke afstemming uitbesteding werkzaamheden uitvoeringsorganisatie
Projectgroep Herziening Vermogensbeheer	De heer T. de Ruijter De heer I.J. de Vries De heer M. Smit De heer L. Sibbing	Het optimaliseren van het beleggingsbeleid.
Projectgroep Pensioenregeling 2015	De heer M. Smit (SPD) Mevrouw L.A.M. Stark (SPD) Mevrouw S.M. Nab (DPD) Mevrouw C. Karens (DPD) De heer A.J.G. den Hertog (DPD)	Het aanpassen van de pensioenregeling aan de nieuwe wettelijke eisen per 1 januari 2015.

Commissie voor Geschillen

Het bestuur van SPD heeft een klachtenprocedure en geschillenprocedure opgesteld. Deze procedures zijn ook op de website geplaatst zodat het voor alle belanghebbenden eenvoudig te vinden is hoe en waar men een klacht of geschil kan indienen.

Een belanghebbende kan bij een geschil met het pensioenfonds vanaf 2008 in beroep gaan bij de Commissie van Geschillen, conform de bepalingen in het pensioenreglement. De Commissie voor Geschillen bestaat uit een jurist, een actuaire en een dierenarts. Zo nodig kan de Commissie, per individueel geschil, een deskundige benoemen. De commissie heeft een permanent karakter; de leden zijn voor onbepaalde tijd benoemd door het bestuur van SPD.

De Commissie voor Geschillen is per 31 december 2014 als volgt samengesteld:

- Mevrouw mr. A.J. van Wulften Palthe (voorzitter), jurist
- Mevrouw M.C.M. Slabbers, actuaire
- De heer T. de Graaf, dierenarts

Aan de Commissie is een griffier verbonden, welke geen deel uitmaakt van de Commissie. De leden van de Commissie worden benoemd en ontslagen door het bestuur van het pensioenfonds. Met inachtneming van de bepalingen in de statuten, de reglementen en de betreffende geschillenprocedure is de Commissie bevoegd tot het doen van uitspraak in geschillen tussen het pensioenfonds en een bezwaarmaker. De geschillencommissie oordeelt in volstrekte onafhankelijkheid.

In 2014 heeft de Commissie voor Geschillen één geschil behandeld.

Dit betrof een deelnemer die een hoger pensioenuitkering claimde dan door het pensioenfonds was toegekend. De Commissie voor Geschillen heeft begin 2015 de claim van de deelnemer ongegrond verklaard. SPD hoeft de pensioenuitkering niet aan te passen.

Compliance officer

Met ingang van 1 maart 2008 heeft SPD het Nederlands Compliance Instituut (NCI) aangewezen als externe compliance officer. De compliance officer ziet toe op de naleving van de gedragscode, welke jaarlijks door het bestuur wordt ondertekend, en rapporteert hier ook jaarlijks over. De rapportage over 2014 is te vinden in de bijlagen.

Externe deskundigen

Het bestuur laat zich bijstaan door externe adviseurs op actuair, juridisch en fiscaal terrein. Het bestuur blijft evenwel te allen tijde eindverantwoordelijk voor alle activiteiten van het pensioenfonds. SPD heeft een overeenkomst met enkele externe deskundigen.

Actuaris

Adviserend: de heer R. Kruijff van Towers Watson te Apeldoorn

Waarmerkend: mevrouw A. Plekker van Towers Watson te Purmerend

De waarmerkend actuaire rapporteert jaarlijks over de financiële positie van SPD en geeft een actuair verklaring af. De onafhankelijke accountant controleert de jaarrekening en de verslagstaten ten behoeve van De Nederlandsche Bank (DNB) en doet verslag van zijn werkzaamheden in de vorm van een controleverklaring en een verslag aan het bestuur. Hierin zijn opmerkingen en aanbevelingen over de administratieve organisatie en interne controle van SPD opgenomen. De adviserend actuaire, verder in dit verslag aangeduid als actuaire geeft het bestuur advies rondom uiteenlopende onderwerpen, gerelateerd aan zijn werkgebied.

Volgens de wet dient er wettelijk een scheiding te zijn van kantoren tussen de waarmerkend actuaire en de adviserend actuaire. Indien een actuariskantoor beschikt over een gedragscode die door DNB goedgekeurd is, mogen de waarmerkend en adviserend actuaire van hetzelfde kantoor komen. Er moet echter altijd sprake zijn van twee verschillende personen. De actuaire van SPD is Towers Watson. Dit geldt voor zowel de waarmerkend actuaire als voor de adviserend actuaire. De werkzaamheden worden goed gescheiden en het fondsbestuur is in het bezit is van een heldere taakverdeling. Het werken met één kantoor is voor SPD kostenbesparend.

Onafhankelijke accountant

De onafhankelijke accountant van SPD is de heer M. van Zeelst, PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. te Rotterdam. De administrateur maakt het jaarverslag en de onafhankelijke accountant controleert dit. De accountant kan op verzoek het bestuur adviseren bij andere vraagstukken.

Herverzekering

Het overlijdensrisico en het arbeidsongeschiktheidsrisico zijn via een stop-loss-verzekering ondergebracht bij Zwitserleven.

D VERSLAG VAN HET VERANTWOORDINGSORGAAN

VERANTWOORDINGSORGAAN

In 2014 is een nieuw verantwoordingsorgaan benoemd. In dit jaarverslag brengen de leden voor het eerst hun verslag uit. Omdat het oude verantwoordingsorgaan pas na vaststelling van de jaarstukken hun oordeel gaf, bevat het jaarverslag over 2013 het verslag van het verantwoordingsorgaan over 2012. Daarom heeft het nieuwe verantwoordingsorgaan in de tweede helft van 2014 het bestuursbeleid van 2013 beoordeeld. Het nieuwe verantwoordingsorgaan heeft ook een oordeel over 2014 opgesteld, (mede) gebaseerd op de concept jaarstukken. Beide verslagen zijn in het jaarverslag 2014 opgenomen. In de toekomst zal het verslag van het verantwoordingsorgaan over een bepaald boekjaar in het betreffende boekjaar worden opgenomen. Hiermee gaat een langgekoesterde wens van het bestuur in vervulling.

Verslag Verantwoordingsorgaan over het jaar 2013

Ten gevolge van de Wet versterking bestuur pensioenfondsen is voor de Stichting Pensioenfonds Dierenartsen (SPD) een nieuw VO (verantwoordingsorgaan) aangetreden in de eerste helft van 2014. Het VO houdt namens belanghebbenden toezicht op het door het bestuur van SPD gevoerde beleid. Het VO bestaat uit drie leden, Harold van Rossum (actieve deelnemers), Douwe van der Meij (gepensioneerden) en Michiel Westerhof (gewezen deelnemers). Door het bestuur van SPD zijn wij in de gelegenheid gesteld de introductie cursus Opleiding Verantwoordingsorganen te volgen, waardoor wij onze deskundigheid over pensioenzaken hebben kunnen vergroten. In de toekomst zullen er meerdere cursussen gevolgd worden.

Een reglement verantwoordingsorgaan van SPD is in de eerste helft van 2014 opgesteld. In dit reglement zijn verschillende zaken vastgelegd, zoals samenstelling van het VO, de wijze waarop de leden van het VO gekozen worden, de taken en bevoegdheden van het verantwoordingsorgaan en het overleg met het bestuur van SPD. De door het VO voorgestelde mutaties in het concept reglement zijn door het bestuur van het fonds goedgekeurd en in het reglement verwerkt.

Door het bestuur van SPD zijn ons de verslagen van de bestuursvergaderingen, het jaarrapport, het accountantsrapport, het actuariel rapport en het verslag van de visitatiecommissie ter beschikking gesteld. Met behulp van deze stukken en overleg met het bestuur hebben wij een oordeel kunnen vormen over het handelen van het bestuur, het uitgevoerde beleid in 2013 en de beleidskeuzes voor de toekomst.

Ten gevolge van de te lage dekkingsgraad op 31 december 2013 is het bestuur van SPD genoodzaakt geweest de ingegane pensioenen en de pensioen aanspraken met 3,1% te verlagen om te voldoen aan de door De Nederlandse Bank (DNB) gestelde eisen. De verlaging per 1 april 2014 kwam tot stand ondanks het uitgevoerde herstelplan op korte termijn. Over de door DNB verplichte verlaging is uitgebreid met de deelnemers gecommuniceerd. De verlaging is volgens ons mede veroorzaakt door het risico mijdende beleggingsbeleid van het bestuur en de lage rente tarieven. Middels een enquête gehouden onder de deelnemers is gebleken dat de deelnemers zich kunnen vinden in een meer risicovol beleggingsbeleid. Een verandering van het beleggingsbeleid moet wel worden goedgekeurd door DNB.

In 2013 is er een begin gemaakt met de herziening van het vermogensbeheer. Dit gebeurt naar aanleiding van het onderzoek Uitbesteding Vermogensbeheer door DNB. Verder speelt hierbij de invoering van het nieuwe FTK (Financiële Toetsingskader) en de analyse welke door PricewaterhouseCoopers is uitgevoerd betreffende het risicobeheersingskader balans - en vermogensbeheer. Gezien de hiervoor gemaakte kosten is het VO van mening dat deze analyse wel een grote meerwaarde voor het pensioenfonds dient te hebben. We hopen in ons verslag over het jaar 2014 hier nader op in te gaan. Het nieuwe FTK is inmiddels door de Tweede Kamer vastgesteld en na goedkeuring door de Eerste Kamer zal dit per 1 januari doorgevoerd worden. In een nieuwsbrief dienen de deelnemers ons inziens hiervan op de hoogte gesteld te worden. We verwachten dat het bestuur hierin ook zal aangeven hoe er in de toekomst met toeslagen en kortingen zal worden omgegaan.

Wij hebben geconstateerd dat de verklaring beleggingsbeginselen dateert van 2011 en deze dient conform de verklaring minimaal een keer per 3 jaar aangepast te worden. De verklaring is besproken binnen het project herziening vermogensbeheer en tijdens de bestuur evaluatie in juni 2013. In een volgende bestuursvergadering zal de verklaring worden vastgesteld en op de website van het fonds geplaatst worden. Ook de ALM studie maakt onderdeel uit van de herziening vermogensbeheer. Momenteel verloopt de regelgeving verantwoord beleggen volgens het beleid van Syntrus Achmea. Het bestuur gaat deze regelgeving nader bekijken en bespreken met het VO. Het VO is van mening dat over verantwoord beleggen ook op de website van het fonds informatie vermeldt dient te worden.

Wij hebben het bestuur uitleg gevraagd waarom bij de nieuwe herverzekering overgegaan is naar een stop-loss contract. Uit actuariële berekeningen - verwachte schade en volledige herverzekering is komen vast te staan dat ons fonds groot genoeg is om zelf een deel van het risico te dragen. Hierdoor gaat de te betalen premie fors naar beneden. Door deze aanpassing kan de overgang van WIA naar beroepsarbeidsongeschiktheid plaats vinden zonder verhoging van de opslag voor premievrijstelling in de inkoopfactoren. Het nieuwe contract levert dus een besparing voor het fonds op en is voor de deelnemers gunstiger.

Graag zou het VO meer willen kunnen benchmarken om onder meer de kosten per deelnemer en de bestuurskosten te kunnen vergelijken met andere fondsen. Helaas blijken deze getallen niet beschikbaar te zijn. Wel is door DNB een onderzoek gedaan naar de kosten van vermogensbeheer van de verschillende fondsen. De uitslagen van dit onderzoek gerapporteerd in december 2013 zijn ons ter beschikking gesteld door het bestuur. Het pensioenfonds voor dierenartsen had een kosten percentage van 0,35 van het totale belegd vermogen, terwijl het gemiddelde percentage voor alle fondsen 0,40 was. De uitvoeringskosten daalden in 2013 met ruim 6%. Gezien de nieuwe wettelijke regelgeving met onder meer een jaarlijkse visitatie zal het nog een hele klus worden dit niveau te handhaven. Wel zijn we als VO ervan overtuigd dat de uitvoeringskosten alleen vergeleken kunnen worden met fondsen van dezelfde omvang.

Een beleidsplan is niet aanwezig. Door het bestuur wordt aangegeven dat ze dit wel zouden willen hebben. Als VO vragen we wat de plannen voor de toekomst zijn. Het bestuur zal een toekomst visie opstellen en deze bespreken op de volgende bestuursevaluatiedag.

De planning voor de volgende jaren is besproken met het bestuur. Als VO zouden we graag zien dat de visitatie over 2014 begin 2015 plaats vindt. Het VO kan dan de resultaten van de visitatie meenemen in het verslag over 2014. Ook zullen de concept jaarstukken 2014 in mei 2015 gereed moeten zijn, zodat het VO verslag over 2014 evenals dat van 2013 meegenomen kan worden in de jaarstukken over het boekjaar 2014.

Voor de communicatie met de deelnemers lijkt het ons wenselijk dat op de website van het fonds niet alleen de grafiek van het verloop van de dekkingsgraad wordt geplaatst maar ook de werkelijke getallen per maand. Ook moet het mogelijk zijn de dekkingsgraad eerder te publiceren dan thans gebeurt.

Het VO spreekt zijn dank uit voor de constructieve manier waarop het afgelopen half jaar is samen gewerkt met het bestuur van het fonds. De opvolging van onze bevindingen zullen wij bewaken en in het komende boekjaar terugkoppelen.

Reactie van het bestuur

Op de eerste plaats spreekt het bestuur zijn waardering uit voor de manier waarop het nieuwe verantwoordingsorgaan zijn taken invult en de prettige wijze waarop het met het bestuur communiceert en samenwerkt. Ook het verslag van het verantwoordingsorgaan over het gevoerde beleid in 2013 is constructief en biedt het bestuur voldoende aanknopingspunten om kritisch naar bepaalde onderdelen van het beleid te kijken. Onderstaand gaan we in op de bevindingen van het verantwoordingsorgaan.

Het bestuur is blij met de constatering dat er uitgebreid met de deelnemers is gecommuniceerd over de verlaging van de pensioenen. Dat de verlaging mede is veroorzaakt door het risicomijdende beleggingsbeleid is naar de mening van het bestuur echter niet juist. De afdekking van het renterisico heeft er juist toe bijgedragen dat de financiële positie niet verder is verslechterd. Zonder deze risicobeperkende maatregel was de dekkingsgraad nog verder gedaald en zou de korting op de aanspraken hoger zijn uitgevallen. Daarbij speelt dat het risicoprofiel niet mocht worden vergroot, omdat er sprake was van een tekort. Inmiddels heeft DNB toegestaan dat pensioenfondsen die in een tekortsituatie verkeren eenmalig het risicoprofiel vergroten. Het bestuur bekijkt of en hoe het in 2015 van deze mogelijkheid gebruik zal maken.

Het Project Herziening Vermogensbeheer is inmiddels nagenoeg afgerond. Volgens het bestuur is hier zeker sprake van een grote meerwaarde voor het fonds. Niet alleen is de vastlegging van de afspraken met de vermogensbeheerder beter en transparanter geworden, ook de beleggingsportefeuille zelf is geoptimaliseerd. Er is afscheid genomen van enkele complexe beleggingsproducten en er wordt gekeken naar beleggingen via ander beheerders. Dit alles moet leiden tot lagere kosten en een betere beheersing en naar verwachting ook tot betere resultaten.

Kostenbeheersing blijft een belangrijk punt voor het bestuur. Door de steeds maar toenemende regelgeving en toezicht staan de uitvoerings- en bestuurskosten onder druk. Een structurele verlaging op korte termijn wordt dan ook niet verwacht. Uiteraard blijft het bestuur alert op de hoogte van de kosten in relatie tot het aantal deelnemers en de omvang van het fonds. Op dit moment acht het bestuur de kosten op een acceptabel niveau.

Verslag Verantwoordingsorgaan over het jaar 2014

In 2014 zijn we als VO twee maal bij elkaar geweest. Tijdens deze bijeenkomsten hebben we onze werkwijze voor 2014 en komende jaren besproken. Voorts hebben wij in het voorjaar en najaar overleg gehad met het SPD bestuur. Regelmatig hebben we de goedgekeurde verslagen van de bestuursvergaderingen van SPD ontvangen. We werden op deze manier uitstekend voorzien van alle zaken welke in 2014 van belang waren voor SPD. We zijn zeer erkentelijk voor de open manier van communiceren met het bestuur. Onze aandacht heeft zich onder meer gericht op de volgende onderdelen.

Na ons aantreden in april 2014 is ons door het SPD bestuur verzocht advies te geven over het concept reglement VO. Door ons is voorgesteld dat reglementair zou worden vastgelegd dat ook een gewezen deelnemer deel kan uitmaken van het VO. In het uiteindelijk definitieve reglement is dit ook opgenomen.

Voor SPD is 2014 een jaar geweest met een aantal grote veranderingen, waarop wij nader zullen in gaan. Met grote voortvarendheid en inzet heeft het bestuur met adviseurs aan deze veranderingen gewerkt, welke er toe geleid hebben dat naar onze mening het fonds beter gepositioneerd is in de sterk veranderde pensioenwereld.

Als eerste heeft er een herziening van het vermogensbeheer plaats gevonden. SPD is hier ongeveer 2 jaar mee bezig geweest. Het resultaat is geweest dat er gekozen is voor een totaal andere vorm van vermogensbeheer, welke geleid heeft tot een eenvoudiger portefeuille. Kort gezegd SPD gaat meer beleggen in aandelen en minder in vastrentende waarden. Verwacht wordt dat er zo een beter rendement gehaald zal worden tegen lagere kosten. Voor het totale project zijn de kosten ruim binnen het budget gebleven. Met SAVB (Syntrus Achmea Vermogensbeheer) werd eind 2014 een nieuw beheerscontract afgesloten wat juridisch is gecheckt en voldoet aan de eisen welke De Nederlandse Bank voorschrijft betreffende contracten.

Per 1 april 2014 zijn opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden met 3,1% gekort. Dit was het gevolg van de te lage dekkingsgraad van SPD per 31 december 2013. De noodzaak van deze korting is uitgebreid gecommuniceerd met alle belanghebbenden. Ten gevolge van het in 2014 ingevoerde nieuwe FTK (Financieel Toetsingskader) zullen zowel kortingen maar ook indexaties van het pensioen in de toekomst geleidelijker ingevoerd worden. Voorts is de mogelijkheid om vrijwillige bijstortingen voor een hogere pensioenopbouw komen te vervallen vanwege nieuwe wettelijke regelingen.

Door een werkgroep bestaande uit leden van het bestuur van SPD en DPD is een nieuwe pensioenregeling ontworpen, welke in november 2014 is goedgekeurd door de deelnemersvergadering van DPD. Uitgebreide communicatie over de nieuwe regeling heeft plaats gevonden via de pensioenkrant, e-mails en een webinar. Per 1 januari 2015 is ook de nieuwe regeling voor premie vrijstelling bij arbeidsongeschiktheid ingegaan. De deelnemers kunnen nu zelf kiezen of zij van de herverzekering voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid wel of geen gebruik willen maken.

Door het grote aantal wijzigingen welke in 2014 hebben plaats gevonden had de verwachting kunnen zijn dat er veel klachten bij het bestuur binnen gekomen waren. We hebben daarom onderstaand het klachtenoverzicht van de afgelopen jaren weergegeven.

Klachten overzicht

Jaar	Totaal aantal	Terechte klacht	Onterechte klacht
2012	34	6	28
2013	25	14	11
2014	14	4	10

Het merendeel van de klachten had betrekking op verschil van mening over arbeidsongeschiktheid. Over de kortingsmaatregel en de nieuwe regeling zijn geen klachten ingediend. Als VO hebben we verheugd geconstateerd dat de communicatie naar de deelnemers betreffende deze zaken uitstekend is geweest.

In ons oordeel over het jaar 2013 hebben wij U geïnformeerd over het eventueel aanwezige beleidsplan voor SPD. SPD behoort tot de 100 grote pensioenfondsen in Nederland. Momenteel wordt verwacht dat SPD zelfstandig kan blijven. Er is besloten samen met DPD een beleidsplan op te stellen, waarin onder andere de toekomstvisie vermeld zal worden. Wel is in de Staatscourant een melding gedaan dat de verhouding tussen de zelfstandigen en de dierenartsen in loondienst niet voldoet aan de wettelijke eisen, het geen overigens ook het geval is bij meerdere beroepspensioenfondsen. Als VO zijn we de mening toegedaan dat de besturen van SPD en DPD met grote voortvarendheid aan toekomstvisie en beleidsplan dienen te werken. Opgeslokt worden door een verzekeringsmaatschappij of een APF (algemeen pensioenfonds) lijkt ons thans niet wenselijk.

DNB heeft dit jaar als speerpunt onder meer de controle of belangen verstrengeling voldoende is afgedekt. NCI (Nederlands Compliance Instituut) voert de compliance uit voor SPD. Er is een nieuwe gedragscode opgesteld waarin belangenverstrengeling op de juiste manier is afgedekt. Deze gedragscode zal ook door ons als VO getekend dienen te worden overeenkomstig het VO reglement.

Tot slot willen we het SPD bestuur dank zeggen voor de prettige samenwerking en het verstrekken van alle gegevens welke van belang waren om ons oordeel over het jaar 2014 op te stellen.

Reactie van het bestuur

Het bestuur bedankt het verantwoordingsorgaan voor de samenwerking in het afgelopen jaar. Met tevredenheid constateren we dat het VO de onderlinge communicatie en informatievoorziening ruim voldoende acht om hun taken naar behoren te kunnen uitvoeren. En uiteraard is het bestuur erg tevreden met de positieve woorden van het VO.

Het VO wijdt in zijn oordeel een passage aan het Project Herziening Vermogensbeheer. Voor SPD is dit een erg omvangrijk en belangrijk project geweest. De uitkomsten van dit project gaan verder dan alleen een uitbreiding van het belang in aandelen ten opzichte van vastrentende waarden. Het passief inrichten van de aandelenportefeuille, het afbouwen van alternatieven en het toevoegen van hypotheek en internationaal vastgoed is bedoeld om de beleggingsportefeuille in lijn te brengen met de investment beliefs, risicohouding en governancestructuur van SPD.

Zoals het VO terecht opmerkt, voldoet de verhouding tussen zelfstandigen en dierenartsen in loondienst niet meer aan de wettelijke eisen. Het aantal zelfstandigen bedraagt minder dan 55% van het aantal deelnemers. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft daarom aangegeven dat mogelijk de verplichtstelling voor de loondiensters over twee jaar wordt ingetrokken. Het bestuur ziet dat als de grootste bedreiging voor het voortbestaan van de regeling in zijn huidige opzet. Samen met DPD zal het beleid ontwikkelen om met deze situatie om te gaan. Maar ook met het VO zelf zal het bestuur hierover van gedachten wisselen. Het betreft tenslotte de toekomst van ons pensioenfonds.

E BESTUURSVERSLAG

HOOFDLIJNEN

Inleiding

Het bestuur vergadert over de ontwikkelingen binnen en buiten het pensioenfonds. In totaal zijn er in 2014 negen bestuursvergaderingen geweest. Bij deze vergaderingen zijn de adviserend actuaris, de vermogensbeheerder en de fondsmanager aanwezig. Belangrijke onderwerpen die aan de orde zijn geweest:

- Financiële situatie
- ALM-studie
- Beleggingsbeleid
- Pensioenregeling 2015
- Wet versterking bestuur pensioenfondsen
- Verplichtstelling en draagvlak

Financiële positie

Herstelplan 2009 - 2014

Sinds het ontstaan van de financiële crisis in 2008 verkeert SPD in een tekort. De dekkingsgraad per 31 december 2008 bedroeg 98,3%. Er was dus sprake van een dekkings- en reservetekort. In verband hiermee heeft het bestuur in maart 2009 een kortetermijnherstelplan ingediend bij DNB met een looptijd tot 31 december 2013. Op 29 juni 2009 heeft DNB het herstelplan goedgekeurd.

Tot halverwege 2011 verliep het herstel volgens plan. In de tweede helft van dat jaar verslechterde de situatie op de financiële markten in snel tempo en daalde ook de rente fors. Eind 2011 bedroeg de dekkingsgraad 95,3%. In februari 2012 heeft het bestuur daarom een voorgenomen korting van 1,1% per 1 april 2013 opgenomen in de evaluatie van het herstelplan. Eind 2012 was de dekkingsgraad gestegen naar 98,8%. Uit de evaluatie van het herstelplan begin 2013 bleek dit net voldoende om de voorgenomen korting per 1 april 2013 te laten vervallen. DNB is hiermee akkoord gegaan met een beschikking van 11 maart 2013.

In 2013 zette het herstel van de financiële positie weliswaar door, maar het tempo waarin bleef achter bij de verwachtingen die in de evaluatie herstelplan waren meegenomen. Door het conservatieve beleggingsbeleid, mede ingegeven door de beperking die door DNB was opgelegd om het risico te verhogen, was er weinig ruimte voor autonome groei (anders dan door rentebewegingen) van de beleggingsportefeuille. Per 31 december 2013 bedroeg de dekkingsgraad 100,9%. Vereist was een dekkingsgraad van 104,1%. Als gevolg hiervan heeft SPD de opgebouwde aanspraken en ingegane pensioenen per 1 april 2014 moeten verlagen met 3,1%. DNB is per brief van 27 februari 2014 akkoord gegaan met deze korting en aangegeven dat hiermee het kortetermijnherstelplan als beëindigd kan worden beschouwd.

In 2014 is de dekkingsgraad redelijk stabiel gebleven op een niveau van rond 107%, Uitschieters werden veroorzaakt door het effect van de driemaands rentemiddeling. Bij grote wijzigingen in de rente reageert de beleggingsportefeuille inclusief de renteafdekking namelijk direct. Het effect op de verplichtingen is door de middeling echter vertraagd, waardoor een vertekend beeld in de dekkingsgraad optreedt. Eind december bedroeg de dekkingsgraad 106,8%.

In verband met de invoering van het nieuwe Financieel Toetsingskader is het herstelplan per 31 december 2014 beëindigd.

Financieel toetsingskader

Per 1 januari 2015 is het nieuwe Financieel Toetsingskader (nFTK) van kracht. Nieuw element in het nFTK is de beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is de twaalfmaandsgemiddelde dekkingsgraad. Als de beleidsdekkingsgraad op kwartaalbasis lager is dan de vereiste dekkingsgraad, dan moet het fonds een herstelplan maken, op basis van het nFTK. De reeds bestaande herstelplannen op basis van het oude FTK zijn vervallen. In het nFTK zijn de eisen aan het vereist eigen vermogen (VEV) strenger geworden, omdat fondsen met de vorige financiële eisen de wettelijke zekerheidsmaat niet meer haalden. Ook de regels voor indexatie zijn strenger dan in het vorige financieel toetsingskader.

De beleidsdekkingsgraad van SPD per eind 2014 bedroeg 107,5%. Dit is lager dan de vereiste dekkingsgraad, zodat er sprake is van een reservetekort. Voor 1 juli 2015 zal SPD een herstelplan indienen bij DNB.

Governance

Zorgvuldig bestuur

Het pensioenfondsbestuur is zich bewust van zijn verantwoordelijkheden. Daarnaast weet het bestuur hoe het deze verantwoordelijkheden moet dragen en aan wie het verantwoording aflegt. Onder de verantwoordelijkheden van het bestuur valt het naleven van de statuten, de reglementen, de relevante wet- en regelgeving en het beheersen van de risico's. Daarbij stelt het bestuur zich onafhankelijk op en werkt naar de principes van evenwichtige belangenbehartiging. Het fonds heeft een klachten- en geschillenprocedure. De eindverantwoordelijkheid voor de administratieve organisatie en de externe uitvoerders ligt tot slot ook bij het bestuur.

Wet- en regelgeving

De Wet versterking bestuur pensioenfondsen is een integrale herziening van de governance en medezeggenschap bij pensioenfondsen. De wet moet leiden tot verbetering van de kwaliteit van het pensioenfondsbestuur. De wet is van kracht geworden vanaf 9 augustus 2013. De bepalingen over het verantwoorden van beleggingsbeleid en over geschiktheid en tijdsbeslag waren meteen van kracht. Ook verwante wijzigingen traden in werking. Zo zijn in het Besluit FTK regels over het beloningsbeleid vastgelegd en in het Besluit uitvoering PW regels over geschiktheid, betrouwbaarheid en tijdsbeslag.

De nieuwe bestuursmodellen uit de Wet versterking bestuur pensioenfondsen voor de ondernemings- en bedrijfstakpensioenfondsen gelden vanaf 1 juli 2014. Voor beroepspensioenfondsen wijzigt het bestuursmodel echter niet. Het bestuur blijft bestaan uit vertegenwoordigers van de beroepspensioenvereniging (DPD). De opzet en samenstelling van het bestuur van SPD wijzigt dan ook niet per 1 juli 2014. Wel heeft het bestuur ervoor gekozen om één bestuurszetel expliciet beschikbaar te stellen aan een vertegenwoordiger van de gepensioneerden. In het tweede kwartaal van 2015 zal voor de invulling van deze zetel een sollicitatieprocedure worden gestart. Doelstelling is om het nieuwe bestuurslid per 1 januari 2016 te benoemen.

Het intern toezicht wordt verstevigd. Beroepspensioenfondsen krijgen de keuze tussen een permanente raad van toezicht, een visitatiecommissie die jaarlijks visiteert (in plaats van driejaarlijks) of een gemengd bestuur waarin de niet uitvoerende bestuursleden het intern toezicht uitoefenen. SPD ziet geen toegevoegde waarde in de eerste en laatste variant. Bovendien leidt een gemengd bestuur naar verwachting tot een verzwaring van de werkdruk van de uitvoerende bestuursleden en/of een toename van de bestuurskosten. Het bestuur heeft daarom gekozen voor een jaarlijkse visitatie. In 2014 is de visitatie uit hoofde van het bestaande contract uitgevoerd door SDB. Het contract met SDB is per 31 december 2014 beëindigd. Het bestuur heeft daarop een vergelijking gemaakt van verschillende aanbieders van visitatie en een keuze gemaakt voor VCP. Deze keuze is voor advies voorgelegd aan het verantwoordingsorgaan. Het verantwoordingsorgaan is akkoord gegaan met het voorstel van het bestuur en heeft daarbij een concrete invulling geadviseerd. Het advies is bindend. Het bestuur heeft daarop in april 2015, conform het advies van het verantwoordingsorgaan, de volgende leden benoemd in de visitatiecommissie:

- Mevrouw M. Meijer-Zaalberg
- De heer J.G. Stokkel
- De heer J. van Dulst

Samenvatting visitierapport 2014

Het SPD-bestuur heeft in 2014 zijn functioneren in het voorgaande jaar laten beoordelen door een visitatiecommissie. De visitatiecommissie heeft het functioneren als 'voldoende' beoordeeld. Vastgesteld werd dat het bestuur met enkele ambitieuze projecten bezig is om het fonds optimaal te positioneren voor de toekomst. In het project 'herziening vermogensbeheer' worden alle belangrijke facetten van het vermogensbeheer geanalyseerd en heroverwogen naar de huidige inzichten. In het project 'nieuwe pensioenregeling' wordt, samen met het bestuur van de beroepspensioenvereniging, de aanpassing van de pensioenregeling voorbereid aan diverse recente wetwijzigingen. Beide projecten heeft de visitatiecommissie bestudeerd, beoordeeld en het bestuur nog enkele handreikingen gedaan voor verdere optimalisatie. De visitatiecommissie heeft het kortingsbesluit summier kunnen beoordelen, aangezien dit buiten het tijdvak van het onderzoek viel. Wel is duidelijk dat deze korting van de aanspraken op dit moment onvermijdelijk was om het financiële evenwicht van het pensioenfonds te herstellen. De visitatiecommissie heeft ook de bestuurlijke inrichting en het bestuurlijk functioneren (de governance) beoordeeld en ook hier het bestuur enkele aanbevelingen gedaan om dit verder te versterken. Het Intern Toezicht trof een gemotiveerd en betrokken bestuur en wenst dit succes bij zijn verdere werkzaamheden.

Code Pensioenfonds in 2014 in werking

Tijdens de ontwikkeling van de Wet versterking bestuur pensioenfonds stelden de Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid de Code Pensioenfonds (de Code) op. Doel van de Code is de verhoudingen binnen het pensioenfonds transparanter te maken. Ook de communicatie met de belanghebbenden zoals deelnemers en gepensioneerden, moet door de Code transparanter worden. Tot slot moet de Code bijdragen aan het versterken van 'goed pensioenfondsbestuur'. De Code trad op 1 januari 2014 in werking. De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid verankerde de Code per 1 juli 2014 wettelijk. De Monitoringcommissie Code Pensioenfonds ziet toe op de naleving van de Code.

De Code vervangt de Principes voor goed pensioenfondsbestuur uit 2005. De Code legt de nadruk op het beïnvloeden van het gedrag van bestuurders, intern toezichthouders en belanghebbenden in de verantwoordingsfunctie. Per orgaan zijn normen opgenomen over taak en werkwijze, samenstelling en zittingsduur, geschiktheid, benoeming, schorsing en ontslag. Daarnaast zijn overkoepelende thema's opgenomen. De thema's gaan zowel over het eigen functioneren van het fonds als van dienstverleners. Voorbeelden hiervan zijn integraal risicomanagement, communicatie en transparantie, verantwoord beleggen, kosten, uitvoering en uitbesteding, geschiktheid, diversiteit, integer handelen en beloningsbeleid.

Pensioenfonds passen de normen van de Code toe of zetten in het jaarverslag gemotiveerd uiteen waarom een norm niet (volledig) is toegepast. SPD heeft de lijst met 83 normen bestudeerd en streeft ernaar de normen uit de Code na te leven. Het bestuur heeft vastgesteld dat de meeste normen uit de Code al worden nageleefd. In bepaalde gevallen wijkt SPD af van de normen uit de Code. Dat wordt in het onderstaande overzicht per norm nader toegelicht. De normen die betrekking hebben op het Belanghebbendenorgaan en de Raad van Toezicht zijn voor SPD niet van toepassing.

Norm 3/18 Bestuur stelt een missie, visie en strategie op, zorgt voor beleids- en verantwoordingscyclus en toetst beleid. Dit wordt ook beschreven in het jaarverslag.

Het bestuur heeft een helder beeld bij de beleidsvorming, -uitvoering en –toetsing, maar de missie, visie en strategie zijn (nog) niet expliciet vastgelegd. Dit zal in de loop van 2015 samen met DPD worden opgepakt.

Norm 23/24 Integraal risicomanagement

Binnen het bestuur is er voldoende mate van risicobewustzijn. Beheersing van de financiële risico's neemt een prominente rol in binnen de Commissie Beleggingen. Om de beheersing van de niet-financiële risico's verder te expliciteren, is het bestuur gestart met de ontwikkeling van een Integraal Risicomanagement proces. Dit zal naar verwachting in de loop van 2015 kunnen worden geïmplementeerd.

Norm 36: Het Bestuur bevordert dat de dienstverleners een Klokkenluidersregeling hebben.

Het bestuur maakt in 2015 een inventarisatie bij de dienstverleners van SPD.

Norm 50 Permanente educatie

Het bestuur acht deskundigheid en geschiktheid van bestuurders van groot belang. Er is daarom veel aandacht voor opleiding en training. Er is echter nog geen vooraf geformuleerd opleidingsplan. Dit wordt meegenomen bij de update van het geschiktheidsplan in de loop van 2015.

Norm 66-71 Diversiteit

Het bestuur heeft begin 2015 een diversiteitsbeleid vastgelegd, dat aansluit bij de normen die in de Code Pensioenfondsen worden genoemd. Het bestuur vindt echter geschiktheid belangrijker dan diversiteit. In plaats van het leeftijds criterium van 40 dat in de Code wordt genoemd, heeft het bestuur de grens gelegd bij 45. Het bestuur streeft er dus naar dat er minimaal één bestuurslid jonger en één bestuurslid ouder dan 45 zitting heeft in het bestuur. Het zittende bestuur voldoet aan dit criterium. Ook is het streven dat er minimaal één vrouw en minimaal één man zitting heeft in het bestuur. Het zittende bestuur voldoet ook aan dit criterium. Het diversiteitsbeleid is ook van toepassing op het verantwoordingsorgaan. Hier wordt op dit moment echter nog niet aan voldaan. Bij de oproep voor kandidaten voor het verantwoordingsorgaan hebben zich onvoldoende kandidaten gemeld om te kunnen voldoen aan het diversiteitsbeleid.

Statuten

De Wet versterking bestuur pensioenfondsen en de Code Pensioenfondsen maakten een aanpassing van de statuten noodzakelijk. Na een positief advies van de ALV van DPD zijn de statuten in november 2014 gewijzigd.

Invulling verantwoordingsorgaan

In overleg met het zittende verantwoordingsorgaan heeft het bestuur besloten om met ingang van 2014 een geheel nieuw VO te benoemen. Voor de bemensing van het nieuwe VO is gekozen voor een open procedure, waarbij alle deelnemers en pensioengerechtigden in staat zijn gesteld om zich kandidaat te stellen. In april 2014 is het nieuwe VO geïnstalleerd.

Beoordeling van functioneren van bestuurders

Het bestuur bespreekt jaarlijks zijn eigen functioneren en het functioneren van de door het bestuur ingestelde commissies. Elk jaar vindt een aparte bestuursevaluatie plaats binnen het bestuur als geheel. Tevens worden functioneringsgesprekken met de individuele bestuursleden gepland. Voor een correcte gang van zaken is er een helder protocol opgesteld. In juni 2014 heeft het bestuur de sessie gehouden waarbij het functioneren van het bestuur als geheel is besproken. Hierbij zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

Beoordeling externe dienstverleners

Jaarlijks evalueert het bestuur de dienstverlening van externe adviseurs en uitvoerders. De uitkomsten worden besproken met de betrokken partijen.

Gedragcode

Ter voorkoming van belangenconflicten en van misbruik of oneigenlijk gebruik van de bij SPD aanwezige informatie heeft SPD een gedragscode opgesteld. Deze gedragscode geldt voor de bestuursleden en de door het bestuur aangewezen personen. In 2014 zijn geen overtredingen van de gedragscode geconstateerd.

Naleving wet- en regelgeving

Voor zover bekend bij het bestuur zijn geen overtredingen van wet- en regelgeving die het pensioenfonds betreffen voorgekomen. DNB heeft geen aanwijzingen, dwangsommen of boetes opgelegd.

Communicatie

Communicatie over korting

De communicatie in het eerste kwartaal van 2014 stond in het teken van korting. De informatie over deze helaas noodzakelijke korting werd 'gelaagd' aangeboden, waarbij de lezer telkens op de website achtergrondinformatie kon vinden. Zo kregen deelnemers een persoonlijke brief, verschenen er nieuwsberichten en werden er berichten via de e-mail, de zogenaamde e-spd's, verstuurd. Evaluatie naar de effectiviteit van de communicatie wees uit dat deze communicatie zijn doel heeft bereikt: deelnemers waren weliswaar niet blij met de korting maar er bleven geen vragen liggen.

Digitalisering een stap verder

SPD wil een volgende stap maken in de digitale aanbieder van informatie. Zodat we informatie gelaagd kunnen aanbieden op een manier die bij de doelgroep past. En zodat kosten voor het pensioenfonds beperkt blijven. Deelnemers worden op verschillende manieren gestimuleerd informatie van het pensioenfonds digitaal te ontvangen. De introductiebrochure wordt sinds dit jaar niet meer gedrukt, alleen digitaal aangeboden. Nieuwe deelnemers worden in hun welkomstbrief direct doorgeleid naar de website. Hierdoor zijn wijzigingen snel en goedkoop door te voeren en worden nieuwe deelnemers gelijk vertrouwd gemaakt met de website als informatiebron.

De pensioenplanner is sinds 2014 voor actieve deelnemers beschikbaar (niet voor arbeidsongeschikte deelnemers). De deelnemer kan online zijn toekomstig pensioen berekenen in verschillende scenario's. Via diverse kanalen wordt de deelnemer hierover (doorlopend) geïnformeerd. Uit onderzoek blijkt dat na hun 40ste deelnemers meer open staan voor pensioeninformatie. Daarom kregen dierenartsen die in het kalenderjaar 40 jaar oud werden, een ansichtkaart, met felicitaties voor hun verjaardag, en verwijzing naar pensioenplanner met een uitnodiging om zich (op deze manier) in hun pensioen te verdiepen.

Webinar

Op 27 mei werd een webinar voor deelnemers van SPD georganiseerd over hun pensioenregeling, de financiële situatie van SPD en de recent ontvangen UPO. Deelnemers logden op het afgesproken tijdstip thuis op de computer in en stelden 'live' vragen aan twee bestuursleden. Helaas konden door een technische storing niet alle mensen hun vragen stellen. Daarom werd op korte termijn een tweede webinar georganiseerd, beide webinars werden door 75 personen bezocht. Het webinar werd blijkens reacties gewaardeerd. Het filmpje van het webinar op de website is meer dan 160 maal bekeken.

Nieuwe pensioenregeling

Het voorstel voor de nieuwe pensioenregeling werd in de zomer van 2014 in de vorm van een projectbrief (van SPD en DPD) aan deelnemers gepresenteerd. Ook werd het speciale website gedeelte aangevuld met de voorstellen voor de aanpassingen van de pensioenregeling, achtergrondinformatie en veelgestelde vragen. Na goedkeuring (stemronde) door de leden van DPD in de zomer waren de voorgestelde wijzigingen een feit. Dit werd via diverse nieuwsberichten en e-mails bekend gemaakt. De pensioenkrant in december 2014 bevatte naast een samenvatting van de aanpassingen in de pensioenregeling een aankondiging voor een webinar in februari over de veranderingen in de pensioenregeling.

SPD en DPD werken hechter samen

DPD en SPD hebben zich in de afgelopen periode gebogen over een sterkere uitstraling naar deelnemers en een verduidelijking van hun boodschap. De grote uitdaging is om nieuwe deelnemers te overtuigen van de toegevoegde waarde van het pensioenfonds en het draagvlak ook voor de toekomst veilig te stellen. Aan dit gezamenlijk beleid wordt het komend jaar verder gewerkt. De samenvoeging van de beide websites is hiervan een eerste stap. De samengevoegde website zal in 2015 verder verbeterd worden door opfrissing van de lay out en het responsive maken van de site. Voor de komende periode staat daarnaast een nieuwe gezamenlijke invulling van de pensioenkrant gepland.

PENSIOENBELEID

Pensioenregeling

SPD is een beroepspensioenfonds als bedoeld in artikel 1 lid 1 sub j van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb). De pensioenregeling is van kracht sinds 1 januari 1975 en is vastgelegd in het pensioenreglement.

Deelnemerschap

Deelnemer is iedere dierenarts die praktijk in Nederland voert en in Nederland woonachtig is. Ook wanneer een dierenarts werkt als invaller, waarnemer of uitzendkracht voldoet hij aan de voorwaarden van deelname. Per 1 januari 2015 is de verplichtstelling uitgebreid op grond van Europese regelgeving die stelt dat er geen beperking van woonplaats mag plaatsvinden. In overleg met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) is daarom besloten om de woonplaatsseis te laten vervallen. DPD heeft de aanvraag wijziging verplichtstelling bij SZW ingediend. Op 5 maart 2015 is het besluit van SZW om de verplichtstelling aan te passen in de Staatscourant gepubliceerd.

Premieregeling

De door SPD uitgevoerde pensioenregeling wordt gekarakteriseerd als een premieregeling in de zin van de Wvb. Dat betekent dat de hoogte van de pensioenpremie het uitgangspunt is voor de berekening van de pensioenopbouw van de individuele deelnemer. De door de actieve deelnemer betaalde premie wordt in eerste instantie aangewend voor de inkoop van ouderdomspensioen, ingaande bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd, partnerpensioen (70% van het ouderdomspensioen) en wezenpensioen (20% van het partnerpensioen, tot 21 jaar).

2015: Nieuwe premiestaffel, pensioenleeftijd blijft 65

In 2013 en 2014 heeft de Projectgroep Pensioenregeling 2015 zich gebogen over aanpassing van de pensioenregeling. Dit was nodig omdat beroepspensioenfonds met ingang van 1 januari 2015 ook onder het fiscaal kader vallen dat al gold voor werknemerspensioenregelingen, het zogenaamde "Witteveenkader". Tot en met 2014 was dit niet het geval. In juni 2014 bracht de projectgroep verslag uit aan de besturen van SPD en DPD. Belangrijkste kenmerken van het voorstel voor de nieuwe pensioenregeling zijn:

- Pensioenleeftijd 65;
- Invoering van de door de belastingdienst gepubliceerde 3% premiestaffel;
- Verlaging franchise naar minimaal fiscale franchise;
- Vrijwillige bijspaarregeling vervalt.

DPD heeft het voorstel voor de nieuwe pensioenregeling na de zomer van 2014 voorgelegd aan haar leden. Een meerderheid van 78% van de uitgebrachte stemmen was voor de nieuwe pensioenregeling. Het bestuur heeft de aanpassingen verwerkt in een nieuw pensioenreglement, dat begin 2015 formeel is vastgesteld.

Arbeidsongeschiktheid

De premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid die in de pensioenregeling is opgenomen, leidt regelmatig tot discussie met deelnemers en al dan niet terecht klachten. Belangrijke oorzaak is het verschil in keuringsnormen met de in de regel door zelfstandige dierenartsen afgesloten Arbeidsongeschiktheidsverzekering (AOV). Hierbij wordt namelijk een uitkering gedaan als sprake is van beroepsarbeidsongeschiktheid. Bij SPD wordt gekeken naar arbeidsongeschiktheid op WIA-normen. Dit is voor het bestuur aanleiding geweest om een voorstel te doen voor aanpassing van de keuringsnormen. Dit voorstel is goedgekeurd door de leden van DPD. De nieuwe regeling is per 1 januari 2015 in werking getreden.

Per 1 januari 2015 is de verzekering voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid niet meer verplicht, maar een vrijwillig element in de pensioenregeling van SPD. Dit is een direct gevolg van de gewijzigde fiscale wetgeving voor beroepspensioenfondsen. De belastingdienst stelt zich op het standpunt dat premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid alleen mag worden verleend als er eveneens sprake is van een loonvervangende uitkering ten gevolge van dezelfde arbeidsongeschiktheid. Er is geen arbeidsongeschiktheidspensioen in de pensioenregeling, dus het hangt van de persoonlijke omstandigheden af of deelnemers aan deze fiscale eis voldoen. Het is niet in ieders belang om premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid mee te verzekeren in de pensioenregeling. Daarom is aan de leden van DPD voorgesteld om premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid vrijwillig te maken. Een meerderheid van de leden heeft zich akkoord verklaard met dit voorstel. Daarop is de regeling met ingang van 1 januari 2015 gewijzigd.

Begin 2015 is aan de deelnemers de keuze voorgelegd om premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid al dan niet mee te verzekeren. Ultimo mei 2015 hebben 1.373 deelnemers ervoor gekozen dit risico te verzekeren.

Premiebeleid

Jaarlijks vooraf worden door het bestuur van het fonds nieuwe pensioeninkoopfactoren vastgesteld op grond van een advies van en berekend door de adviserend actuaire van het pensioenfonds. Deze pensioeninkoopfactoren gelden ongewijzigd vanaf 1 januari van een boekjaar voor dat gehele jaar. De uitgangspunten en/of berekeningsgrondslagen staan opgenomen in de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN) van het pensioenfonds.

(x € 1.000)	2014	2013
Kostendeekkende premie	18.674	19.199
Conform ABTN vastgestelde minimale vereiste premie	12.126	11.396
Feitelijke premie	18.863	18.503

Beheerkosten van het fonds

De totale kosten voor het pensioenbeheer in 2014 bedragen 1.633. Hieronder vallen de administratie-, communicatie-, advies- en bestuurskosten, alsmede de kosten van toezicht en controle. Het aantal actieve en pensioengerechtigde deelnemers per 31 december 2014 is 4.969. Volgens de aanbevelingen van de Pensioenfederatie bedragen dan de kosten per deelnemer in 2014 derhalve € 328. Het totaal aantal deelnemers ultimo 2014 is 6.120. Volgens de aanbevelingen van de AFM bedragen de kosten per deelnemer dan € 267.

Voor 2014 zijn de kosten voor vermogensbeheer berekend op 0,41% van het gemiddeld beheerd vermogen. Hierin zijn begrepen de kosten van de fiduciair manager, de kosten van de overige managers alsmede van de custodian (bewaarkosten). Het niveau van de kosten voor vermogensbeheer is in lijn met wat verwacht mag worden gezien de actieve wijze van beheer van de beleggingsportefeuille (circa 96% van de portefeuille wordt actief beheerd). De transactiekosten zijn de kosten die gemaakt worden om de effectentransactie tot stand te brengen en uit te voeren. Deze kosten zijn veelal op basis van een schatting tot stand gekomen, omdat bijvoorbeeld bij transacties in de categorie vastrentende waarden niet separaat kosten in rekening worden gebracht, maar deze zich uiten in het verschil tussen de bied- en laat-spread. Daarnaast is het bij participatie in beleggingsfondsen niet exact te bepalen welke kosten zijn gemaakt, daarvoor is een schatting gemaakt van de 'turn-over' in de portefeuille en op basis van gemiddelde transactiekosten in de markt zijn de kosten bij benadering bepaald. Ook voor derivaten is hiervoor een inschatting gemaakt. De transactiekosten over 2014 bedragen 0,07% van het gemiddelde beheerde vermogen.

De kosten in onderstaande tabel omvatten naast de kosten, zoals gerapporteerd in de jaarrekening ook een uitsplitsing "onzichtbare" kosten voor beheer van onderliggende beleggingsfondsen, waarvan kosten zijn verwerkt in het beleggingsrendement en de schatting van kosten van individuele transacties. In de jaarrekening worden alleen (directe) kosten getoond die het fonds op factuurbasis betaalt aan de tegenpartijen, waardoor deze cijfers niet aansluiten. Het doel van deze tabel is om extra inzicht te verschaffen in lijn met het rapport van de AFM en de Pensioenfederatie.

	2014	2013
Totale uitvoeringskosten x € 1.000	1.633	1.670
Aantal deelnemers volgens aanbevelingen Pensioenfederatie*	4.969	4.821
Uitvoeringskosten per deelnemer x €1 volgens richtlijnen Pensioenfederatie	328	346
Aantal deelnemers volgens aanbevelingen AFM**	6.120	5.956
Uitvoeringskosten per deelnemer x € 1 volgens richtlijnen AFM	267	280
Kosten vermogensbeheer x € 1.000***	4.720	4.376
Kosten vermogensbeheer inclusief ingeschatte transactiekosten x € 1.000	5.538	5.319
Gemiddeld belegd vermogen x € 1.000	1.145.666	1.030.529
Kosten in % van gemiddeld belegd vermogen	0,41	0,43
Kosten inclusief ingeschatte transactiekosten in % van gemiddeld belegd vermogen	0,48	0,52

* Deelnemers volgens aanbevelingen Pensioenfederatie: aantal actieve deelnemers en pensioengerechtigden

** Deelnemers volgens aanbevelingen en Autoriteit Financiële Markten (AFM): totaal aantal deelnemers

*** In de kosten vermogensbeheer zijn de performance gerelateerde kosten inbegrepen. In 2014 bedroegen deze 571 en 494.

Toeslagbeleid

De opgebouwde pensioenaanspraken van actieven en ook de pensioenrechten van deelnemers met een ingegaan pensioen of met premievrije aanspraken, kunnen jaarlijks worden verhoogd. Er is geen sprake van een doelgericht toeslagbeleid om bijvoorbeeld de inflatie te compenseren. Als zodanig hanteert het pensioenfonds derhalve in termen van de zogenaamde toeslagenmatrix toeslagencategorie B.

De premie bevat geen opslag voor de toeslagen en ook is er geen voorziening voor gevormd. Een eventuele toeslagverlening moet komen uit meeropbrengsten over de beleggingen en/of uit een gunstige financiële positie van het fonds. De toeslagverlening is hierdoor voorwaardelijk; er is geen recht op toeslag en het is ook voor de langere termijn niet zeker of en in hoeverre toeslag verleend zal worden.

In lijn met de toeslagenmatrix categorie B is het (voorwaardelijke) toeslagbeleid vastgelegd in het pensioenreglement. Met betrekking tot de communicatie aan de deelnemers zal het pensioenfonds in alle communicatie-uitingen ten aanzien van de rechten van deelnemers de formuleringen hanteren, zoals die ter zake toeslag categorie B in de toeslagenmatrix zijn voorgeschreven.

Het bestuur houdt zich het recht voor om het toeslagbeleid aan te passen. Toekomstige wijzigingen zijn bindend voor alle deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. In 2015 wordt het toeslagbeleid aangepast in verband met het nFTK.

Indien conform een herstelplan wordt gewerkt, is toeslagverlening uitsluitend mogelijk in een zodanige mate, dat de dekkinggraad ten minste gelijk is aan de voor dat jaar gestelde dekkinggraad conform het herstelplan. Zolang er echter sprake is van een dekkingstekort is het niet toegestaan een toeslag te verlenen.

Het bestuur beschikt over de bevoegdheid om te beslissen of en hoeveel toeslag er in een jaar wordt toegekend. Onder meer zal het bestuur zich in deze beslissingen baseren op de financiële positie van het pensioenfonds, de behaalde rendementen en de vooruitzichten daaromtrent. Feitelijke toekenning van toeslagen zal altijd eerst plaatsvinden na een daartoe door het bestuur genomen besluit.

BELEGGINGEN

Project herziening vermogensbeheer

In navolging op de stappen die in 2013 zijn gezet voor het project Herziening Vermogensbeheer is hier in 2014 een vervolg aan gegeven door de stuurgroep van SPD. Deze stuurgroep en de beleggingscommissie zijn in 2014 versterkt met een tweede extern lid, Arno Blezer.

In het eerste kwartaal van 2014 is de stuurgroep van SPD doorgedaan met het vaststellen van de uitgangspunten van SPD waaronder de risk appetite en de governance van SPD. Samen met de eerder opgestelde investment beliefs zijn dit de 3 uitgangspunten die als randvoorwaarde zijn toegestuurd aan de fiduciair manager Syntus Achmea Vermogensbeheer (hierna SAVB) om mee te nemen in de uit te voeren ALM studie.

In het tweede en derde kwartaal van 2014 heeft SAVB de ALM studie voor SPD uitgevoerd. Belangrijkste uitkomst was de verhoging van zakelijke waarden ten koste van vastrentende waarden waarmee de verwachte herstelkracht van SPD wordt versterkt. Na de ALM studie heeft de stuurgroep van SPD de portefeuille constructie fase doorlopen om de ALM uitkomsten verder te verfijnen. Belangrijkste wijzigingen binnen de portefeuille van SPD zijn:

- Afschaffen van de dynamische asset allocatie
- Passief inrichten aandelenportefeuille
- Afbouw renteafdekking en de swaption portefeuille is vervangen door renteswaps
- Afbouw alternatieven-portefeuille
- Opbouw hypotheekportefeuille
- Internationale allocatie naar vastgoed

De implementatie van deze wijzigingen zal plaatsvinden medio 2015. Hiermee wordt de portefeuille van SPD minder complex en is meer in lijn met de investment beliefs, risk appetite en governance van SPD. Omdat allocaties naar bepaalde illiquide beleggingscategorieën niet op korte termijn kunnen worden afgebouwd is het niet mogelijk om op korte termijn toe te werken naar de lange termijn strategische portefeuille. Hierdoor wordt er in 2015 eerst een normportefeuille 2015 geïmplementeerd die als doel heeft op termijn toe te werken naar de lange termijn strategische portefeuille.

In het laatste kwartaal van 2014 heeft de nadruk ook gelegen op verlenging van de fiduciair management overeenkomst met SAVB. Ultimo 2013 was deze overeenkomst met een jaar verlengd. Belangrijkste conclusies uit het onderhandelingstraject zijn:

- Significante verlaging van de fee die SPD jaarlijks betaalt aan SAVB
- Marktconforme overeenkomst met uitgebreid dienstverleningsmodel

In het eerste kwartaal van 2015 waren er nog kleine openstaande punten, maar project Herziening Vermogensbeheer zal in 2015 aflopen en de stuurgroep van SPD zal worden opgeheven.

Terugblik economie en financiële markten

Gemengd beeld

In 2014 werden de verschillen tussen regio's en landen duidelijk zichtbaar. De economische groei in de opkomende markten zwakte af ten opzichte van een jaar eerder, maar nog steeds was er sprake van circa 4,4% groei. In de Verenigde Staten versnelde de economische groei na een zwak eerste kwartaal. Over de hele linie was verbetering waar te nemen en de Amerikaanse economie groeide met 2,2%. De inflatie in de Verenigde Staten schommelde grofweg tussen de 1,5% en 2,0% gedurende het jaar. De macro-economische situatie in de eurozone was daarentegen minder rooskleurig. De economische groei voor de gezamenlijke muntunie bedroeg een magere 0,8% in 2014. Ook binnen de eurozone blijven de verschillen groot. De Duitse economie groeide met circa 1,4%, terwijl in Italië sprake was van een recessie. Door de haperende economie zijn ook de inflatiecijfers verder gedaald. Het inflatiecijfer in de eurozone is in de loop van het jaar tot circa 0% gedaald.

Door de magere economische groei en de aanhoudende daling van de inflatiecijfers in de eurozone, heeft de Europese Centrale Bank (ECB) additionele maatregelen genomen. De beleidsrente is in twee stappen verlaagd naar 0,05% en de depositorente is verlaagd tot -0,2%. Daarnaast zijn nieuwe liquiditeitsverschaffende maatregelen genomen, de zogenaamde Targeted Longer-Term Refinancing Operations (TLTRO's). Ook lanceerde de ECB nieuwe opkoopprogramma's van gedekte obligaties (covered bonds) en obligaties met onderpand (asset backed securities). De Bank of Japan (BoJ) verruimde het monetaire beleid ook door het bestaande opkoopprogramma uit te breiden. De Amerikaanse centrale bank (Fed) bouwde het opkoopprogramma van staatsobligaties en hypotheekgerelateerde obligaties juist af gedurende 2014.

Naast de macro-economische ontwikkelingen speelden diverse geopolitieke gebeurtenissen een belangrijke rol. De onrust in Oekraïne leidde tot spanningen tussen Rusland en het Westen, met economische sancties tot gevolg.

Positief jaar

De totaalrendementen in 2014 waren voor de meeste beleggingscategorieën positief. Alleen het rendement op grondstoffen was negatief door de sterke daling van de olieprijs. De andere beleggingscategorieën lieten behoorlijke plussen zien. Gedurende het jaar was de volatiliteit laag. Alleen in het vierde kwartaal nam de onrust toe en was sprake van oplopende volatiliteit. Net als voorgaande jaren was het monetaire beleid een dominante factor op de financiële markten. De renteniveaus in de eurozone daalden gedurende het jaar naar nieuwe, historisch lage niveaus mede door toedoen van de ECB. Ook de valutabewegingen werden sterk gedreven door de acties van centrale banken. De forse daling van de olieprijs en de westerse sancties zetten Russische activa fors onder druk.

De totaalrendementen op staatsobligaties van zowel de kernlanden als de niet-kernlanden in de eurozone bedroegen meer dan 10% in 2014. De renteniveaus daalden gedurende het jaar naar nieuwe, historisch lage niveaus. De lage economische groei, de dalende inflatiecijfers en de nieuwe maatregelen van de ECB waren hier de oorzaak van. De Duitse 10-jaarsrente daalde van 1,9% eind 2013 naar 0,5% eind 2014. Dit is het laagste niveau ooit. Ook de kapitaalmarktrentes in Italië en Spanje daalden fors. De Italiaanse 10-jaarsrente daalde van 4,1% eind 2013 naar 1,9% eind 2014 en de Spaanse 10-jaarsrente daalde van 4,2% naar 1,6% gedurende 2014. Inflatiegerelateerde obligaties profiteerden van de daling van de reële rente.

Ook op de risicovollere, vastrentende categorieën werd een positief rendement behaald. Investment Grade Credits profiteerden van een daling van zowel de risicovrije rente als van de risico-opslag. De beleggingscategorie Global High Yield bleef wel wat achter bij de andere vastrentende categorieën. In de tweede helft van 2014 liep de risico-opslag gestaag op. Dit kwam mede door de forse daling van de olieprijs waardoor de risico-opslagen voor energiebedrijven in de High Yield markt opliepen. Schuldpapier uit opkomende markten in zowel harde (EMD HC) als lokale valuta (EMD LC) steeg in waarde. EMD HC profiteerde van de daling van de Amerikaanse kapitaalmarktrente terwijl de risico-opslag licht opliep. Ondanks het fors negatieve rendement op Russische staatsobligaties werd een positief rendement behaald op EMD LC. Door de gemiddeld genomen hogere effectieve rendementen en de relatief zwakke euro resulteerde een totaalrendement van meer dan 7%.

De beleggingscategorie aandelen liet voor het derde achtereenvolgende jaar een positief totaalrendement zien. Het aanhoudende ruime monetaire beleid en de positieve economische ontwikkelingen in de Verenigde Staten waren de belangrijkste oorzaken hiervan. Vooral Amerikaanse aandelen profiteerden van deze ontwikkelingen en lieten hoge rendementen zien. Aandelen uit opkomende landen en Europa bleven in lokale valuta per saldo achter bij de andere regio's maar sloten het jaar toch in de plus af. Door de zwakke euro bedroeg het totaalrendement van aandelen uit opkomende landen in euro's gemeten meer dan 11%. De Japanse aandelenmarkt herstelde in de tweede helft van 2014 mede door de verruimende maatregelen van de BoJ.

De beleggingscategorie grondstoffen was de negatieve uitschieter in 2014. Deze categorie had te lijden onder de sterke daling van de olieprijs wat in een fors negatief rendement resulteerde. In de tweede helft van 2014 halveerde de olieprijs nagenoeg. De gematigde vraagontwikkeling ten gevolge van de Chinese groeivertraging en de stijgende aanbodcapaciteit vanwege de schalierevolutie in de Verenigde Staten, zijn de belangrijkste oorzaken. Daarnaast besloot de OPEC in november om de olieproductie niet terug te schroeven. Toch deden niet alle grondstoffen het slecht. Zo waren er ook positieve rendementen te vinden binnen de subcategorieën agricultuur en metalen.

De uiteenlopende bewegingen van economische groei en monetair beleid, leidden tot grote valutabewegingen. In het middelpunt van het valutageweld stond de Amerikaanse dollar. Deze munt steeg in waarde ten opzichte van de andere grote valuta's. Per saldo daalde de euro met circa 11% ten opzichte van de Amerikaanse dollar. Ook binnen de opkomende marktvaluta's waren enkele opvallende bewegingen. De Russische roebel ging behoorlijk onderuit ten opzichte van de Amerikaanse dollar en de euro. Een gevolg van de, door westerse sancties verergerde, kapitaalvlucht uit Rusland.

Gevoerd beleid

In 2014 heeft het pensioenfonds een vervolg gegeven aan het project 'herziening vermogensbeheer'. Het doel van dit project is onder andere het realiseren van een vernieuwde beleggingsstrategie en een robuust beleggingsproces voor de komende vijf jaar, uitgevoerd binnen een beheerst risicokader en passend bij de governancestructuur van het pensioenfonds. Er zijn belangrijke stappen gezet zoals de vaststelling van de investment beliefs en risicohouding van het pensioenfonds. Op basis van die uitgangspunten is een ALM studie uitgevoerd, gevolgd door een portefeuilleconstructie studie. Ter voorbereiding op de ALM studie heeft het pensioenfonds stilgestaan bij haar strategische doelstelling en strategische risico's.

Daarnaast is een onderzoek uitgevoerd naar de risicobereidheid onder de deelnemers. Uit de uitkomsten hiervan is gebleken dat de bereidheid om risico te nemen aanwezig is. Op basis van deze inzichten is de risicohouding vastgesteld die als input diende voor de ALM analyse. Tot slot is er een begin gemaakt met de voorbereidingen op de implementatie doordat gesproken is over de benchmarkkeuze en de keuze voor actief dan wel passief portefeuillebeheer.

Het bestuur heeft in 2014 de investment beliefs van het pensioenfonds vastgesteld die zijn ontstaan uit de discussie die is gevoerd in 2013. Ook heeft het pensioenfonds in 2014 gesproken over een efficiëntere inrichting van de aandelenportefeuille met een wereldwijd aandelenmandaat in plaats van losse regionale mandaten. Het pensioenfonds heeft besloten de aandelenportefeuille passief in te richten met behulp van een wereldmandaat. Verder is besloten om het rentehedgebeleid van het pensioenfonds aan te passen. In het nieuwe beleid zal geen gebruik meer worden gemaakt van renteswaptions en is het hedge-percentage aangepast.

Portefeuillewaarde

De waarde van de portefeuille en de verdeling van het vermogen over de verschillende beleggingscategorieën aan het einde van het jaar ten opzichte van de situatie aan het begin van het jaar wordt weergegeven in onderstaande tabel:

Bedragen x € 1.000.000	2014		2013	
	Bedrag	Percentage	Bedrag	Percentage
Vastgoed	51	4%	51	5%
Aandelen	270	21%	240	23%
Vastrentende waarden	716	55%	652	64%
Overige beleggingen	50	4%	50	5%
Derivaten	204	16%	29	3%
Totaal	1.291	100%	1.022	100%

Aansluiting met de jaarrekening

In bovenstaande opstelling zijn de derivaten gesaldeerd weergegeven; in de jaarrekening zijn de negatieve derivaten verantwoord onder overige schulden conform RJ 610 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Rendementen

Onderstaande tabel geeft de performance weer uitgesplitst naar de verschillende categorieën waarin voor het pensioenfonds wordt belegd:

	2014	2014	2013	2013
	Portefeuille	Benchmark	Portefeuille	Benchmark
Vastgoed	2,2%	4,4%	-2,4%	0,5%
Aandelen	13,1%	12,5%	18,5%	18,6%
Vastrentende waarden	8,9%	8,8%	-0,1%	-0,2%
Alternatieve beleggingen	-3,9%	-8,5%	2,1%	1,7%
Totaal	8,8%	8,4%	4,0%	3,8%
Totaal inclusief hedgeportefeuilles	27,4%		-0,7%	

Afdekking renterisico

Het renterisico is een groot risico in de pensioenbalans. Het pensioenfonds beheerst dit risico door te beleggen in vastrentende waarden, renteswaps en renteswaptions.

Over heel 2014 vormde 94% van de rentegevoeligheid van de dekkingsgraad de basis voor het bepalen van de rente afdekkingsportefeuille. Het gebruik van swaptions betekent dat de effectieve afdekking gedurende een jaar kan variëren en ook minder dan 94% kan zijn.

Bij aanvang van 2014 was de 30-jaars swaprente 2,73%. Gedurende het jaar daalde deze min of meer continu met 1,27% tot 1,46% aan het einde van het jaar. Hierdoor is de waarde van de renteswap(tion)s en vastrentende waarde portefeuille fors gestegen. De 3-maands gemiddelde 30-jaars swaprente (de rekenrente waarmee de waarde van de technische voorziening wordt bepaald) daalde gedurende 2014 van 2,69% naar 1,73%, een daling van 0,96%. De waarde van de technische voorziening steeg hierdoor ook fors. De daling van de rekenrente was minder groot dan de daling van de marktrente. Door het hoge afdekkingspercentage van het renterisico, had dit verschil een positieve invloed op de ontwikkeling van de dekkingsgraad.

Afdekking valutarisico

Het pensioenfonds belegt in verschillende beleggingen die in buitenlandse valuta genoteerd zijn. De belangrijkste buitenlandse valuta waarin belegd wordt, zijn: de Amerikaanse dollar, het Britse pond, de Japanse yen en de Zwitserse frank. Het valutarisico van deze valuta wordt voor Aandelen, Grondstoffen en Private Equity voor 75% afgedekt naar de euro. Voor de beleggingscategorieën Global high yield, Obligaties in opkomende landen (in harde valuta) en Infrastructuur wordt het valutarisico volledig afgedekt. In het valuta-afdekkingsbeleid heeft zich gedurende 2014 geen verandering voorgedaan.

Gedurende 2014 werden de afgedekte buitenlandse valuta gemiddeld genomen sterker ten opzichte van de euro. De bijdrage van de valuta afdekking aan het resultaat van de portefeuille was negatief. De ontwikkeling van dit resultaat werd vooral gedreven door de ontwikkeling van de grootste buitenlandse valuta positie: de Amerikaanse dollar.

Dynamische Asset Allocatie (DAA)

2014 werd ingegaan met een overwogen positie op de categorie aandelen ten koste van Europese staatsobligaties. De aandelenoverweging betrof de regio's opkomende landen (1%), de Verenigde Staten (0,5%) en Europa (0,5%). Door de stijging van de aandelenkoersen bereikten Amerikaanse aandelen medio 2014 een neutrale tot hoge waardering. Het opwaarts potentieel voor de middellange termijn van vooral Amerikaanse aandelen was daardoor behoorlijk afgenomen. Tegelijkertijd zagen we verhoogde risico's in de beleggingsomgeving. Daarom is besloten de overweging op aandelen van 2% naar 1,5% terug te brengen. Hierbij werd de overweging op aandelen Verenigde Staten, de hoogst gewaardeerde regio, conform de waarderingsgedreven DAA-filosofie, gesloten. Ondanks het positieve rendement op aandelen gedurende 2014, resulteerde een kleine underperformance op de DAA-posities. Dit werd veroorzaakt door de onderweging van Europese staatsobligaties, die ook het jaar positief afsloten.

Op basis van de vastgestelde investment beliefs zullen in 2015 geen actieve posities meer worden in genomen vanuit het DAA-beleid binnen de beleggingsportefeuille.

Vastrentende waarden

Investment grade portefeuille

De renteniveaus in de eurozone daalden in 2014 tot historische dieptepunten. De rentedaling is vooral toe te schrijven aan de gestaag dalende inflatie en inflatieverwachtingen. Ondanks twee verlagingen van de beleidsrentes van de ECB en verdere stimuleringsprogramma's, bestaande uit het verstrekken van goedkope 4-jaarsleningen aan banken en het aankopen van "covered bonds" en "asset-backed securities" raakte de inflatie in de eurozone steeds verder verwijderd van de door de ECB nagestreefde "close to, but below, 2%". Verdere maatregelen, onder meer bestaande uit het opkopen van staatsleningen, worden daarmee steeds waarschijnlijker. De rentedaling zorgde voor een hoog rendement op staatsleningen.

In 2014 was er een grote vraag naar bedrijfsobligaties, covered bonds en overheidsgerelateerd papier (credits). De aanhoudende steunmaatregelen van Centrale Banken en een lage inflatie zorgden er voor dat de gemiddelde risico opslag voor credits vooral in de eerste helft van 2014 verder afnam. De tweede helft van het jaar was meer volatiel. Ook op de creditsportefeuille werd een relatief hoog rendement behaald.

High Yield

De beleggingscategorie Global High Yield liet een licht positief rendement zien in 2014 en bleef wat achter bij de andere vastrentende categorieën door de gestegen risico-opslag. Deze categorie heeft het voorgaande jaren erg goed gedaan en was daardoor behoorlijk duur geworden en dus gevoelig voor tegenvallend nieuws. Dit kwam uiteindelijk vooral uit de hoek van de oliereleaterde bedrijven binnen High Yield.

Emerging Markets Debt

De laatste weken van 2014 eindigden als de meest volatiele voor Emerging Markets Debt door de val in de olieprijs wat de stress in de beleggingscategorie deed toenemen. De turbulentie aan het eind van het jaar woog zwaar op het volledige jaarrendement. Schuldpapier uit opkomende markten in zowel harde als lokale valuta steeg in 2014 in waarde. Een kentering na de negatieve rendementen die vorig jaar werden behaald. Staatsobligaties in lokale valuta profiteerden per saldo van de waardedaling van de euro. Maar ook binnen de opkomende markten waren enkele opvallende valutabewegingen. De Russische roebel daalde flink ten opzichte van de Amerikaanse dollar en de euro. Dit werd veroorzaakt door de kapitaalvlucht uit Rusland die mede veroorzaakt werd door de westerse sancties.

Per saldo heeft de vastrentende waarden portefeuille met een rendement van 8,9% versus een benchmarkrendement van 8,8% een outperformance van 0,1% behaald. Voor 2015 wordt een zeer bescheiden herstel verwacht, waardoor de rendementen op vastrentende waarden bescheiden zullen blijven.

Aandelen

2014 was een jaar met twee gezichten. Het jaar begon zoals 2013 eindigde met een positieve kijk van de markt op de economie. De beurzen stegen verder en nieuwe records werden gebroken. Het laatste kwartaal van 2014 nam de volatiliteit flink toe en zagen we flinke bewegingen in de olie- en commodityprijzen (meest dalingen), valuta (daling van de euro) en de beurzen. Dit onder invloed van tegenvallende macrocijfers in Europa en China. De economie in de VS lijkt zich wel goed te houden. Per saldo steeg de Europese beurs met zo'n 7% en de Amerikaanse beurs met 28,5% in euro's. Het verschil in performance wordt deels verklaard door de dalende euro. Opkomende markten stegen met 19%.

Hoewel de beurzen in de breedte stegen, was er sprake van duidelijke voorkeuren binnen de verschillende markten. Dit kwam tot uitdrukking in het soort aandelen dat werd gekocht. Defensieve aandelen van bedrijven met stabiele en voorspelbare winstgroei, deden het beter dan meer cyclische aandelen. De sectoren gezondheidszorg en nutsbedrijven deden het daarom het best. Minder goed presteerden de cyclische sectoren: basismaterialen, industrie en energie. De factoren "Kwaliteit" (stabiele winsten, weinig schuld) en "Momentum" (positieve koerstrend en positieve winsttrend) deden het beter dan de factor "Waarde" (lage waardering). De verschillen in de factorperformance werden ook behoorlijk beïnvloed door de verschillen in sectorperformances. Hiervoor gecorrigeerd deden alle factoren het behoorlijk goed.

De aandelenportefeuille van het pensioenfonds heeft per saldo een rendement van 13,1% versus een benchmarkrendement van 12,5% behaald. Dit betekent een outperformance van 0,6%. In 2015 zal de aandelenportefeuille passief worden ingevuld.

Alternatieve beleggingen

Private equity

De private equity markt bereikte gedurende 2014 nieuwe, historische hoogtepunten. Fondsen wisten wederom zeer hoge bedragen voor nieuwe fondsen op te halen bij investeerders. De opkomst van mega fondsen (groter dan \$ 5 miljard) is terug in de markt. Evenzo hebben we in 2014 mega transacties gezien aan de aankoopzijde, waarbij een aantal bedrijven van de beurs werd gehaald, om deze opnieuw te herpositioneren in de markt. Desondanks bleef het totale niveau van aankopen door de fondsen sterk achter bij voorgaande jaren. De oorzaak hiervoor moet worden gezocht bij de zeer hoge prijzen die door verkopers werden gevraagd. De fondsen toonden dus in tegenstelling tot 2006 en 2007 meer discipline. Aan de verkoopzijde werden nieuwe historische records gebroken waardoor grote bedragen terugvloeden naar de investeerders. Verkopen werden gedragen door aankopen van strategische partijen, onderlinge verkopen door de fondsen en het naar de beurs brengen van bedrijven.

De beleggingen in de portefeuille behaalden over 2014 een positief rendement van 10,8%. Dit blijft achter bij de verwachting en de goede prestaties van beursgenoteerde bedrijven. De rendementen op langere termijn zijn goed. Een groot deel van de portefeuille zit in haar verkoopfase. Door de langzame maar gestage opbouw van het programma liet het totale programma nauwelijks een groei zien.

Infrastructuur

De stabiele infrastructuur belangen in infrastructuurfondsen presteerden het afgelopen jaar bijzonder sterk. Naast hogere waarderingen als gevolg van een lage discount factor, welke wordt veroorzaakt door een lage rentestand, stegen ook de vrije kasstromen bij de fondsen. De meer macro-economisch gevoelige investeringen zoals tolwegen en havens wisten hun voordeel te doen met de economische groei. Binnen de energiesector blijft de vraag naar nieuwe investeringen in hernieuwbare energie alsook infrastructuur voor transport en opslag van gas en olie hoog. Wij verwachten hier door de plotseling sterk gedaalde olieprijs het komende jaar wel iets meer beweging.

Het merendeel van de fondsen in portefeuille heeft de toezeggingen van investeerders opgevraagd. Enkel van hen zijn actief naar het verkopen van belangen aan het kijken. De rendementen over 2014 waren in de volwassen portefeuille over de gehele lijn bijzonder sterk en in lijn met de marktontwikkelingen.

Het infrastructuurfonds behaalde in 2014 een rendement van 15,5% op zijn infrastructuurbeleggingen. De benchmark behaalde een rendement van 3,1%.

Grondstoffen

Beleggingen in grondstoffen (commodities) zijn investeringen in natuurlijke materialen die gebruikt worden in productieprocessen (olie en metalen bijvoorbeeld). De markt van grondstofbeleggingen liet in 2014, net zoals in 2013, een wisselend beeld zien. Macro economische ontwikkelingen en geopolitieke onrust hebben het rendement bepaald in 2014.

De eerste helft van het jaar werd gekenmerkt door tegenvallende economische cijfers (China) en geopolitieke onrust (Oekraïne). Grondstoffen werden voornamelijk gedreven door afnemende economische groei in China, waardoor vooral de prijs van koper daalde. De prijs van nikkel steeg juist door de geopolitieke onrust in Oekraïne.

De tweede helft van 2014 werd gekenmerkt door de energiesector. De prijs van olie daalde sterk door tegenvallende economische verwachtingen en toegenomen productie van olie, door onder andere schalieolie. Samen met de olieprijs daalde ook de overige grondstoffen in de energiesector zoals benzine of diesel.

De grondstoffenportefeuille daalde in 2014 (in Euro's). De actieve strategie behaalde een outperformance van 0,1% ten opzichte van de benchmark van -33,8%.

Fagoed

Dit fonds fungeert als schakel tussen de agrarische ondernemer en de belegger op de kapitaalmarkt. Om voor agrarische ondernemers kapitaal beschikbaar te stellen voor herfinanciering, bedrijfsuitbreiding, -overname, -opvolging of -verplaatsing en de koop van gepachte grond.

De dalende rente is in de afgelopen jaren een belangrijke reden van de goede performance geweest. Het rendement over 2014 bedroeg 8,0%.

Vastgoed

De Nederlandse vastgoedmarkt liet in 2014 herstel zien ten opzichte van de zwakke voorgaande jaren. Opvallend was de interesse van buitenlandse beleggers in de Nederlandse vastgoedmarkt. Zowel in de sectoren woningen, winkels als kantoren werden grote portefeuille aankopen door buitenlandse beleggers gedaan. Dit droeg bij aan het herstel van de Nederlandse vastgoedmarkt.

Hieronder wordt aangegeven wat in 2014 de situatie per sector was:

- **Woningen:** de koopwoningenmarkt liet in 2014 een sterk herstel zien. Er werden veel meer woningen verkocht dan in voorgaande jaren. Ook de waarde van koopwoningen steeg, vooral in de Randstad. De koopwoningenmarkt werd ondersteund door overheidsmaatregelen zoals aanpassingen in het schenkingsrecht. Hierdoor werd het voor veel mensen aantrekkelijk om in 2014 een huis te kopen. Het effect hiervan op de waardeontwikkeling in de huurwoningenmarkt was beperkt. De huren lieten in 2014 een stijging zien. Dit kwam onder andere doordat de huurverhoging in het gereguleerde segment inkomensafhankelijk is. De waarde van huurwoningen bleef nagenoeg onveranderd. De bezettingsgraad van huurwoningen is hoog.
- **Winkels:** ook in 2014 zet de tweedeling in de winkelmarkt door. De waarde van winkels op A-locaties is relatief stabiel. Op B en C-locaties dalen de huren van winkelruimte en staat ook de waarde van de winkels onder druk. Ook de leegstand neemt in dit segment toe. De impact van internetverkoop is vooralsnog beperkt. Hoewel dit bij sommige segmenten binnen de winkelmarkt wel merkbaar is, zoals voor elektronische verkoop.

- Kantoren: ook in de kantorensector is er sprake van een tweedeling. De structurele overcapaciteit zorgt voor aanhoudende druk op de kantorenmarkt. Daarnaast zijn er ook segmenten in de markt waar weinig leegstand is en de waarden van kantoren stijgen. Een voorbeeld hiervan is de Zuid-as in Amsterdam.

De portefeuille presteerde met 2,2% slechter dan de ROZ/IPD benchmark (4,4%).

Verantwoord beleggen

Verantwoord beleggen en corporate governance

Het pensioenfonds vindt het belangrijk invulling te geven aan verantwoord beleggen. Het pensioenfonds belegt in de beleggingspools van Syntrus Achmea Vermogensbeheer waarop het verantwoord beleggen beleid wordt toegepast. Als uitgangspunt worden de principes van de Global Compact van de Verenigde Naties gehanteerd. Deze tien principes zijn gerelateerd aan de mensenrechten, arbeidsnormen, milieu en anti-corruptie en vinden hun oorsprong in internationaal breed geaccepteerde verdragen zoals de Universele Verklaring inzake de Rechten van de Mens en de conventies van de International Labour Organisation.

Het verantwoord belegen beleid bestaat uit de volgende onderdelen:

- Uitsluiten van controversiële wapens

Het gaat hier om bedrijven die kernwapens, biologische wapens, chemische wapens, anti persoonsmijnen of clusterbommen produceren. Naast de aandelenpools en de vastrentende waarden pool wordt sinds 2012 het uitsluitingsbeleid ook toegepast op de Syntrus Achmea Global High Yield Pool en de Syntrus Achmea Geldmarkt Fonds.

Per 1 januari 2013 is het wettelijk verboden om in ondernemingen te beleggen die clusterbommen produceren. Voor het pensioenfonds heeft de wettelijke bepaling geen impact aangezien de beleggingspools clusterbommen expliciet uitsluit van haar beleggingen.

- Uitsluiten van landen

In de vastrentende waarden pool wordt onder andere belegd in staatsobligaties. Ten aanzien van landen is in 2013 tijdens de jaarvergadering het landenbeleid geaccordeerd door de participanten. Dit betekent dat een aantal landen is uitgesloten van beleggingen. Het betreft landen waartegen de Europese Unie en/of de Verenigde Naties sancties heeft afgekondigd. De sanctie maatregelen zijn opgelegd naar aanleiding van schendingen van het internationale recht of mensenrechten.

- Engagement, aangaan van dialoog met ondernemingen

Het doel van engagement is om ondernemingen waarin door het fonds is belegd aan te sporen tot beter gedrag en om aandeelhouderswaarde te creëren. In 2014 zijn er namens de participanten in de aandelen pools van Syntrus Achmea Vermogensbeheer 105 unieke engagement casussen behandeld. Het ging hierbij om 79 unieke ondernemingen. Het aantal casussen ligt hoger dan het aantal ondernemingen omdat ondernemingen onderdeel kunnen zijn van meerdere engagement thema's. Er zijn in 2014 nieuwe engagement casussen gestart rond de engagementthema's "Sociale kwesties in de landbouwketen" en "Kwaliteit en nominatie van ondernemingsbestuur". Het engagementthema "ESG-Investeringsrisico's onconventionele energiebronnen" is in 2014 afgerond.

- Corporate governance en stemmen op aandeelhoudersvergaderingen

Syntrus Achmea Vermogensbeheer stemde voor de Aandelenpool Europa in 2014 op 299 vergaderingen. In totaal passeerden 4.988 agendapunten de revue. In 2014 werd in ongeveer 9% van alle agendapunten tegen het management gestemd.

Syntrus Achmea Vermogensbeheer stemde voor de Aandelenpool Amerika in 2014 op 376 vergaderingen. In totaal passeerden 4.680 agendapunten de revue. In 2014 werd in bijna 8% van alle agendapunten tegen het management gestemd.

Syntrus Achmea Vermogensbeheer stemde voor de Aandelenpool Multi Managers Europa in 2014 op 194 vergaderingen. In totaal passeerden 2.956 agendapunten de revue. In 2014 werd in ruim 9% van alle agendapunten tegen het management gestemd.

- Integratie van duurzaamheidsinformatie in het beleggingsproces

De laatste jaren is er toenemende belangstelling om duurzaamheidsinformatie ook te integreren in het beleggingsproces. Sinds 2010 neemt Syntrus Achmea Ecologische, Sociale en Goed bestuur factoren (ESG factoren) mee in het High Conviction aandelen beleggingsproces. In 2014 zijn deze ESG overwegingen ook onderdeel geworden van het besluitvormingsproces voor de vastrentende waarden pools. Dit vanuit de overtuiging dat het meenemen van duurzaamheidsinformatie bijdraagt aan het tot stand komen van een beter geïnformeerde beleggingsbeslissing.

Op de website van Syntrus Achmea wordt uitgebreid gerapporteerd over het verantwoord beleggen beleid, het uitsluitingsbeleid en het stembeleid.

Vooruitblik

Voor 2015 is de verwachting dat de wereldwijde, economische groei aantrekt maar de verschillen tussen de regio's en landen blijven groot. Het "momentum" in de Amerikaanse economie is gunstig. We verwachten dat de Amerikaanse economische expansie doorzet. De situatie in de eurozone blijft problematisch. De verschillen tussen de landen zijn groot en structurele maatregelen worden maar beperkt doorgevoerd. De economische groei is laag en blijft kwetsbaar. Voor 2015 zijn wel een paar lichtpuntjes waar te nemen. De depreciatie van de euro, de gedaalde olieprijs, het herstel van de kredietverlening en nieuwe maatregelen van de ECB zijn positieve factoren voor de economie in de eurozone. In de opkomende landen is het macro-economisch beeld gemengd. De Chinese economie koelt gestaag af terwijl Rusland grote hinder ondervindt van de westerse sancties en de daling van de olieprijs.

Wereldwijd is er sprake van een lage inflatieomgeving. De deflationaire krachten blijven per saldo sterk. De voornaamste oorzaken hiervan zijn: de pogingen tot schuldafbouw en de daardoor haperende vraag, de overcapaciteit op de arbeidsmarkt (vooral in de eurozone), waardoor de loongroei gematigd blijft, en de fors gedaalde olieprijs. Hierdoor zal de headline inflatie onder de doelstelling van de centrale banken in de ontwikkelde markten blijven. De situatie in de eurozone is het meest precair. Dit betekent dat in 2015 het monetaire beleid ruim zal blijven en dat nieuwe maatregelen genomen zullen worden. Maar ook hier zal divergentie optreden tussen de verschillende regio's en landen.

De Fed bereidt zich voor om de beleidsrente te verhogen in 2015. Maar gezien de gematigde inflatie en de zwakke groeiomgeving in de andere ontwikkelde markten, zal ze terughoudend zijn met het snel en fors verhogen van de beleidsrente. De ECB en de BoJ daarentegen zullen de beleidsrente voorlopig niet verhogen. Sterker nog, beide centrale banken hebben recent nog additionele maatregelen getroffen om het monetaire beleid verder te verruimen en zullen dit ingezette beleid in 2015 continueren.

De beleggingsomgeving zal in 2015 worden gekenmerkt door divergentie in het nog steeds ruime monetaire beleid en de historisch lage renteniveaus. De verwachte rendementen voor de middellange termijn zijn zeer gematigd. De renteniveaus zijn een stuk lager dan vorig jaar waardoor we voor obligaties lagere rendementen verwachten. Echter, op korte termijn verwachten we niet dat de renteniveaus sterk zullen oplopen. De lage economische groei en inflatie in de eurozone, gecombineerd met het verruimende monetaire beleid van de ECB, zal de rentetarieven laag houden. De voorkeur gaat nog steeds uit naar aandelen ondanks dat de verwachte renteverhoging van de Fed kan leiden tot oplopende volatiliteit. Voor de middellange termijn zijn vooral aandelen uit opkomende markten aantrekkelijk vanwege de lage waardering. Belangrijkste risico's zijn: de (geo)politieke ontwikkelingen, de situatie in de eurozone, beleidsfouten van autoriteiten en een groter dan verwachte groeivertraging in China.

Vanwege de lage effectieve renteniveaus en de sterke stijging van aandelen in 2014, zijn de rendementsverwachtingen voor de komende jaren gematigd. Waarderingstechnisch gaat de voorkeur nog wel steeds uit naar aandelen ten opzichte van obligaties. De renteniveaus voor zowel staatsobligaties van kernlanden als bedrijfsobligaties zijn laag waardoor lage absolute rendementen worden verwacht. Vanuit waarderingsperspectief zijn beleggingen uit opkomende landen aantrekkelijker dan beleggingen in ontwikkelde landen. Wel zijn de risico's bij de opkomende landen op korte termijn nog groot.

FINANCIËLE PARAGRAAF

Bij de beoordeling van de financiële positie door de certificerend actuaris is bepalend de mate van waarschijnlijkheid dat het pensioenfonds kan voldoen aan de verplichtingen aangegaan tot balansdatum. Daarbij wordt in aanmerking genomen het streven inzake voorwaardelijke toeslagen, zoals aan de actieven en niet-actieven gecommuniceerd en de in wet- en regelgeving opgenomen criteria.

De actuaris heeft verklaard dat de vermogenspositie van het pensioenfonds naar haar mening niet voldoende is, vanwege het reservetekort.

Dekkingsgraad

	31-12-2014	31-12-2013	31-12 2012	31-12 2011	31-12 2010
	%	%	%	%	%
Aanwezige dekkingsgraad	106,8	104,1	98,8	95,3	99,6
Vereiste dekkingsgraad	113,4	110,7	111,1	111,6	112,5
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,1	104,1	104,1	104,1	104,1

Actuariële analyse van het resultaat

De samenstelling van het resultaat blijkt uit het volgende overzicht (x € 1.000):

	2014	2013
Rendement en wijziging rentetermijnstructuur	62.585	22.738
Premies	1.509	836
Waardeoverdrachten	5	3
Kosten	276	-282
Uitkeringen	-26	-78
Kanssystemen	512	671
Korting	-	31.212
Voorwaardelijke toeslagverlening	-	-164
Wijziging actuariële grondslagen	-22.081	-1.994
Andere oorzaken	-3	-3
Resultaat	42.777	52.939

Rendement en wijziging rentetermijnstructuur

Het beleggingsresultaat is het saldo van de beleggingsopbrengsten en de benodigde intresttoevoeging aan de technische voorzieningen (272.395) en het saldo uit hoofde van wijziging RTS (209.810). Dit leidt tot een positief jaarresultaat van 62.585.

Premies

Het resultaat op premies is het verschil tussen de feitelijke premies en het voor de tijdsevenredige opbouw van de pensioenaanspraken benodigde bedrag.

Waardeoverdrachten

Het resultaat op inkomende waardeoverdrachten (355) bedraagt positief 47; het resultaat op uitgaande waardeoverdrachten (1.164) bedraagt negatief 42. Per saldo een positief resultaat op waardeoverdrachten van 5.

Kosten

De werkelijke uitvoeringskosten bedroegen 1.633 in het boekjaar. Voor uitvoeringskosten kwam 1.415 beschikbaar uit de benodigde premie en 494 uit de technische voorziening. Per saldo een winst van 276.

Uitkeringen

Het resultaat op uitkeringen, een verlies van 26, bestaat uit het verschil in gedane uitkeringen (24.707) en de vrijval uit de voorziening ten behoeve van de uitkeringen (24.681).

Kanssystemen

Het resultaat op kanssystemen is 512 positief. Dit is een combinatie van het negatieve resultaat op sterfte (1.040), het negatieve resultaat op arbeidsongeschiktheid (740), het positieve resultaat op mutaties (361) en het positieve resultaat op herverzekering (1.931).

Wijziging actuariële grondslagen

Het resultaat op wijziging actuariële grondslagen bestaat uit de negatieve resultaten als gevolg van de overgang naar de Prognosetafel AG2014 (-1.903), de overgang naar de nieuwe fondsspecifieke ervaringssterfte (-2.687) en de verhoging van de excasso-opslag (-17.491).

Andere oorzaken

Het resultaat op overige oorzaken bestaat uit de overige baten en lasten ad 3 uit de resultatenrekening.

RISICOPARAGRAAF

Risico en beheersing/beleid

Het bestuur heeft zijn beleid verwoord in de ABTN. Algemene leidraad voor het uitvoeren van zijn beheertaken is risicomijdend operationeel management. Onderstaand treft u de risico's die het bestuur met prioriteit heeft aangepakt:

- Beleggingsrisico's
- Actuariële risico's
- Renterisico

Beleggingsrisico's

Het Financieel Toetsingskader ("FTK") voor pensioenfondsen is een onderdeel van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb). De regelgeving van het FTK werkt de economische risico's voor pensioenfondsen verbonden aan onder meer aandelen, valuta's en rente uit. Het vertaalt deze naar vereiste reserveposities en dekkingsgraden. Hiermee worden pensioenfondsen gedwongen te overwegen welk totaal risiconiveau ze kunnen of willen accepteren. Het pensioenfonds zet, binnen de kaders van het geformuleerde risicobeleid, in op maximalisatie van het rendement op het vermogen. Bij de analyses en afwegingen wordt het pensioenfonds geadviseerd door Syntus Achmea Vermogensbeheer.

Actuariële risico's

Het fonds past de Prognosetafel AG2014 toe. Deze tafels zijn toegepast in combinatie met de fondsspecifieke ervaringssterfte op basis van het Towers Watson 2014 ervaringssterftemode-individueel.

Overige relevante actuariële risico's zijn het overlijdens- en het arbeidsongeschiktheidsrisico; deze risico's zijn vanaf 1 januari 2014 herverzekerd door middel van een stop-loss-verzekering bij Zwitserleven.

Renterisico

Renterisico is het risico dat een rentebeweging de financiële situatie van het pensioenfonds negatief beïnvloedt. Dit risico bestaat doordat beleggingen en verplichtingen niet in dezelfde mate gevoelig zijn voor rentebewegingen. Het renterisico neemt af naarmate de looptijd van de beleggingen meer overeenkomt met de looptijd van de verplichtingen. In 2014 heeft het pensioenfonds zijn dynamische afdekkingsstrategie - gericht op het beperken van het renterisico over de pensioenverplichtingen - voortgezet. Deze strategie bestaat uit combinaties van rentederivaten. De verhouding hiertussen wordt bepaald door de marktrente. Het verkleinen van het renterisico leidt tot een lagere vereiste dekkingsgraad voor het fonds, dan het geval zou zijn geweest zonder beperking van het renterisico.

Voor een nadere toelichting op de risico's waaraan het fonds blootstaat wordt verwezen naar de jaarrekening.

TOEKOMSTPARAGRAAF

Vanaf 2015 bepalen het fiscale kader en het financieel toetsingskader de randvoorwaarden voor de inhoud, uitvoering en financiële opzet van de pensioenregeling. Dit zijn technische eisen waar SPD aan moet voldoen. De complexiteit hiervan legt een bepaalde druk op de schouders van het bestuur. Vandaar ook dat de geschiktheidseisen die aan bestuursleden worden gesteld in de afgelopen jaren steeds strenger zijn geworden en dat DNB bij benoemingen de beoordelingscriteria steeds strikter toepast.

In de afgelopen jaren heeft SPD zich aangepast aan deze randvoorwaarden. Het project herziening vermogensbeheer heeft geleid tot een toekomstbestendig beleggingsbeleid en -organisatie. De nieuwe pensioenregeling voldoet aan alle eisen. De bestuursleden zijn goed toegerust voor hun taken en er is veel aandacht voor opleiding en continuïteit. In deze opzichten is SPD klaar voor de toekomst.

Er is echter een andere ontwikkeling die zich buiten de invloedssfeer van het bestuur voltrekt. De verhouding tussen zelfstandige ondernemers en werknemers in loondienst binnen de beroepsgroep verandert. Nu al ligt het aantal zelfstandigen onder het in de Wet verplichte beroepspensioenregeling vastgelegde minimum van 55%. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft daarom bij de beoordeling van de aanvraag wijziging verplichtstelling aangegeven dat DPD twee jaar de tijd krijgt om alsnog aan deze eis te voldoen. Als dat niet gerealiseerd wordt kan dat leiden tot een (gedeeltelijke) intrekking van de verplichtstelling ten aanzien van de werknemers in loondienst.

Het bestuur van SPD realiseert zich dat er geen reële mogelijkheden zijn om de verhouding tussen zelfstandigen en loondiensters te beïnvloeden. Dat betekent dat er serieus rekening gehouden moet worden met een intrekking van de verplichtstelling voor de loondiensters. De impact hiervan is enorm en kan leiden tot een splitsing van het SPD en mogelijk zelfs tot een opheffing. Het bestuur ziet zich voor de taak gesteld om in de komende twee jaar verschillende scenario's te bestuderen en na te gaan hoe de belangen van alle betrokkenen op een zo goed mogelijke en evenwichtige wijze kunnen worden veiliggesteld. Het bestuur ziet dit dan ook als de belangrijkste taak voor de komende periode.

Houten, 16 juni 2015

Stichting Pensioenfonds voor Dierenartsen

Het bestuur

De heer M. Smit
Voorzitter

De heer IJ. de Vries
Secretaris

Mevrouw A.C.M. van Heuven-van Kats

Mevrouw L.A.M. Stark

De heer T. de Ruijter

De heer J.A.M. van Gils

F JAARREKENING

1 BALANS PER 31 DECEMBER

(na voorgestelde bestemming van het saldo van baten en lasten)

(x € 1.000)

		2014	2013
ACTIVA			
Beleggingen voor risico fonds	(1)	1.292.362	1.033.373
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	(2)	5.314	4.227
Vorderingen en overlopende activa	(3)	468	1.450
Overige activa	(4)	399	626
		<u>1.298.543</u>	<u>1.039.676</u>
PASSIVA			
Algemene reserve	(5)	82.857	40.080
Technische voorzieningen	(6)	1.212.509	985.815
Overige schulden en overlopende passiva	(7)	3.177	13.781
		<u>1.298.543</u>	<u>1.039.676</u>
Dekkingsgraad op basis van FTK in %		106,8	104,1

2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN

(x € 1.000)

		2014	2013
BATEN			
Bijdragen van deelnemers	(8)	18.877	18.525
Beleggingsresultaten risico pensioenfonds	(9)	275.843	-10.455
		<u>294.720</u>	<u>8.070</u>
LASTEN			
Pensioenuitkeringen	(10)	24.707	23.538
Uitvoeringskosten	(11)	1.633	1.670
Mutatie technische voorzieningen	(12)		
Pensioenopbouw		15.327	16.184
Korting		-	-31.212
Rentetoevoeging		3.769	3.713
Pensioenuitkeringen		-24.681	-23.460
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten		-494	-469
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten		-814	14
Wijziging marktrente		209.810	-36.613
Wijziging overige actuariële uitgangspunten		22.081	1.994
Toevoeging in verband met kosten		277	293
Toeslagen		-	164
Overige mutatie voorziening pensioenverplichtingen		1.419	-166
		<u>226.694</u>	<u>-69.558</u>
Mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen	(13)	-1.087	-414
Saldo overdrachten van rechten risico pensioenfonds	(14)	809	-17
Herverzekeringen	(15)	-816	-91
Overige lasten	(16)	3	3
		<u>251.943</u>	<u>-44.869</u>
Saldo van baten en lasten		<u>42.777</u>	<u>52.939</u>
Bestemming van het saldo van baten en lasten			
Mutatie algemene reserve		<u>42.777</u>	<u>52.939</u>

3 KASSTROOMOVERZICHT

(x € 1.000)

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode.

	2014	2013
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Ontvangen premiebijdragen risico fonds	18.774	18.550
Waardeoverdrachten risico pensioenfonds	-762	44
Betaalde pensioenuitkeringen	-24.708	-23.433
Herverzekeringen	1.865	-1.109
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-2.428	-702
Diverse baten en lasten	-3	-3
	<u>-7.262</u>	<u>-6.653</u>
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Ontvangen inzake verkopen beleggingen	1.351.125	1.185.077
Betaald inzake aankopen beleggingen	-1.373.841	-1.203.533
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	29.580	28.825
Overige mutaties inzake beleggingen	3.072	-148
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-2.901	-3.300
	<u>7.035</u>	<u>6.921</u>
Mutatie liquide middelen	<u><u>-227</u></u>	<u><u>268</u></u>
Samenstelling geldmiddelen		
	2014	2013
Liquide middelen per 1 januari	626	358
Mutatie liquide middelen	-227	268
Liquide middelen per 31 december	<u><u>399</u></u>	<u><u>626</u></u>

4 ALGEMENE TOELICHTING

Inleiding

Het doel van Stichting Pensioenfonds voor Dierenartsen, statutair gevestigd te Utrecht en kantoorhoudende aan de Dr. Hub van Doorneweg 195 te Tilburg, is het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden ter zake van ouderdom en overlijden; tevens verstrekt het fonds uitkeringen aan arbeidsongeschikte deelnemers. Deze doelstelling is nader uitgewerkt in onder andere de statuten, het pensioenreglement en de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota van Stichting Pensioenfonds voor Dierenartsen.

Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en dan in het bijzonder RJ 610 pensioenfondsen. De bedragen opgenomen in de jaarrekening zijn vermeld in duizenden euro's, tenzij anders is aangegeven.

Presentatiewijziging

Met ingang van boekjaar 2014 zijn alle vorderingen en schulden uit hoofde van beleggingen alsmede de liquide middelen van de beleggingsrekening gerangschikt onder de beleggingssoort waartoe zij behoren. Tot en met boekjaar 2013 werden deze posten opgenomen onder overige beleggingen. De cijfers 2013 zijn in 2014 voor vergelijkingsdoeleinden aangepast aan deze nieuwe presentatie.

Schattingswijzigingen

De actuariële grondslagen en/of methoden worden periodiek beoordeeld en mogelijk herzien ten behoeve van de berekening van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van interne en externe actuariële deskundigheid.

Dit betreft onder meer de vergelijking van veronderstellingen ten aanzien sterfte, langlevens, arbeidsongeschiktheid met werkelijke waarnemingen voor zowel de gehele bevolking als specifiek voor de populatie van het pensioenfonds. Vanaf boekjaar 2014 is de grondslag voor overlevingskansen gebaseerd op de Prognosetafel AG2014 zoals gepubliceerd door het Actuarieel Genootschap (AG). De algemene sterftetekansen die volgen uit de tafel worden voor het pensioenfonds gecorrigeerd in verband met ervaringssterfte. Daarnaast is ultimo 2014 de excasso-opslag verhoogd van 2% naar 3,5%. Deze aanpassingen hebben geleid tot een verhoging van de voorziening pensioenverplichting van 22.081 per 31 december 2014. Dit resultaat is via de staat van baten en lasten als 'wijziging overige actuariële uitgangspunten' in het verslagjaar verantwoord.

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het fonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post "nog af te wikkelen transacties". Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten.

De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief transactiekosten, provisies, valutakoersverschillen e.d., worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. Alle valutakoersverschillen zijn verwerkt in de staat van baten en lasten.

	31-12-2014	31-12-2013
US Dollar	1,21	1,38
Britse Pond	0,78	0,83
Japanse Yen	145,08	144,83
Zwitserse Frank	1,20	1,23

SPECIFIEKE GRONDSLAGEN

Beleggingen

Algemeen

In overeenstemming met de Wet verplichte beroepspensioenregeling worden beleggingen gewaardeerd op reële waarde. Slechts indien de reële waarde van een belegging niet betrouwbaar kan worden vastgesteld vindt waardering plaats op basis van rekenmodellen.

Vastgoedbeleggingen

Beursgenoteerde (indirecte) vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers. De niet-beursgenoteerde vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd op reële waarde.

Aandelen

Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers.

Niet aan een beurs genoteerde fondsen zijn gewaardeerd tegen de reële waarde op basis van de door de vermogensbeheerder van het fonds afgegeven intrinsieke waarde, zijnde een benadering van de reële waarde.

Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers, verhoogd met de lopende intrest.

Niet aan een beurs genoteerde fondsen zijn gewaardeerd tegen de reële waarde op basis van de door de vermogensbeheerder van het fonds laatste afgegeven intrinsieke waarde.

Derivaten

Derivaten worden in de jaarrekening opgenomen tegen reële waarde. Indien geen reële waarde beschikbaar is, wordt de waarde bepaald met behulp van marktconforme waarderingmodellen. Indien een derivatenpositie negatief is wordt het bedrag onder de schulden verantwoord.

Overige beleggingen

Onder overige beleggingen worden opgenomen die beleggingen die niet als een van de hiervoor opgesomde beleggingen geclassificeerd kunnen worden. Tevens worden onder de overige beleggingen opgenomen nog af te wikkelen beleggingstransacties en liquide middelen die beheerd worden door de vermogensbeheerder.

De overige beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de geamortiseerde kostprijs. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Algemene reserve

In de actuariële en bedrijfstechnische nota wordt gesproken van het vereist eigen vermogen en een vrij vermogen. Het vereist eigen vermogen is gelijk aan de voorziening pensioenverplichtingen, tegenwoordig technische voorzieningen genoemd, vermeerderd met de benodigde buffer om te voldoen aan de wettelijke zekerheidsmaat van 97,5%. Deze buffer wordt aangeduid als vereist eigen vermogen.

Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd op de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke toezeggingen van toeslagverlening. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de marktrente, waarvoor de actuele rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB wordt gebruikt.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Bij de berekening van de TV is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of een toeslag wordt verleend op de opgebouwde pensioenaanspraken. Alle per balansdatum bestaande besluiten van toeslagverlening (ook voor besluiten van toeslagverlening na balansdatum voor zover sprake is van ex ante-condities) zijn in de berekening begrepen.

Bij de berekening van de voorziening voor arbeidsongeschikte deelnemers wordt rekening gehouden met premievrije toekomstige pensioenopbouw in verband met arbeidsongeschiktheid op basis van de contante waarde van premies waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid.

Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt rekening gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

De technische voorzieningen zijn vastgesteld met de volgende actuariële berekeningsgrondslagen:

Rekenrente

De rekenrente is gebaseerd op de rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB. Dit betreft de rentetermijnstructuur op basis van een driemaandsgemiddelde met toepassing van de Ultimate Forward Rate (UFR). Het hanteren van de UFR houdt in dat voor looptijden van 21 jaar en langer een aangepaste rentetermijnstructuur wordt gehanteerd.

Sterftekansen

Conform de Prognosetafel AG2014, startjaar 2015 (2013: AG Prognosetafel 2012-2062, startjaar 2014), met een voor hoofdverzekerden en medeverzekerden pensioenfondsspecifieke ervaringssterfte gebaseerd op het Towers Watson 2014 ervaringssterftemodel-individueel.

Gehuwdheidsfrequentie

Tot de pensioenleeftijd (65 jaar) wordt voor alle deelnemers uitgegaan van 100% gehuwdheid, ongeacht de burgerlijke staat. Na ingang van het pensioen wordt het bepaalde-man/vrouw-systeem toegepast op basis van de werkelijke situatie.

Leeftijden

De leeftijd wordt in maanden nauwkeurig bepaald. De vrouwelijke partner/deelnemer wordt verondersteld drie jaar jonger te zijn dan haar mannelijke deelnemer/partner.

Voorziening voor uitgesteld wezenpensioen

Voor niet ingegaan latent wezenpensioen wordt een voorziening getroffen ad 3% op de netto technische voorzieningen voor opgebouwd nabestaandenpensioen van niet-ingegeanen.

Excassokosten

Voor het dekken van toekomstige kosten die samenhangen met het uitkeren van pensioen wordt de technische voorziening verhoogd met een opslag van 3,5% (2013: 2,0%).

Herverzekering

Tot en met 2013 waren de overlijdens- en koopsomvrijstellingsrisico's bij Aegon N.V. verzekerd. Met ingang van 2014 heeft SPD een stop-loss-verzekering afgesloten bij Zwitserleven.

Daarnaast ontvangt het pensioenfonds uitkeringen van de Algemene Levensherverzekering Maatschappij N.V. en Aegon N.V. voortvloeiende uit premievrije contracten.

Het aandeel van de herverzekeraar in de voorziening pensioenverplichtingen heeft betrekking op de wegens arbeidsongeschiktheid van deelnemers van de herverzekeraar te ontvangen uitkeringen. Het bedrag wordt berekend op 80% van de netto contante waarde van de in de toekomst te ontvangen uitkeringen van de herverzekeraar. De contante waarde wordt berekend tegen dezelfde grondslagen als van toepassing op de voorziening pensioenverplichtingen.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld worden baten en lasten verwerkt in het resultaat van het jaar, waarop zij betrekking hebben.

Beleggingsresultaten

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt verstaan alle aan het boekjaar toe te rekenen inkomsten uit beleggingen, zijnde dividend van aandelen en de aan het boekjaar toe te rekenen rentebedragen van vastrentende beleggingen. Onder indirecte beleggingsopbrengsten wordt verstaan de verandering in de waarde van beleggingen. Met de directe en indirecte beleggingsopbrengsten zijn verrekend de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten, provisies en valutaverschillen.

GRONDSLAGEN KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is conform de directe methode opgesteld. Er is onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

5 TOELICHTING OP DE BALANS

(x € 1.000)

1. Beleggingen voor risico fonds

Verloopoverzicht per beleggingscategorie

	Vastgoed beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
Stand per 1 januari 2014	50.946	240.353	651.942	28.649	49.951	1.021.841
Aankopen	5.705	30.895	208.696	1.044.553	83.992	1.373.841
Verkopen	-6.206	-31.114	-183.176	-1.042.643	-87.986	-1.351.125
Overige mutaties	-253	17	-570	-2.117	-149	-3.072
Waardemutaties	227	30.161	39.426	175.681	3.669	249.164
Stand per 31 december 2014	<u>50.419</u>	<u>270.312</u>	<u>716.318</u>	<u>204.123</u>	<u>49.477</u>	<u>1.290.649</u>
Derivaten met een negatieve waarde, verantwoord onder overige schulden						1.713
						<u>1.292.362</u>

	Vastgoed beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
Stand per 1 januari 2013	53.932	222.121	616.946	86.718	59.500	1.039.217
Aankopen	555	27.723	197.895	893.954	83.406	1.203.533
Verkopen	-327	-46.729	-145.432	-899.755	-92.834	-1.185.077
Overige mutaties	-75	35	634	-226	-220	148
Waardemutaties	-3.139	37.203	-18.101	-52.042	99	-35.980
Stand per 31 december 2013	<u>50.946</u>	<u>240.353</u>	<u>651.942</u>	<u>28.649</u>	<u>49.951</u>	<u>1.021.841</u>
Derivaten met een negatieve waarde, verantwoord onder overige schulden						11.532
						<u>1.033.373</u>

Reële waarde

Zoals vermeld in de toelichting zijn de beleggingen van het pensioenfonds nagenoeg allemaal gewaardeerd tegen reële waarde per balansdatum en is het over het algemeen mogelijk en gebruikelijk om de reële waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. Voor sommige andere financiële instrumenten, zoals beleggingsvorderingen en -schulden, geldt dat de boekwaarde de reële waarde benadert als gevolg van het kortetermijnkarakter van de vorderingen en schulden. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benadert de reële waarde.

Voor de meerderheid van de financiële instrumenten van het pensioenfonds kan gebruik worden gemaakt van marktnoteringen.

Echter, bepaalde financiële instrumenten, zoals bijvoorbeeld derivaten, zijn gewaardeerd door middel van gebruikmaking van waarderingsmodellen en -technieken, opgave reële modellen, inclusief verwijzing naar de huidige reële waarde van vergelijkbare instrumenten.

Het fonds belegt zelf in beleggingsfondsen, maar met het oog op de transparantie inzake de beleggingen is de informatie in deze toelichting gebaseerd op de beleggingen in de portefeuilles van deze beleggingsfondsen ("Look through"). Deze beleggingsfondsen worden gewaardeerd op basis van de intrinsieke waarde (NAV) zoals bepaald door de vermogensbeheerders.

Op basis van de Richtlijn 290 inzake de toelichting op gehanteerde waarderingsystematiek is onderstaande tabel opgenomen.

	Genoteerde marktprijzen	Contante waarde Berekening	Intrinsieke waarde	Andere methode*	Totaal
Per 31 december 2014					
Vastgoedbeleggingen	451	-	49.878	90	50.419
Aandelen	69.186	-	201.020	106	270.312
Vastrentende waarden	634.023	-	82.295	-	716.318
Derivaten	-	86.008	-	118.115	204.123
Overige beleggingen	-	-	49.397	80	49.477
Totaal	703.660	86.008	382.590	118.391	1.290.649

De derivaten met een negatieve waarde ad 1.713 zijn in deze opstelling gesaldeerd met de derivaten met een positieve waarde.

*Andere methode: marktwaardebepaling niet gebaseerd op marktdata, maar gebaseerd op aannames en schattingen die de prijs significant beïnvloeden. Hieronder vallen de equity linked swaptions en inflations swaps, swaptions, options OTC en de deelnemingen.

Per 31 december 2013

Vastgoedbeleggingen	272	-	50.332	342	50.946
Aandelen	55.199	-	185.065	89	240.353
Vastrentende waarden	574.191	-	77.751	-	651.942
Derivaten	-	-4.059	-	32.708	28.649
Overige beleggingen	-	-	32.030	17.921	49.951
Totaal	629.662	-4.059	345.178	51.060	1.021.841

De derivaten met een negatieve waarde ad 11.532 zijn in deze opstelling gesaldeerd met de derivaten met een positieve waarde.

Schatting van reële waarde

Schattingen van de reële waarde zijn een momentopname, gebaseerd op de marktomstandigheden en de beschikbare informatie over het financiële instrument. Deze schattingen zijn van nature subjectief en bevatten onzekerheden en een significante oordeelsvorming (bijvoorbeeld rentestand, volatiliteit, schatting van kasstromen, etc.) en kunnen derhalve niet met precisie worden vastgesteld.

De belangrijkste gehanteerde methoden en veronderstellingen voor het schatten van de reële waarde van financiële instrumenten is voor de vastrentende waarden en derivaten de rentevoet per 31 december.

	31-12-2014	31-12-2013
Vastrentende waarden	0,685%	2,234%
Rentederivaten	0,812%	2,158%

Vastgoedbeleggingen

	31-12-2014	31-12-2013
Specificatie vastgoed beleggingen naar regio:		
Europa	49.878	50.332
Noord-Amerika	451	272
Beleggingsdebiteuren	90	342
	<u>50.419</u>	<u>50.946</u>

De vastgoedbeleggingen betreffen participaties in vastgoedmaatschappijen.

Aandelen

Specificatie aandelen naar soort:

Zelfstandig beursgenoteerde aandelen	69.186	55.199
Aandelenbeleggingsfondsen	193.750	178.112
Private equity	7.270	6.953
Beleggingsdebiteuren	106	89
	<u>270.312</u>	<u>240.353</u>

Per balansdatum zijn er geen effecten uitgeleend (bruikleen/security lending).

Vastrentende waarden

	31-12-2014		31-12-2013	
		In %		In %
Specificatie naar soort:				
Obligaties	371.167	51,8	337.270	51,7
Credit funds	134.020	18,7	120.110	18,4
Covered fondsen	71.706	10,0	65.189	10,0
Obligatiebeleggingsfondsen	82.295	11,5	77.751	11,9
Inflation linked bonds	57.130	8,0	51.622	8,0
	<u>716.318</u>	<u>100,0</u>	<u>651.942</u>	<u>100,0</u>

Per balansdatum zijn er geen effecten uitgeleend (bruikleen/security lending).

Derivaten

	31-12-2014	31-12-2013
Specificatie derivaten naar soort:		
Derivaten	205.658	28.026
Beleggingscrediteuren	-1.912	-
Liquide middelen	377	623
	<u>204.123</u>	<u>28.649</u>

Onderstaande tabel geeft inzicht in de derivatenposities per 31 december 2014:

Type contract	Contract- omvang	Activa	Passiva
Valutaforward	107.888	72	1.713
Swaptions	359.000	119.650	-
Renteswaps	407.000	87.649	-
Futures	13.297	-	-
Liquide middelen	-	377	-
Beleggingscrediteuren	-	-1.912	-
		<u>205.836</u>	<u>1.713</u>

De reële waarde is de waarde als het contract ultimo jaar zou worden verkocht of teruggedraaid.

Margin calls op derivaten worden dagelijks dan wel wekelijks door middel van kasgelden of kasgeld-equivalenten afgerekend.

In verband met uitstaande derivatencontracten zijn staatsobligaties als collateral ontvangen ad € 201,5 miljoen (2013: € 28,9 miljoen).

Onderstaande tabel geeft inzicht in de derivatenposities per 31 december 2013:

Type contract	Contract- omvang	Activa	Passiva
Valutaforward	113.545	2.145	354
Swaptions	356.000	32.085	-
Credit default swaps	1.000	3	2
Renteswaps	385.000	5.325	11.176
Futures	3.003	-	-
Liquide middelen	-	623	-
		<u>40.181</u>	<u>11.532</u>

	31-12-2014	31-12-2013
Overige beleggingen		
Infrastructuur	18.963	16.494
Geldmarktbeleggingsfondsen	30.434	14.253
Commodities	-	18.975
Liquide middelen	80	229
	<u>49.477</u>	<u>49.951</u>

Overige beleggingen

Het geldmarktbeleggingsfonds dient als onderpand voor de commodities. De waarde van de commodities was ultimo 2014 nihil.

2. Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

	2014	2013
Verloopoverzicht herverzekeringsdeel technische voorzieningen		
Stand per 1 januari	4.227	3.813
Benodigde interest	16	14
Wijziging marktrente	281	-13
Vrijval uitkeringen	-616	-612
Overige	1.406	1.025
Stand per 31 december	<u>5.314</u>	<u>4.227</u>

3. Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2014	31-12-2013
Premies	199	96
Verzekeringsmaatschappijen	263	1.312
Waarde-overdrachten	-	42
Overig	6	-
	<u>468</u>	<u>1.450</u>

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

4. Overige activa

Onder de liquide middelen worden opgenomen die kasmiddelen en tegoeden op bankrekeningen, die onmiddellijk dan wel op korte termijn opeisbaar zijn en niet het karakter van beleggingen hebben.

5. Algemene reserve

Stand per 1 januari 2014	40.080
Uit bestemming saldo van baten en lasten	42.777
Stand per 31 december 2014	<u>82.857</u>

Stand per 1 januari 2013	-12.859
Uit bestemming saldo van baten en lasten	52.939
Stand per 31 december 2013	<u>40.080</u>

	31-12-2014	31-12-2013
Solvabiliteit		
Aanwezig vermogen	1.295.366	1.025.895
Minimaal vereist vermogen 104,1% (2013: 104,1%) technische voorziening	1.262.373	1.026.359
Vereist vermogen	1.375.373	1.109.322

Conform artikel 126 en 127 van de Wvb stelt het pensioenfonds het minimaal vereist eigen vermogen en vereist eigen vermogen vast.

Het pensioenfonds stelt het vereist eigen vermogen zodanig vast dat met een zekerheid van 97,5% wordt voorkomen dat het pensioenfonds binnen een periode van één jaar over minder waarden beschikt dan de hoogte van de technische voorzieningen.

De dekkingsgraad van SPD per 31 december 2008 bedroeg 98,3%. Er was dus sprake van een dekkings- en reservetekort. In verband hiermee heeft het bestuur in maart 2009 een kortetermijnherstelplan ingediend bij DNB met een looptijd tot 31 december 2013. Op 29 juni 2009 heeft DNB het herstelplan goedgekeurd.

Tot halverwege 2011 verliep het herstel volgens plan. Daarna verslechterde de situatie op de financiële markten. Ultimo 2012 was de dekkingsgraad (98,8%) net voldoende om een voorgenomen korting te laten vervallen. In 2013 zette het herstel van de financiële positie weliswaar door, maar het tempo bleef achter bij de verwachtingen die in het herstelplan waren opgenomen. Per 31 december bedroeg de dekkingsgraad 100,9%, terwijl de vereiste dekkingsgraad 104,1% bedroeg. Dit had tot gevolg dat de opgebouwde aanspraken en ingegane pensioenen per 1 april 2014 verlaagd moesten worden met 3,1%. DNB is per brief van 27 februari 2014 akkoord gegaan met deze verlaging en aangegeven dat hiermee het kortetermijnherstelplan als beëindigd kan worden beschouwd.

In 2014 is de dekkingsgraad redelijk stabiel gebleven op een niveau van rond 107%. Uitschieters werden veroorzaakt door het effect van de driemaands rentemiddeling. Bij grote wijzigingen in de rente reageert de beleggingsportefeuille inclusief de renteafdekking namelijk direct. Het effect op de verplichtingen is door de middeling echter vertraagd, waardoor een vertekend beeld in de dekkingsgraad optreedt. Eind december bedroeg de dekkingsgraad 106,8%.

Als gevolg van de introductie van het nieuwe FTK vervallen alle lopende herstelplannen per 1 januari 2015. Binnen het nieuwe FTK moet het fonds een herstelplan indienen als de beleidsdekkingsgraad onder het niveau van de vereiste dekkingsgraad komt. In dit herstelplan moet worden aangetoond of het fonds in staat is om binnen een periode van maximaal 10* jaar te herstellen naar minimaal het niveau van de vereiste dekkingsgraad. Herstel moet op basis van de in het plan opgenomen maatregelen (inclusief een mogelijke korting). Het eerste moment waarop een herstelplan op basis van de nieuwe wetgeving bij De Nederlandsche Bank moet worden ingediend is 1 juli 2015.

*Op grond van overgangsrecht bij de Wet aanpassing financieel toetsingskader krijgen pensioenfondsen die in 2015 in tekort komen de mogelijkheid een herstelperiode van 12 jaar te kiezen. Pensioenfondsen die in 2016 in tekort komen of een herstelplan moeten actualiseren krijgen op grond van overgangsrecht de mogelijkheid te kiezen voor 11 jaar.

Het verloop van de nominale dekkingsgraad kan als volgt worden gespecificeerd:

	2014	2013
	%	%
Dekkingsgraad per 1 januari	104,1	98,8
Premie	0,1	0,2
Uitkeringen	0,1	-
Korting*	-	3,2
Verandering van de rentetermijnstructuur	-18,3	3,5
Rendement op beleggingen	27,5	-1,3
Wijziging grondslagen	-2,3	-0,2
Overig	-4,4	-0,1
Dekkingsgraad per 31 december	<u>106,8</u>	<u>104,1</u>

*De doorgevoerde korting van 3,1% had een effect op de dekkingsgraad van 3,2%.

6. Technische voorzieningen

Mutatieoverzicht technische voorzieningen

	Pensioen- verplichting
Stand per 1 januari 2013	1.055.373
Mutatie boekjaar	-69.558
Stand per 31 december 2013	985.815
Mutatie boekjaar	226.694
Stand per 31 december 2014	1.212.509

De specificatie van de mutatie van de technische voorzieningen is toegelicht in de staat van baten en lasten.

Specificatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds:

	31-12-2014		31-12-2013	
	Aantal		Aantal	
Deelnemers	3.532	615.493	3.464	496.052
Gewezen deelnemers	1.134	126.247	1.126	102.655
Pensioengerechtigden met uitstel ingang pensioen	17	7.182	9	3.098
Pensioengerechtigden	1.437	463.587	1.357	384.010
	<u>6.120</u>	<u>1.212.509</u>	<u>5.956</u>	<u>985.815</u>

De methode voor de berekening van de pensioenverplichtingen is zodanig toegepast dat er geen sprake is van een financieringsachterstand.

Naar hun aard hebben de technische voorzieningen in het algemeen een langlopend karakter.

Korte beschrijving van de pensioenregeling

SPD is een beroepspensioenfonds als bedoeld in artikel 1 lid 1 sub j van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb). De pensioenregeling is van kracht sinds 1 januari 1975 en is vastgelegd in het pensioenreglement. Het pensioenreglement is voor het laatst gewijzigd per 1 januari 2009.

Deelnemer is iedere dierenarts die praktijk in Nederland voert en in Nederland woonachtig is. Ook wanneer een dierenarts werkt als invaller, waarnemer of uitzendkracht, voldoet hij aan de voorwaarden van deelname. Per 1 januari 2015 is de woonplaatseis komen te vervallen.

De door SPD uitgevoerde pensioenregeling wordt gekarakteriseerd als een premieregeling in de zin van de Wvb. Dat betekent dat de hoogte van de pensioenpremie het uitgangspunt is voor de berekening van de pensioenopbouw van de individuele deelnemer.

De door de actieve deelnemer betaalde premie wordt in eerste instantie aangewend voor de inkoop van ouderdomspensioen, ingaande bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd, partnerpensioen (70% van het ouderdomspensioen) en wezenpensioen (20% van het partnerpensioen, tot 21 jaar).

Jaarlijks vooraf worden door het bestuur van het pensioenfonds nieuwe pensioeninkoopfactoren vastgesteld op grond van een advies van de actuaire van het fonds. Deze pensioeninkoopfactoren gelden ongewijzigd vanaf 1 januari van een boekjaar voor dat gehele jaar. De pensioeninkoopfactoren worden door de actuaire berekend. De uitgangspunten en/of berekeningsgrondslagen staan opgenomen in de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN) van het pensioenfonds.

Toeslagverlening

De opgebouwde pensioenaanspraken van actieven en ook de pensioenrechten van deelnemers met een ingegaan pensioen of met premievrije aanspraken, kunnen jaarlijks worden verhoogd. Er is geen sprake van een doelgericht toeslagbeleid om bijvoorbeeld de inflatie te compenseren. Als zodanig sorteert het fonds derhalve in termen van de zogenaamde toeslagenmatrix in toeslagencategorie B.

De premie bevat geen opslag voor de toeslagen en ook is er geen voorziening voor gevormd. Een eventuele toeslagverlening moet komen uit meeropbrengsten over de beleggingen en/of uit een gunstige financiële positie van het fonds. De toeslagverlening is hierdoor voorwaardelijk; er is geen recht op toeslag en het is ook voor de langere termijn niet zeker of en in hoeverre toeslag verleend zal worden.

In lijn met de toeslagenmatrix categorie B is het (voorwaardelijke) toeslagbeleid vastgelegd in het pensioenreglement. Met betrekking tot de communicatie aan de deelnemers zal het pensioenfonds in alle communicatie-uitingen ten aanzien van de rechten van deelnemers de formuleringen hanteren, zoals die ter zake toeslag categorie B in de toeslagenmatrix zijn voorgeschreven.

	31-12-2014	31-12-2013
7. Overige schulden en overlopende passiva		
Uitkeringen	5	3
Derivaten met een negatieve waarde	1.713	11.532
Inhoudingen uitkeringen	540	537
Te betalen kosten	845	1.640
Nog te verwerken inkomende waarde-overdrachten	1	69
Nog te betalen uitgaande waarde-overdrachten	73	-
	<u>3.177</u>	<u>13.781</u>

Alle schulden hebben een resterende looptijd korter dan één jaar.

Risicobeheer en derivaten

Solvabiliteitsrisico

Het pensioenfonds wordt bij het beheer van de pensioenverplichtingen en de financiering daarvan geconfronteerd met risico's. De belangrijkste doelstelling van het pensioenfonds is het nakomen van de pensioentoezeggingen. Voor het realiseren van deze doelstelling wordt gestreefd naar een toereikende solvabiliteit op basis van de marktwaarde van de pensioenverplichtingen.

Het belangrijkste risico voor het pensioenfonds betreft het solvabiliteitsrisico, ofwel het risico dat het pensioenfonds niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. De solvabiliteit wordt gemeten zowel op basis van algemeen geldende normen als ook naar de specifieke normen welke door de toezichthouder worden opgelegd. Indien de solvabiliteit van het pensioenfonds zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat er geen ruimte beschikbaar is voor een eventuele toeslag van opgebouwde pensioenrechten. In het uiterste geval kan het noodzakelijk zijn dat het pensioenfonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten moet verminderen.

De aanwezige dekkingsgraad heeft zich als volgt ontwikkeld:

	Vermogen	Technische voorzieningen	Dekkingsgraad %
Stand per 31 december 2013	1.025.895	985.815	104,1
Mutatie	269.471	226.694	2,7
Stand per 31 december 2014	<u>1.295.366</u>	<u>1.212.509</u>	<u>106,8</u>

	31-12-2014	31-12-2013
Het tekort op FTK grondslagen is als volgt:		
Technische voorziening (FTK-waardering)	1.212.509	985.815
Buffers:		
S1 Renterisico	37.656	25.004
S2 Risico zakelijke waarden	126.455	79.200
S3 Valutarisico	23.834	3.953
S4 Grondstoffenrisico	6.189	6.548
S5 Kredietrisico	12.936	12.569
S6 Verzekeringstechnisch risico	35.546	28.704
S7 Liquiditeitsrisico	-	-
S8 Concentratierisico	-	-
S9 Operationeel risico	-	-
S10 Actief beheerisico	7.275	5.915
Diversificatie effect	-87.027	-56.386
Totaal S (vereiste buffers)	<u>162.864</u>	<u>105.507</u>
Vereist vermogen (art. 127 Wvb)	1.375.373	1.091.322
Aanwezig vermogen (totaal activa - schulden)	1.295.366	1.025.895
Tekort	<u>-80.007</u>	<u>-65.427</u>

Bij de berekening van de buffers past het pensioenfonds de standaardmethode toe. Voor de samenstelling van de buffers is uitgegaan van de strategische beleggingsmix in de evenwichtssituatie.

Beleid en risicobeheer

Het bestuur beschikt over een aantal beleidsinstrumenten ten behoeve van het beheersen van deze risico's. Deze beleidsinstrumenten betreffen:

- beleggingsbeleid
- premiebeleid
- herverzekeringsbeleid
- toeslagbeleid.

De keuze en toepassing van beleidsinstrumenten vindt plaats na uitvoerige analyses ten aanzien van te verwachten ontwikkelingen van de verplichtingen en de financiële markten. Daarbij wordt onder meer gebruikgemaakt van ALM-studies. Een ALM-studie is een analyse van de structuur van de pensioenverplichtingen en van verschillende beleggingsstrategieën en de ontwikkeling daarvan in diverse economische scenario's.

De uitkomsten van deze analyses vinden hun weerslag in jaarlijks door het bestuur vast te stellen beleggingsrichtlijnen als basis voor het uit te voeren beleggingsbeleid. De beleggingsrichtlijnen geven normen en limieten aan waarbinnen de uitvoering van het beleggingsbeleid moet plaatsvinden. Ze zijn gericht op het beheersen van de volgende belangrijkste (beleggings)risico's. Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gebruik gemaakt van derivaten.

Marktrisico's (S1 - S4)

Verschillende risico's kunnen elkaar versterken of werken juist diversificerend. Om die reden wordt het risico van marktwaardebewegingen op totaalniveau getoetst.

Beheersmaatregelen:

- Gewenste risico's worden meegenomen in een ALM studie. Het betreft de risico's waarbij gekozen wordt op basis van risico/rendementverwachtingen. Dit geldt niet voor 'ongewenste' risico's. Tot die laatste behoren liquiditeitsrisico, concentratierisico en tegenpartijrisico;
- Bij sturen op risico wordt op basis van het dekkingsgraadirisico en tracking error beoordeeld of het risico van het fonds zich binnen de bandbreedtes beweegt.

Renterisico (S1)

Een pensioenfonds loopt renterisico doordat de waarde van de verplichtingen van het pensioenfonds anders op renteveranderingen reageert dan de waarde van de beleggingen.

Beheersmaatregelen:

- Op basis van het risicoprofiel wordt het renterisico (gedeeltelijk) afgedekt;
- De netto impact van renteveranderingen op de dekkingsgraad wordt in kwartaal- en risicorapportages inzichtelijk gemaakt.

De duration is een maatstaf voor de rentegevoeligheid van obligaties en is gevoelig voor vier factoren, met name de looptijd, aflossing en couponbetalingen en het intrest niveau. De duration is de (met de contante waarde van de kasstromen) gewogen gemiddelde resterende looptijd in jaren.

	31-12-2014		31-12-2013	
	Balanswaarde	Duration	Balanswaarde	Duration
Duration van de vastrentende waarden (voor derivaten)	716.318	5,8	651.942	5,9
Duration van de totale portefeuille (na derivaten)	1.290.649	15,5	1.021.841	12,8
Technische voorziening (FTK-waardering)	1.212.509	18,5	985.815	17,6

Op balansdatum is de duration van de beleggingen (voor derivaten) korter dan de duration van de verplichtingen. Er is derhalve sprake van een zogenaamde "duration-mismatch". Dit betekent dat bij een rentestijging de waarde van beleggingen minder snel daalt dan de waarde verplichtingen (bij toepassing van de actuele marktrentestructuur) daalt, de dekkingsgraad zal stijgen. Bij een rentedaling zal de waarde van de beleggingen minder snel stijgen dan de waarde van de verplichtingen, waardoor de dekkingsgraad daalt.

Het beleid van het pensioenfonds is gericht op het verkleinen van de "duration-mismatch". Dit gebeurt binnen het fonds door middel van een combinatie van renteswaps of swaptions, de hierboven toegelichte dynamische afdekkingsstrategie. Bij een renteswap wordt een vaste lange rente geruild tegen een variabele korte rente. Het pensioenfonds ontvangt in dit geval een lange rente, vergelijkbaar met de kasstroom van een langlopende obligatie en betaalt daarvoor een variabele korte rente (bijvoorbeeld Euribor). Hierdoor wordt de "duration-mismatch" verkleind, maar het pensioenfonds wordt wel afhankelijk van de ontwikkeling van de korte rente die het pensioenfonds aan de tegenpartij betaalt.

Met een swaption kan het pensioenfonds tijdelijk het risico van een verdere rentedaling afdekken. Hiervoor betaalt het pensioen fonds een premie. Bij het afsluiten van een swap of een swaption kunnen dus mismatchrisico's worden afgedekt en worden nieuwe risico's geïntroduceerd die gepaard gaan met dit soort instrumenten (zoals liquiditeit-, tegenpartij- en juridisch risico).

De samenstelling van de vastrentende waarden naar looptijd is als volgt:

	31-12-2014		31-12-2013	
		in %		in %
Resterende looptijd < 1 jaar	38.379	5,4	25.586	3,9
Resterende looptijd > 1 en < 5 jaar	295.117	41,2	264.228	40,5
Resterende looptijd > 5 jaar	382.822	53,4	362.128	55,6
	<u>716.318</u>	<u>100,0</u>	<u>651.942</u>	<u>100,0</u>

Prijrisico

Prijrisico is het risico van waardewijzigingen door de ontwikkeling van marktprijzen, die worden veroorzaakt door factoren gerelateerd aan een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren.

Omdat alle beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij waardewijzigingen onmiddellijk in het saldo van baten en lasten worden verwerkt, zijn alle wijzigingen in marktomstandigheden direct zichtbaar in het beleggingsresultaat. Het prijrisico wordt door het pensioenfonds gemitigeerd door diversificatie.

	31-12-2014		31-12-2013	
		In %		In %
Specificatie vastgoed beleggingen naar regio:				
Europa	49.878	98,9	50.332	98,8
Noord-Amerika	451	0,9	272	0,5
Beleggingsdebiteuren	90	0,2	342	0,7
	<u>50.419</u>	<u>100,0</u>	<u>50.946</u>	<u>100,0</u>

Specificatie aandelen naar sector:

Beleggingsinstellingen	7.054	2,6	6.953	2,9
Financiële instellingen (w.o. banken en verzekeraars)	55.443	20,5	43.866	18,3
Nijverheid en industrie	64.925	24,1	60.272	25,0
Handel	58.436	21,6	50.388	21,0
Overige dienstverlening	71.209	26,3	56.597	23,6
Diversen	13.139	4,9	22.188	9,2
Beleggingsdebiteuren	106	-	89	-
	<u>270.312</u>	<u>100,0</u>	<u>240.353</u>	<u>100,0</u>

	31-12-2014		31-12-2013	
		In %		In %
Specificatie aandelen naar regio:				
Europa	149.725	55,4	141.777	59,0
Noord-Amerika	70.700	26,1	54.657	22,8
Wereldwijd	1.401	0,5	7.062	2,9
Azië Pacific	11.211	4,2	10.012	4,2
Emerging markets	37.169	13,8	26.756	11,1
Beleggingsdebiteuren	106	-	89	-
	<u>270.312</u>	<u>100,0</u>	<u>240.353</u>	<u>100,0</u>

Valutarisico (S3)

De waarde van beleggingen kan veranderen door schommelingen in de wisselkoersen ten opzichte van de euro.

Beheersmaatregelen:

- Op basis van het risicoprofiel wordt het valutarisico (gedeeltelijk) afgedekt.

De vreemde valutapositie voor en na afdekking door valutaderivaten is als volgt weer te geven:

	Positie voor afdekking	Valuta-derivaten	Nettopositie na afdekking 2014	Nettopositie na afdekking 2013
EUR	1.031.739	107.919	1.139.658	953.161
CHF	19.274	-15.248	4.026	2.274
DKK	3.341	-	3.341	2.880
GBP	51.532	-35.992	15.540	7.556
JPY	10.837	-7.653	3.184	2.968
NOK	1.787	-	1.787	1.678
SEK	4.543	-	4.543	4.519
USD	116.111	-50.667	65.444	20.163
Overige	53.126	-	53.126	26.642
	<u>1.292.290</u>	<u>-1.641</u>	<u>1.290.649</u>	<u>1.021.841</u>

Kredietrisico (S5)

Het risico dat een verlies optreedt als een kredietnemer zijn afgesproken betalingen niet nakomt of dat de kredietwaardigheid van een kredietnemer afneemt.

Beheersmaatregelen:

- In de portefeuilleconstructie wordt op basis van risicomaten een allocatie naar vastrentende waarden bepaald;
- Binnen de beleggingsportefeuilles worden limieten opgenomen op kredietwaardigheidsratings van beleggingen in instrumenten, landen en/of sectoren;
- Bij het aangaan van nieuwe derivatentransacties wordt de tegenpartij getoetst op kredietwaardigheid, bestaande exposure en aan de hand van de gehanteerde watchlist;
- Iedere tegenpartij mag - afhankelijk van de kredietwaardigheid - slechts een bepaald percentage van het totaal uitmaken;
- De kwaliteit van het onderpand wordt vooraf vastgelegd en voortdurend gemonitord.

	31-12-2014		31-12-2013	
		In %		In %
Specificatie vastrentende waarden naar sector:				
Nederlandse overheidsinstellingen	38.934	5,4	33.949	5,2
Buitenlandse overheidsinstellingen	420.288	58,7	377.098	57,8
Financiële instellingen	136.958	19,1	126.695	19,4
Handels- en industriële instellingen	68.021	9,5	53.514	8,2
Andere instellingen	52.117	7,3	60.686	9,4
	<u>716.318</u>	<u>100,0</u>	<u>651.942</u>	<u>100,0</u>

Specificatie vastrentende waarden naar regio:

Mature markets	695.529	97,1	631.115	96,8
Emerging markets	20.789	2,9	20.827	3,2
	<u>716.318</u>	<u>100,0</u>	<u>651.942</u>	<u>100,0</u>

Ten aanzien van de kredietwaardigheid van de debiteuren van de vastrentende portefeuille kan het volgende overzicht worden gegeven:

	31-12-2014		31-12-2013	
		In %		In %
AAA	224.862	31,4	209.615	32,2
AA	264.255	36,9	230.069	35,3
A	75.585	10,6	75.935	11,7
BBB	87.495	12,2	78.611	12,1
BB	23.083	3,2	16.670	2,6
B	22.595	3,2	21.191	3,3
CCC	11.680	1,6	8.702	1,3
CC	72	-	209	-
C	-	-	26	-
D	-	-	83	-
Not rated	6.691	0,9	10.831	1,5
	<u>716.318</u>	<u>100,0</u>	<u>651.942</u>	<u>100,0</u>

Verzekeringstechnische risico (S6)

De belangrijkste actuariële risico's zijn de risico's van langlevens, overlijden en arbeidsongeschiktheid.

Het langlevensrisico is het belangrijkste verzekeringstechnische risico. Langlevensrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de technische voorzieningen. Als gevolg hiervan volstaat de opbouw van het pensioenvermogen niet voor de uitkering van de pensioenverplichting. Door toepassing van Prognosetafel AG2014 met adequate correcties voor ervaringssterfte is het langlevensrisico nagenoeg geheel verdisconteerd in de waardering van de pensioenverplichtingen.

Het overlijdensrisico betekent dat het pensioenfonds in geval van overlijden mogelijk een nabestaandenpensioen moet toekennen waarvoor door het fonds geen voorzieningen zijn getroffen. Dit risico kan worden uitgedrukt in risicokapitalen.

Het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat het pensioenfonds voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid en het toekennen van een arbeidsongeschiktheidspensioen ("schadereserve"). Voor dit risico wordt jaarlijks een risicopremie in rekening gebracht. Het verschil tussen de risicopremie en de werkelijke kosten wordt verwerkt via het resultaat. De actuariële uitgangspunten voor de risicopremie worden periodiek herzien.

Het pensioenfonds had tot en met 2013 het arbeidsongeschiktheids- en overlijdensrisico herverzekerd bij een externe, onder toezicht van DNB staande verzekeringsmaatschappij. Met ingang van 2014 zijn deze risico's op stop-lossbasis bij een andere verzekeraar ondergebracht.

Inflatierisico

Een pensioenfonds loopt inflatierisico doordat de waarde van de geïndexeerde pensioentoezeggingen anders op inflatieveranderingen reageert dan de waarde van de beleggingen. Het (gedeeltelijk) streven naar een reëel pensioen geeft een risico dat de verandering van de pensioenvoorzieningen als gevolg van inflatie niet gecompenseerd worden door een waardeverandering van de beleggingen.

Beheersmaatregelen:

- De kans op indexatie wordt inzichtelijk gemaakt in de risicorapportage.

Aandelenrisico

Het risico op een daling van de marktwaarde van aandelen en zakelijke waarden.

Beheersmaatregelen:

- In de ALM wordt de gewenste allocatie naar aandelen en zakelijke waarden bepaald aan de hand van het risicoprofiel;
- In de portefeuilleconstructie wordt het gewenste aandelenrisico omgezet in een feitelijke portefeuille;
- Door middel van de risicorapportage wordt het aandelenrisico inzichtelijk gemaakt en waar nodig bijgestuurd.

Liquiditeitsrisico (S7)

Het risico dat een pensioenfonds niet op korte termijn aan zijn betalingsverplichting kan voldoen.

Beheersmaatregelen

- Liquiditeitsrisico wordt bewaakt met behulp van stresstests. Deze geven inzicht in de mate waarin de portefeuille over voldoende liquiditeit beschikt om marktschokken op te vangen. Op basis hiervan wordt beoordeeld of aanpassing van de portefeuille nodig is.

Concentratierisico (S8)

In het algemeen geldt dat concentratierisico kan optreden als een adequate spreiding van activa en passiva ontbreekt. Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen. Een portefeuille van leningen die sterk sectorgebonden is, kan door deze sectorconcentratie een verhoogd risico lopen. Indien aandelen in dezelfde sector worden aangehouden is sprake van een cumulatief concentratierisico.

Beheersmaatregelen:

- Concentraties worden periodiek weergegeven in de risicorapportage. Op basis van analyses wordt beoordeeld of deze acceptabel zijn of dat deze teruggebracht moeten worden.

Grote posten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Als grote post wordt aangemerkt elke post die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaakt.

	31-12-2014	31-12-2013
Rabobank	29.607	21.638
Nederland	32.833	27.164
Frankrijk	147.142	134.278
Deutsche Bank	40.289	-
Duitsland	158.908	138.645
Barclays	73.734	24.674
Multi Manager Pool Europe	88.573	85.270
Syntrus Achmea Global High Yield Pool	51.052	52.164
BlackRock MSCI Emerging Markets Free B	35.418	26.642
Geld Markt Fonds	30.434	-
Aandelen Europa Pool	29.802	27.973
Syntrus Achmea High Conviction Pool Europe	29.121	28.313

Overige niet-financiële risico's

Operationeel risico (S9)

Operationeel risico is het risico van een onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Dergelijke risico's worden door het fonds beheerst door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering betrokken zijn op gebieden zoals interne organisatie, procedures, processen en controles, kwaliteit geautomatiseerde systemen, enzovoorts. Deze kwaliteitseisen worden periodiek getoetst door het bestuur door middel van de SLA- en ISAE-3402-rapportages.

Systeemrisico

Systeemrisico betreft het risico dat het mondiale financiële systeem (de internationale markten) niet langer naar behoren functioneert waardoor beleggingen van het pensioenfonds niet langer verhandelbaar zijn en zelfs, al dan niet tijdelijk, hun waarde kunnen verliezen. Net als voor andere marktpartijen, is dit risico voor het pensioenfonds niet beheersbaar.

Specifieke financiële instrumenten (derivaten)

Voor de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt tevens gebruikgemaakt van financiële derivaten. Als hoofdregel geldt, dat derivaten uitsluitend worden gebruikt voor zover dit passend is binnen het algemene beleggingsbeleid. De portefeuillestructuur en het risicoprofiel, berekend inclusief de economische effecten van derivaten, dienen zich binnen de door het bestuur vastgestelde grenzen (limieten) te bevinden.

Het pensioenfonds gebruikt derivaten voor de volgende doeleinden:

- voor de efficiënte sturing van de vastrentende portefeuilles worden (opties op) futures en Credit Default Swaps gebruikt;
- voor de efficiënte sturing van de aandelenportefeuilles worden futures en Exchange Trades Funds (ETF's) gebruikt;
- voor de afdekking van het valutarisico worden valutatermijncontracten en swaps gebruikt;
- voor de afdekking van het renterisico worden renteswaps en swaptions gebruikt;
- voor Tactische Asset Allocatie worden futures, Exchange Trades Funds (ETF's) en swaps gebruikt.

Actief management (S10)

Met actief risico wordt bedoeld de mate waarin de daadwerkelijke performance afwijkt van de strategische benchmark. Beheersmaatregelen:

- Voor actief beheerde mandaten worden limieten op maximale tracking error gehanteerd. Daarmee wordt de afwijking ten opzichte van de benchmark gelimiteerd.

Verbonden partijen

Identiteit van verbonden partijen

Transacties met bestuurders

Er zijn geen leningen verstrekt aan noch is er sprake van vorderingen op (voormalige) bestuurders.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Langlopende contractuele verplichtingen

Met Syntrus Achmea Pensioenbeheer N.V. heeft het fonds een nieuwe administratieovereenkomst afgesloten voor de periode 2013 tot en met 2017. De toekomstige verplichting die hieruit voortvloeit bedraagt € 2,7 miljoen (exclusief BTW).

Met Syntrus Achmea Vermogensbeheer N.V. heeft het fonds een vermogensbeheerovereenkomst en een fiduciair pensioenmanagement overeenkomst afgesloten. De toekomstige verplichting die hieruit voortvloeit wordt voor 2015 geschat op € 2,1 miljoen. Deze kosten zijn afhankelijk van de omvang van het belegd vermogen en de performance hierop.

Verder staat eind 2014 nog een bedrag uit van € 2,8 miljoen uit aan toegezegde beleggingen in het Interpolis Pensioenen Private Equity Fund II en de IPV Infrastructure Pool (eind 2013 was dit 3,1 miljoen).

6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

(x € 1.000)

	2014	2013
8. Bijdragen van deelnemers		
Premiebijdragen van deelnemers	18.863	18.503
FVP-koopsommen	14	22
	<u>18.877</u>	<u>18.525</u>

De FVP-koopsommen worden aangewend voor de inkoop van extra pensioenaanspraken.

De kostendeekkende, gedempte en feitelijke premie volgens artikel 125 van de Wvb zijn als volgt:

Kostendeekkende premie	18.674	19.199
Gedempte premie	12.126	11.396
Feitelijke premie	18.863	18.503

Op grond van artikel 123 lid 2 Wet verplichte beroepspensioenregeling mag de kostendeekkende premie worden gedempt. Het pensioenfonds maakt met ingang van 1 januari 2012 gebruik van deze mogelijkheid. De gedempte kostendeekkende premie wordt vastgesteld op basis van een rekenrente van 5%. Deze rekenrente ligt lager dan het beleggingsrendement dat op basis van de samenstelling van de beleggingen van het pensioenfonds op de langere termijn mag worden verwacht.

De samenstelling van de kostendeekkende premie is als volgt:

Nominaal pensioeninkoop op marktwaarde	15.591	16.454
Opslag voor uitvoeringskosten	1.415	919
Solvabiliteitsopslag	1.668	1.826
	<u>18.674</u>	<u>19.199</u>

De samenstelling van de gedempte premie is als volgt:

Nominaal pensioeninkoop op marktwaarde	9.676	9.430
Opslag voor uitvoeringskosten	1.415	919
Solvabiliteitsopslag	1.035	1.047
	<u>12.126</u>	<u>11.396</u>

9. Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

	Directe beleggings- opbrengsten 2014	Indirecte beleggings- opbrengsten 2014	Kosten van vermogens- beheer 2014	Totaal 2014
Vastgoed beleggingen	1.612	227	-	1.839
Aandelen	1.291	30.161	-53	31.399
Vastrentende waarden	17.671	39.426	-150	56.947
Derivaten	8.522	175.681	-5	184.198
Overige beleggingen	485	3.669	-78	4.076
Overige opbrengsten en kosten	-1	-	-2.615	-2.616
	<u>29.580</u>	<u>249.164</u>	<u>-2.901</u>	<u>275.843</u>

	Directe beleggings- opbrengsten 2013	Indirecte beleggings- opbrengsten 2013	Kosten van vermogens- beheer 2013	Totaal 2013
Vastgoed beleggingen	2.265	-3.139	-	-874
Aandelen	1.288	37.203	-64	38.427
Vastrentende waarden	18.050	-18.101	-105	-156
Derivaten	7.993	-52.042	-6	-44.055
Overige beleggingen	-1	-672	-96	-769
Overige opbrengsten en kosten	1	-	-3.029	-3.028
	<u>29.596</u>	<u>-36.751</u>	<u>-3.300</u>	<u>-10.455</u>

	2014	2013
10. Pensioenuitkeringen		
Ouderdomspensioen	20.472	19.380
Partnerpensioen	4.098	4.034
Wezenpensioen	109	103
Afkopen	28	21
	<u>24.707</u>	<u>23.538</u>

De post afkopen betreft de afkoop van pensioenen die lager zijn dan € 458,06 (2013: € 451,22) per jaar overeenkomstig de Wvb (artikel 77-80).

De toeslag van de uitkeringen per 1 juli 2014 zoals vastgesteld door het bestuur is nihil (1 juli 2013: nihil).

	2014	2013
11. Uitvoeringskosten		
Administratiekosten	985	991
Adviseurs- en controlekosten m.u.v. accountantskosten	203	137
Accountantskosten	75	68
Bestuurskosten	200	214
Porti- en drukwerkkosten	54	32
Bijdragen toezichthouders	36	38
Kosten project pensioenregeling 2015	19	104
Overige kosten	61	86
	1.633	1.670

Ingevolge artikel 382a Titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek wordt gemeld dat de accountantskosten als volgt zijn samengesteld:

Controle van de jaarrekening en DNB staten	60	60
Fiscale advisering	15	8
	75	68

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. treedt op als externe accountant van het fonds. Het honorarium van de accountantscontrole bedraagt 60. Naast de accountantscontrole verricht PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. geen andere diensten voor het fonds. PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. verricht fiscale diensten voor het fonds en bracht in 2014 voor deze dienstverlening 15 in rekening.

Overeenkomstig artikel 104 van de Wvb wordt vermeld dat het pensioenfonds in het afgelopen jaar geen dwangsommen en boetes zijn opgelegd.

Bezoldiging Personeelsleden

Bij het fonds zijn geen werknemers in dienst.

In 2014 is voor een totaalbedrag van € 236.155 (2013: € 244.377) aan presentiegelden en onkostenvergoedingen aan de bestuurders uitgekeerd.

12. Mutatie technische voorzieningen

Pensioenopbouw	15.327	16.184
Korting	-	-31.212
Rentetoevoeging	3.769	3.713
Pensioenuitkeringen	-24.681	-23.460
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	-494	-469
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	-814	14
Wijziging marktrente	209.810	-36.613
Wijziging overige actuariële uitgangspunten	22.081	1.994
Toevoeging in verband met kosten	277	293
Toeslagen	-	164
Overige mutatie voorziening pensioenverplichtingen	1.419	-166
	226.694	-69.558

Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw is opgenomen de actuariel berekende waarde van de diensttijdopbouw. Dit is het effect op de technische voorzieningen van de in het verslagjaar opgebouwde nominale rechten ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen. Verder is hierin begrepen het effect van de individuele ontwikkeling van het beroepsinkomen.

Toeslagen

De opgebouwde pensioenaanspraken van actieven en ook de pensioenrechten van verzekerden met een ingegaan pensioen of met premievrije aanspraken, zijn in 2014 niet verhoogd. Er is geen sprake van een doelgericht toeslagbeleid om bijvoorbeeld de inflatie te compenseren. Als zodanig sorteert het pensioenfonds derhalve in termen van de zogenaamde toeslagenmatrix in toeslagencategorie B. De premie bevat geen opslag voor de toeslagen en ook is er geen voorziening voor gevormd. Een eventuele toeslagverlening moet komen uit meeropbrengsten over de beleggingen en/of uit een gunstige financiële positie van het pensioenfonds.

Het bestuur beschikt over de bevoegdheid om te beslissen of en hoeveel toeslag er in een jaar wordt toegekend. Onder meer zal het bestuur zich in deze beslissingen baseren op de financiële positie van het pensioenfonds, de behaalde rendementen en de vooruitzichten daaromtrent.

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen zijn opgerent met 0,379% (2013: 0,351%), zijnde de éénjaarsrente van de rentetermijnstructuur per 31 december 2013.

Pensioenuitkeringen

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen (inclusief excassokosten) worden vooraf actuariel berekend en opgenomen in de technische voorzieningen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de pensioenen van de verslagperiode.

Uitvoeringskosten

Toekomstige uitvoeringskosten (in het bijzonder excassokosten) worden vooraf actuariel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de kosten van de verslagperiode.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de marktwaarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. De onder dit hoofd opgenomen waarde van de voorziening pensioenverplichtingen betreft de benodigde voorziening voor de overgang van de rentetermijnstructuur ultimo 2013 naar die van ultimo 2014.

Wijziging actuariële uitgangspunten

Jaarlijks worden de actuariële grondslagen en/of methoden beoordeeld en mogelijk herzien ten behoeve van de berekening van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van interne en externe actuariële deskundigheid. Dit betreft onder meer de vergelijking van veronderstellingen ten aanzien sterfte, langlevens, arbeidsongeschiktheid met werkelijke waarnemingen voor de gehele bevolking als voor de populatie van het pensioenfonds.

De vaststelling van de toereikendheid van de voorziening voor pensioenverplichtingen is een inherent onzeker proces, waarbij gebruik wordt gemaakt van schattingen en oordelen door het bestuur van het fonds. Het effect van deze wijzigingen wordt verantwoord in het resultaat op het moment dat de actuariële uitgangspunten worden herzien.

Het resultaat in 2014 bestaat voornamelijk uit de verhoging van de technische voorziening door de overgang op de Prognosetafel AG2014 en de fondsspecifieke ervaringssterfte 2014 en de verhoging van de kostenvoorziening van 2% naar 3,5%.

Toevoeging in verband met kosten

De toevoeging aan de technische voorziening in verband met de benodigde excasso-opslag over de pensioenbouw.

	2014	2013
<i>Overige wijzigingen</i>		
Resultaat op sterfte	-1.040	99
Resultaat op arbeidsongeschiktheid	-740	-61
Resultaat op mutaties	367	128
Resultaat op overige technische grondslagen	-6	-
	<u>-1.419</u>	<u>166</u>

13. Mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen

Mutatie waarde herverzekeringspolissen	<u>-1.087</u>	<u>-414</u>
--	---------------	-------------

14. Saldo overdrachten van rechten risico pensioenfonds

Inkomende waardeoverdrachten	355	22
Uitgaande waardeoverdrachten	-1.164	-5
	<u>-809</u>	<u>17</u>

De toevoeging aan de technische voorziening uit hoofde van de overgenomen pensioenverplichtingen bedraagt in 2014 308 (2013: 18). Het resultaat op de overgenomen pensioenverplichtingen bedraagt in 2014: 47 (2013: 4).

De afname van de technische voorziening uit hoofde van de overgedragen pensioenverplichtingen bedraagt in 2014 -1.122 (2013: -4).

Het resultaat op de overgedragen pensioenverplichtingen bedraagt in 2014: -42 (2013: -1).

Dit betreft de ontvangst van of betaling aan pensioenfonds of pensioenverzekeraar van respectievelijk de vorige of nieuwe werkgever van de contante waarde van premievrije pensioenaanspraken van deelnemers die tot de ontslagdatum zijn opgebouwd.

De ontvangsten koopsommen worden aangewend voor de inkoop van extra dienstjaren.

15. Herverzekeringen

Premies risicokapitaal	-1	883
Premies arbeidsongeschiktheidsrisico	29	1.053
Totaal premies	<u>28</u>	<u>1.936</u>
Premiedervingsuitkeringen	-844	-950
Uitkeringen van risicokapitaal bij overlijden	-	-1.077
Totaal uitkeringen	<u>-844</u>	<u>-2.027</u>
	<u>-816</u>	<u>-91</u>

De forse afname van de herverzekeringspremies 2014 ten opzichte van 2013 is het gevolg van de overgang in 2014 van volledige herverzekering bij Aegon naar een stop-lossverzekering bij Zwitserleven.

16. Overige lasten

Overig	<u>3</u>	<u>3</u>
--------	----------	----------

Belastingen

De activiteiten van het fonds zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

Houten, 16 juni 2015

Stichting Pensioenfonds voor Dierenartsen

Het bestuur

De heer M. Smit
Voorzitter

De heer IJ. de Vries
Secretaris

Mevrouw A.C.M. van Heuven-van Kats

Mevrouw L.A.M. Stark

De heer T. de Ruijter

De heer J.A.M. van Gils

G OVERIGE GEGEVENS

OVERIGE GEGEVENS

1 Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Nieuwe financieel toetsingskader

Met ingang van 1 januari 2015 is het nieuwe financieel toetsingskader (hierna nFTK) ingegaan. Vanaf 2015 gelden andere eisen omtrent de waardering van de verplichtingen en de bepaling van de dekkingsgraad. Hieronder wordt aangegeven wat de impact is van de wijzigingen op het fonds per 31 december 2014.

Waardering technische voorzieningen

Voor de waardering van de technische voorziening wordt gebruik gemaakt van de actuele risicovrije rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB. Deze rentetermijnstructuur wordt gebaseerd op actuele markttrentes voor looptijden tot 20 jaar en groeit daarna richting een Ultimate Forward Rate (UFR). De UFR bedraagt 4,2%. De driemaandsmiddeling van de rente wordt niet meer toegepast vanaf 1 januari 2015.

De impact van het niet meer toepassen van de driemaandsmiddeling op de technische voorziening van het fonds bedraagt 56.126 per eind december 2014, de technische voorziening stijgt hiermee van 1.212.509 naar 1.268.635. De dekkingsgraad daalt hierdoor van 106,8% naar 102,1%.

Dekkingsgraad en beleidsdekkingsgraad

De actuele dekkingsgraad wordt in 2015 berekend door de waarde van het vermogen te delen door de waarde van de technische voorziening. Aangezien de technische voorziening gewaardeerd wordt op basis van de actuele rentetermijnstructuur kan de dekkingsgraad sterk fluctueren met de dagkoersen op de financiële markten. Daarom wordt naast de actuele dekkingsgraad een meer stabiele dekkingsgraad geïntroduceerd, de beleidsdekkingsgraad.

De beleidsdekkingsgraad voor het pensioenfonds is het voortschrijdend gemiddelde van de laatste twaalf maanden van de actuele dekkingsgraad. In de middeling worden de aan DNB gerapporteerde dekkingsgraden meegenomen.

De beleidsdekkingsgraad bedraagt 107,5% per eind december 2014.

Vereiste dekkingsgraad (VDG)

De VDG wijzigt door de gewijzigde rekenregels van 113,4% naar 116,9%.

Financiële positie

De financiële positie van het pensioenfonds wordt bepaald aan de hand van de beleidsdekkingsgraad en de vereiste dekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad moet ten minste het niveau hebben van de vereiste dekkingsgraad. Als de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds onder de vereiste dekkingsgraad ligt, is er sprake van een tekortsituatie en maakt het pensioenfonds een herstelplan.

Op basis van het nFTK is er sprake van een reservetekort. Voor 1 juli 2015 zal SPD een herstelplan indienen bij DNB.

2 Statutaire resultaatbestemming

Conform artikel 16 van de statuten van het pensioenfonds zal, indien de middelen waarover het pensioenfonds beschikt groter zijn dan benodigd is voor de dekking van de aangegane pensioenverplichtingen, dit overschot bij voorkeur worden bestemd voor een verhoging van die verplichtingen.

Eventuele aanwezige reserves boven het vereiste vermogen worden aangehouden in de vrije reserve.

3 ACTUARIËLE VERKLARING

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds voor Dierenartsen te Utrecht is aan Towers Watson Netherlands B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Wet verplichte beroepspensioenregeling over het boekjaar 2014.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of is voldaan aan artikel 121 tot en met 135 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling.

De door het pensioenfonds verstrekte administratieve basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht:

- heb ik onder meer onderzocht of de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld; en
- heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee het pensioenfonds de tot balansdatum aangevane verplichtingen kan nakomen, mede in aanmerking nemend het financieel beleid van het pensioenfonds. Mijn oordeel is gebaseerd op het Financieel Toetsingskader zoals dat op balansdatum van toepassing was.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel bezien, toereikend vastgesteld. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk vereist eigen vermogen, maar niet lager dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen.

Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een reservetekort.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan artikel 121 tot en met 135 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling. Met uitzondering van artikel 127.

De vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds voor Dierenartsen is naar mijn mening niet voldoende, vanwege het reservetekort. Hierbij merken wij op dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen beperkt zijn.

Het oordeel is gebaseerd op het Financieel Toetsingskader zoals dat tot en met 31 december 2014 van kracht was. Voor de volledigheid merk ik op dat, op basis van gegevens die door het pensioenfonds zijn aangeleverd en door mij op plausibiliteit gecontroleerd, mijn oordeel over de vermogenspositie per 1 januari 2015 op basis van het nieuw Financieel Toetsingskader onveranderd zou zijn. Het pensioenfonds zal voor 1 juli 2015 een nieuw herstelplan moeten opstellen.

Purmerend, 16 juni 2015

Mw. A. Plekker AAG
Verbonden aan Towers Watson Netherlands B.V.

4 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Pensioenfonds voor Dierenartsen

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2014 van Stichting Pensioenfonds voor Dierenartsen te Utrecht gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014 en de staat van baten en lasten over 2014 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het stichtingskapitaal en de reserves en het saldo van baten en lasten getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het verslag van het bestuur, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het stichtingskapitaal en de reserves van Stichting Pensioenfonds voor Dierenartsen per 31 december 2014 en van het saldo van baten en lasten over 2014 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het verslag van het bestuur, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het verslag van het bestuur, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Rotterdam, 16 juni 2015

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

origineel getekend door
drs. M. van Zeelst RA

BIJLAGEN

1 VERLOOPSTAAT DEELNEMERS

	2014		2013	
	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal
Deelnemers				
Stand vorig boekjaar		3.464		3.412
Nieuwe toetredingen	211		198	
Herintreding	115		87	
Ontslag met premievrije aanspraak	-243		-240	
Ingang pensioen	-2		-2	
Overlijden	-4		-3	
Andere oorzaken (voornamelijk terugwerkende kracht mutaties)	-9		12	
		68		52
Stand einde boekjaar		3.532		3.464
Gewezen deelnemers				
Stand vorig boekjaar		1.135		1.077
Ontslag met premievrije aanspraak	243		240	
Herintreding	-115		-87	
Waardeoverdrachten	-27		-1	
Ingang pensioen	-80		-74	
Overlijden	-2		-	
Revalidering	9		6	
Afkopen	-14		-9	
Andere oorzaken	2		-17	
		16		58
Stand einde boekjaar		1.151		1.135
Pensioengerechtigden				
Stand vorig boekjaar		1.357		1.293
Ingang pensioen	113		107	
Overlijden	-27		-37	
Afloop	-3		-4	
Afkoop	-3		-2	
		80		64
Stand einde boekjaar		1.437		1.357
		6.120		5.956

2 PENSIOENREGELING

De SPD is een beroepspensioenfonds als bedoeld in artikel 1 lid 1 sub j van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb). De pensioenregeling is van kracht sinds 1 januari 1975 en is vastgelegd in het pensioenreglement. Het pensioenreglement is voor het laatst gewijzigd per 1 januari 2007. Gedurende 2007 heeft er een verfijning van het reglement plaatsgevonden en hebben er enige laatste aanpassingen plaatsgevonden in het kader van de Wvb. De door SPD uitgevoerde pensioenregeling wordt gekarakteriseerd als een premieregeling in de zin van de Wvb.

Deelnemerschap

Deelnemer is iedere dierenarts die praktijk in Nederland voert en in Nederland woonachtig is. Ook wanneer een dierenarts werkt als invaller, waarnemer of uitzendkracht voldoet hij aan de voorwaarden van deelname.

Pensioenpremie

De SPD-pensioenregeling is een zogenoemde 'beschikbare premieregeling'. Dat betekent dat de hoogte van de pensioenpremie het uitgangspunt is voor de berekening van de pensioenopbouw van de individuele deelnemer.

De hoogte van de jaarpremie wordt jaarlijks vastgesteld op basis van de pensioengrondslag van de deelnemer. Voor de berekening van de pensioengrondslag geldt een maximum beroepsinkomen (2014: € 55.761) en een franchise (2014: € 13.941). Deze bedragen worden in principe jaarlijks op 1 januari verhoogd. De basis voor de verhoging van het maximum beroepsinkomen en de franchise is de stijging van het prijspeil. Hiervoor wordt aangesloten bij de stijging van het consumentenprijsindexcijfer 'Alle huishoudens, afgeleid' tussen oktober van het voorlaatste en oktober van het laatste jaar voorafgaand aan het moment van verhoging van het maximum beroepsinkomen.

De deelnemer draagt een percentage van zijn/haar pensioengrondslag in dat jaar af aan het pensioenfonds. Genoemd percentage hangt af van de leeftijd van de deelnemer per 1 januari van het betreffende jaar. Met de leeftijd loopt dit percentage via 5-jaars cohorten op van minimaal 8,1% tot maximaal 33,6%.

De deelnemer heeft in het boekjaar de mogelijkheid om daarnaast vrijwillig pensioenpremie te storten binnen de daarvoor gestelde fiscale grenzen.

De door de actieve deelnemer betaalde premie wordt aangewend voor de inkoop van ouderdomspensioen, ingaande bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd, partnerpensioen (70% van het ouderdomspensioen) en wezenpensioen (20% van het partnerpensioen, tot 21 jaar). Verder wordt de premie aangewend ter dekking van de kosten en de risico's bij overlijden en arbeidsongeschiktheid.

Pensioenopbouw

De pensioenregeling kent een ouderdomspensioen, een partnerpensioen en een wezenpensioen. Daarnaast is er sprake van premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid en zijn er diverse keuzemogelijkheden voor de deelnemers op de pensioendatum.

Hierna worden deze pensioenen en de keuzemogelijkheden kort toegelicht.

De jaarlijks in te kopen pensioenen en de op risicobasis te verzekeren pensioenen worden op basis van bereikte leeftijd bepaald aan de hand van de bij het pensioenreglement gevoegde tabellen. Deze tabellen zijn opgesteld op basis van actuariële grondslagen.

Ouderdomspensioen

Door jaarlijks pensioenpremie te betalen, bouwt een deelnemer elk jaar verder op aan het ouderdomspensioen. Een deelnemer kan op de pensioendatum het pensioen aanpassen aan de eigen situatie en wensen van dat moment.

Partnerpensioen

De jaarlijkse opbouw van het partnerpensioen is gelijk aan 70% van de jaarlijkse opbouw van ouderdompensioen. Wanneer een actieve deelnemer onverhoopt komt te overlijden, is er voor de partner een extra partnerpensioen beschikbaar ten bedrage van 1,225% van de laatst voor overlijden vastgestelde pensioengrondslag vermenigvuldigd met het aantal jaren gelegen tussen de datum van overlijden en de pensioendatum. Het "extra" partnerpensioen wordt door SPD op risicobasis in herverzekering gegeven.

Onder partner wordt verstaan de echtgeno(o)t(e), de geregistreerde partner of degene die met de deelnemer ongehuwd samenwoont. Ongehuwd samenwonenden moeten de partner wel zelf aanmelden bij het pensioenfonds en een notariële samenlevingsovereenkomst overleggen.

Bijzonder partnerpensioen

Wanneer het huwelijk van de deelnemer vóór de pensioendatum is ontbonden of een samenlevingsovereenkomst met partnerpensioen is beëindigd, krijgt de gewezen partner een recht op bijzonder partnerpensioen. De hoogte van dit bijzonder partnerpensioen is gelijk aan het partnerpensioen waarop recht zou bestaan als de deelname zou zijn geëindigd op het tijdstip van scheiding. Als de deelname al is geëindigd, is het bijzonder partnerpensioen gelijk aan het partnerpensioen waarop recht is ontstaan bij het beëindigen van de deelname, inclusief de daarop inmiddels verleende toeslagen.

Wezenpensioen

Bij overlijden van de deelnemer, de gewezen deelnemer of de gepensioneerde deelnemer hebben de kinderen (tot 21 jaar) recht op een wezenpensioen. Het wezenpensioen bedraagt 20% van het partnerpensioen.

Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid

Voor de deelnemer die op grond van wettelijke criteria (hierbij geldt een wachttijd van 2 jaar) geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt is, wordt door SPD gehele respectievelijk gedeeltelijke vrijstelling van premiebetaling verleend terwijl de pensioenopbouw voor de betreffende deelnemer voortgang vindt. De vrijgestelde premie betreft de premie op het niveau per de datum van intreding van arbeidsongeschiktheid, waarbij deze premie jaarlijks met 3% stijgt. De oplopende premiepercentages, met de leeftijd als van toepassing voor actieven, worden voor arbeidsongeschikten niet langer gevolgd.

Keuze mogelijkheden bij pensioeningang

De jaarlijks in te kopen pensioenen en de te verzekeren pensioenen worden bepaald aan de hand van de tabellen in het pensioenreglement. De pensioenleeftijd is 'standaard' 65 jaar. Een deelnemer heeft de mogelijkheid om op zijn pensioendatum zijn pensioen aan te passen aan zijn situatie en zijn wensen van dat moment. Bij pensioeningang informeert het pensioenfonds de deelnemer over de uitkomsten van de diverse mogelijkheden, dit aan de hand van individuele berekeningen.

Vervroegen of uitstellen van de pensioeningang

Het ouderdompensioen gaat standaard in op de eerste dag van de maand waarin de deelnemer of gewezen deelnemer de 65-jarige leeftijd bereikt. Het ouderdompensioen eindigt op de laatste dag van de maand van zijn overlijden. De deelnemer kan ervoor kiezen de pensioenleeftijd maximaal vijf jaar te vervroegen. De pensioenaanspraken (het ouderdompensioen) worden dan lager.

Uitstel van de ingangsdatum is mogelijk tot de 70-jarige leeftijd. Uitstel van de ingangsdatum van het ouderdompensioen kan alleen worden verleend als de deelnemer gedurende de periode van uitstel werkzaam blijft. Het ouderdompensioen wordt in dat geval hoger.

Ruilen ouderdompensioen in partnerpensioen

Ook heeft de deelnemer op de pensioendatum de mogelijkheid het opgebouwde partnerpensioen (gedeeltelijk) in te ruilen voor een hoger ouderdompensioen. Als de deelnemer daarvoor kiest, betekent dit dat zijn partner geen of een lager partnerpensioen krijgt als de deelnemer komt te overlijden. Inruil kan alleen als de partner van de deelnemer daar schriftelijk toestemming voor geeft.

Wanneer op de pensioendatum geen partnergegevens bij de administrateur bekend zijn dan wordt de aanspraak op het partnerpensioen automatisch omgezet in een hoger ouderdompensioen. Het partnerpensioen dat de deelnemer tijdens zijn huwelijk, geregistreerd partnerschap of notariële samenlevingsverband voor zijn eventuele ex-partner heeft opgebouwd komt niet voor uitrui in aanmerking.

Hoog/laag-constructie

Een deelnemer kan ook kiezen voor een hoog/laag-constructie. Dit betekent dat de deelnemer de eerste 5 of 10 jaar een verhoogd ouderdompensioen krijgt en vervolgens een verlaagd ouderdompensioen. De verhouding tussen het hoge en het lage ouderdompensioen moet 133,3 :100 zijn. Toepassing van deze keuze heeft geen invloed op de hoogte van het partnerpensioen.

Alle omzettingen van de pensioengelden vinden plaats op basis van seksneutrale factoren.

Deeltijdpensioen

Sinds 2007 biedt SPD ook de mogelijkheid van deeltijdpensioen aan. Voor het deel dat een deelnemer zijn werkzaamheden neerlegt, kan hij zijn pensioen tot uitkering laten komen. Van deze mogelijkheid kan op z'n vroegst op zestigjarige leeftijd gebruik worden gemaakt.

Begripsomschrijvingen en afkortingen

AFM

Autoriteit Financiële Markten

AG

Actuarieel Genootschap

ALM (asset en liability management)

Het managen van activa en verplichtingen met het doel de marktrisico's qua niveau en beweeglijkheid te begrenzen en tegelijkertijd een zo hoog mogelijk rendement te behalen binnen deze grenzen.

AOW

Uitkering die iedere Nederlandse ingezetene vanaf zijn 65e maandelijks vanuit de Algemene Ouderdomswet (AOW) ontvangt.

Basispensioenregeling

Het deel van de pensioenregeling waaraan iedere deelnemer gehouden is om deel te nemen.

Beschikbare-premieregeling

Een beschikbare premieregeling (defined contribution of DC-regeling) is een regeling waarbij een overeengekomen premie beschikbaar wordt gesteld om pensioenrechten voor te verzekeren. Er worden hierbij geen toezeggingen gedaan over de hoogte van de te verzekeren pensioen-uitkeringen.

Bestuur

Het bestuur van de Stichting Pensioenfonds voor Dierenartsen.

Code Pensioenfondsen

Overzicht met normen voor Goed Pensioenfondsbestuur, eind 2013 gepubliceerd door de Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid.

Collectieve actuariële gelijkwaardigheid

Voor de bepaling van de hoogte van het pensioen na uitruil of vervroeging wordt voor mannen en vrouwen uitgegaan van dezelfde factoren. Er wordt dus geen verschil gemaakt tussen de levenskansen van een mannelijke en een vrouwelijke deelnemer.

Deelnemer

Iedere dierenarts die in Nederland als zodanig – hetzij zelfstandig, hetzij in dienstverband - praktijk uitoefent, op 31 december 2006 nog geen 60 jaar was, in Nederland woont en de leeftijd van 65 jaar nog niet heeft bereikt.

Deelnemersvereniging

De vereniging met volledige rechtsbevoegdheid genaamd Deelnemersvereniging Pensioenfonds Dierenartsen, gevestigd te Utrecht. De deelnemersvereniging is een beroepspensioenvereniging als bedoeld in de Wet verplichte beroepspensioenregeling.

Derivaten

Een financieel instrument waarvan de waarde is afgeleid van één of meer onderliggende waarde.

DNB

De Nederlandsche Bank

DPD

Deelnemersvereniging Pensioenfonds Dierenartsen

Duration

De duration is de gewogen gemiddelde looptijd van kasstromen waarbij het gewicht van elke kasstroom wordt bepaald door het relatieve belang van die kasstroom.

Feitelijke premie

In het financieel toetsingskader gehanteerde term. Dit betreft de ontvangen werknemersbijdragen.

Franchise

Na de 65-jarige leeftijd bestaat het inkomen in principe uit een ouderdomspensioen en een AOW-uitkering. Bij de opbouw van het pensioen wordt al rekening gehouden met deze AOW-uitkering door het gebruik van een franchise. De franchise is het deel van het inkomen waarover geen pensioen wordt opgebouwd in verband met de vanaf 65-jarige leeftijd te ontvangen AOW-uitkering.

FTK

Financieel Toetsingskader. Het FTK is het onderdeel van de Pensioenwet waarin de wettelijke financiële eisen aan pensioenfondsen zijn vastgelegd. Het is opgebouwd rond de principes van marktwaardering, risicogebaseerde financiële eisen en transparantie.

Gepensioneerde

De persoon die op grond van het pensioenreglement een ouderdomspensioen van het pensioenfonds ontvangt.

Gewezen deelnemer

De persoon van wie het deelnemerschap in de pensioenregeling is geëindigd en die een premievrije aanspraak op pensioen tegenover het pensioenfonds heeft gekregen en behouden.

Kind

Een kind dat in familierechtelijke betrekking staat tot de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde, alsmede stief- en pleegkinderen die door de deelnemer, de gewezen deelnemer of gepensioneerde als eigen kinderen worden onderhouden en opgevoed

Kostendekkende premie

Pensioenfondsen zijn verplicht om een kostendekkende premie te berekenen. De kostendekkende premie fungeert als (wettelijk) ijkpunt bij de beoordeling van de feitelijke premie die het fonds in rekening brengt. Het premiebeleid is een van de belangrijke sturingsmiddelen van een pensioenfonds. Door een adequate prijsstelling wordt voorkomen dat het fonds op voorhand te maken krijgt met tekorten.

Langlevenrisico

Het risico waarbij een afname van de sterftkans lager is dan de sterftkans volgens het tarief en een verslechtering van het resultaat laat zien.

Ouderdomspensioen

Maandelijkse uitkering die de deelnemer vanaf de pensioendatum of pensioeningangsdatum tot zijn overlijden ontvangt.

Partnerpensioen

Periodieke uitkering aan de partner van de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde die wordt uitgekeerd na het overlijden van de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde.

Partner

- a. De persoon met wie de deelnemer, de gewezen deelnemer of gepensioneerde gehuwd is; of
- b. De persoon met wie de deelnemer, de gewezen deelnemer of gepensioneerde een bij de burgerlijke stand geregistreerd partnerschap is aangegaan; of
- c. De persoon met wie de deelnemer, de gewezen deelnemer of gepensioneerde samenwoont, mits:
 - de deelnemer, de gewezen deelnemer of gepensioneerde en de partner beiden ongehuwd zijn en geen geregistreerd partnerschap zijn aangegaan met een derde; en
 - de partner geen bloed- of aanverwant in de rechte lijn is van de deelnemer, de gewezen deelnemer of gepensioneerde; en
 - de deelnemer, de gewezen deelnemer of gepensioneerde en de partner gedurende ten minste een half jaar aantoonbaar een gezamenlijke huishouding voeren en ten overstaan van een notaris een samenlevingsovereenkomst hebben getekend.

Pensioenfederatie

De overkoepelende belangenbehartiger van de Nederlandse pensioenfondsen.

Pensioenfonds

De Stichting Pensioenfonds voor Dierenartsen.

Pensioengerechtigde

De persoon die op grond van de pensioenregeling een pensioen van het Pensioenfonds ontvangt.

Pensioengrondslag

De basis voor de berekening van de hoogte van de pensioenen: het beroepsinkomen minus de franchise.

Pensioenoverzicht

Jaarlijks overzicht van alle pensioenrechten en -bedragen die de deelnemer tot dan toe heeft opgebouwd en nog gaat opbouwen binnen de pensioenregeling.

PFG

Pension Fund Governance

Premie

Het bedrag dat een deelnemer jaarlijks moet betalen op basis van de pensioenregeling.

PW

Pensioenwet

RTS

Rentetermijnstructuur. De RTS is een grafiek die het verband weergeeft tussen de looptijd van een vastrentende belegging enerzijds en de daarop te ontvangen marktrente anderzijds. Een normale RTS laat een stijgend verloop zien omdat de korte (spaar)rente doorgaans lager is dan de langere (kapitaalmarkt)rente. Als iemand zijn geld voor een langere periode uitleent, eist hij een hogere vergoeding dan bij een lening over een korte termijn.

SAVB

Syntrus Achmea Vermogensbeheer

SPD

Stichting Pensioenfonds voor Dierenartsen

Statuten

De statuten van de Stichting Pensioenfonds voor Dierenartsen

SZW

Sociale Zaken en Werkgelegenheid

UFR

Ultimate Forward Rate. De UFR is een berekende rekenrente na het laatste liquide punt in de rentemarkt. Het is daarmee een risicovrije rekenrente voor langjarige contracten, waarvoor wegens de lange looptijd onvoldoende handel in bestaat.

VO

Verantwoordingsorgaan

Wezenpensioen

Uitkering die de kinderen van de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde ontvangen na het overlijden van deze deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde

Wvb

Wet verplichte beroepspensioenregeling

WIA

Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen

**3 RAPPORTAGE COMPLIANCE OFFICER STICHTING PENSIOENFONDS DIERENARTSEN OVER
2014**

Capelle aan den IJssel, 8 mei 2015

Betreft: Rapportage Compliance Stichting Pensioenfonds Dierenartsen over 2014

Geacht bestuur,

Bij deze doen wij u onze rapportage toekomen inzake compliance bij de Stichting Pensioenfonds Dierenartsen.

Wij hebben onze rapportage als volgt onderverdeeld:

1. Inleiding
2. Gedragscode
3. Uitwerking overige zaken voorgaande rapportages
4. Overige zaken

1. Inleiding

De Stichting Pensioenfonds Dierenartsen (hierna te noemen SPD) heeft een compliance program opgesteld, waarin de administratieve organisatie met betrekking tot de naleving van de Gedragscode en de invulling van de functie van compliance officer worden behandeld. Op grond van de Gedragscode en het compliance program fungeert het Nederlandse Compliance Instituut (NCI) als externe compliance officer. Vanuit die functie is het NCI verantwoordelijk voor de uitoefening van het toezicht op de naleving van de Gedragscode.

Wij hebben het toezicht afgerond op de periode 1 januari tot en met 31 december 2014. Onderstaand zijn onze bevindingen opgenomen.

2. Gedragscode

In de Gedragscode is een aantal algemene bepalingen opgenomen met betrekking tot gedragsregels voor bestuursleden en andere verbonden personen van het pensioenfonds en een aantal specifieke bepalingen met betrekking tot privé-transacties.

SPD voldoet hiermee aan de verplichting een gedragscode op te stellen. SPD valt onder het gedragstoezicht van de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Hierdoor dient SPD te voldoen aan de effectentypische gedragsregels die zijn opgenomen in de Wft en het Besluit Marktmissbruik Wft. De huidige versie van de Gedragscode stamt uit 2008. Recent is een nieuwe modelgedragscode gepubliceerd door de Pensioenfederatie en zijn de uitkomsten bekendgemaakt van de self assessment van DNB. Mede naar aanleiding daarvan stellen wij een aantal wijzigingen voor in de Gedragscode. Een concept voor de nieuwe Gedragscode is bijgevoegd.

De verbonden personen is verzocht de vereiste Verklaring inzake de Gedragscode te ondertekenen en informatie te verstrekken over nevenfuncties, relatiegeschenken en uitnodigingen. Op één persoon na, hebben alle verbonden personen de Verklaring en de informatie ingestuurd.

Er zijn geen pogingen van zakelijke relaties of aspirant relaties tot oneigenlijke beïnvloeding gemeld.

Er zijn geen meldingen ontvangen van relatiegeschenken boven € 50,-. Er zijn geen meldingen ontvangen van goederen en diensten van zakelijke relaties.

De meldingen door verbonden personen van uitnodigingen van derden in de zin van artikel 5 lid 2 van de Gedragscode zijn beoordeeld.

Het aangepaste overzicht met nevenfuncties van de bestuursleden is beoordeeld.

Er zijn geen overtredingen van de Gedragscode geconstateerd.

3. Uitwerking overige zaken voorgaande rapportages

In voorgaande rapportages zijn punten genoemd die aandacht vereisen.

- Uitbestedingsrisico

Ten aanzien van het uitbestedingsrisico zijn veel pensioenfondsen ertoe over gegaan om bijvoorbeeld een verklaring op te vragen bij uitvoeringsorganisaties ten aanzien van compliance en integriteit. Het fonds heeft dat tot op heden niet gedaan, maar neemt wel kennis van ISAE 3402 rapportages.

- Beheerst Beloningsbeleid

Het fonds dient te hebben vastgesteld dat het fonds aan de Principes voldoet en dat de uitvoeringsorganisaties aan het Besluit en/of de Regeling voldoen.

- Code Pensioenfondsen

Op 1 januari 2014 is de Code Pensioenfondsen in werking getreden. In het jaarverslag over 2014 van het bestuur dient gerapporteerd te worden over de naleving van de in de Code aan de orde gestelde onderwerpen. Indien een bepaling niet wordt nageleefd, dient dit te worden toegelicht.

4. Overige zaken

In 2014 heeft DNB een self assessment inzake belangenverstremgeling uitgevoerd. De uitkomst daarvan is onvoldoende. Wij zullen de ingevulde vragenlijst, de terugkoppeling en de te ondernemen acties graag met u bespreken. Inmiddels is met begeleiding van een externe deskundige een risico-analyse uigevoerd, waarin ook integriteitsrisico's zijn meegenomen.

Het fonds heeft nog niet voldaan aan de eis vanuit de toezichtwetgeving een integriteitsbeleid op te stellen. Zowel DNB als AFM besteden in toenemende mate aandacht besteden aan het het opstellen van een integriteitsbeleid en het verrichten van een risicoanalyse door de pensioenfondsen. Zie ook de aanbevelingen van DNB naar aanleiding van de self assessment belangenverstremgeling.

Pensioenfondsen constateren meer en meer dat de reikwijdte van compliance breder is of wordt dan alleen de gedragscode en het toezicht daarop. Bij een aantal pensioenfondsen beperkt de externe compliance officer zich tot het toezicht en advies ten aanzien van de gedragscode. Bij andere fondsen heeft de compliance officer een bredere taakomschrijving en vervult hij meer compliancewerkzaamheden, zoals het opstellen en bijhouden van een compliance chart, het monitoren van bepaalde compliance risico's en het adviseren over compliance in bredere zin.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Nederlands Compliance Instituut,

B.M. Peters